

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ อำเภอคูวัง ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอคูวัง จังหวัดยโสธร

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแผนการพัฒนาชุมชนด้านการเกษตรระดับอำเภอ ซึ่งกำกับดูแลศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ตามที่คณะรัฐมนตรีไม่มีมติ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2543 โดยการถ่ายโอนภารกิจ 11 ภารกิจ ของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามขั้นตอนการกระจายอำนาจซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนพิเศษ 23 ง. วันที่ 13 มีนาคม 2545 รวม 3 ด้าน จำนวน 11 ภารกิจ

รายละเอียดของเนื้อหาประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปด้านการเกษตรสภาพพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมชุมชนการวิเคราะห์ข้อมูล แนวทางพัฒนาการเกษตรของชุมชนอำเภอค้อวัง จำนวน 4 ตำบล กระบวนการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้ประกอบในการศึกษาข้อมูล ส่วนที่เกี่ยวข้อง สำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านการเกษตร ของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเกษตร เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงแก่เกษตรกร

ขอขอบคุณ หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ทำให้เอกสารเล่มนี้เป็นรูปเล่มสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

พ.ศ.2565

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑๐
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑๐
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑๐
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑๐
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑๑
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๑๒
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๒
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๑๓
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๑๓
๓ สภาพภูมิอากาศ	๑๔
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๑๔
๓.๒ ฤดูกาล	๑๔
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๒๐
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๒๑
๔ เส้นทางคมนาคม	๒๒
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๒๒
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๒๓
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๒๓
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๒๓
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๒๓
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๒๔
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๔
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๒๕
๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๒๖
๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๒๗
๖.๕ การศึกษา	๒๘
๖.๖ สาธารณสุข	๒๘
๑.๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม	๒๙
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๓๐
๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๓๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอค้อวัง	๔๐
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๔๐
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๔๐
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๖
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๖๗
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอค้อวัง	๖๘
๑. แนวทางการพัฒนา	๖๘
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๖๘
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๖๙
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๘๑
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๘๒
บรรณานุกรม	๘๐
ภาคผนวก	๘๑
โครงการจัดเวทีถ่ายทอดความรู้ตามโครงการส่งเสริมการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อ	๘๑
ความมั่นคงด้านอาหาร	
โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์	๘๔
โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะแดง	๘๕
โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๘๗
โครงการเพิ่มศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๙๑
โครงการฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๙๓
โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาตุ๊ก	๙๕
โครงการพัฒนาองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน	๙๙
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๑๐๑
โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)	๑๐๓
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ข้าวชุมชนและเครือข่าย	๑๐๕
โครงการตลาดสีเขียวชุมชน	๑๐๖
โครงการฝึกอบรมการทำขนมจากกล้วย ตำบลฟ้าห่วน	๑๐๘
โครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพแปรรูปอาหาร	๑๑๑
โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	
โครงการส่งเสริมพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๑๖
ตามแนวเศรษฐกิจ	
โครงการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแก่สมาชิกศูนย์จัดการ	๑๑๙
ศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่าย	
โครงการปลูกป่าชุมชน	๑๒๑
โครงการไถกลบตอซังข้าว	๑๒๖

สารบัญ (ต่อ)

โครงการ ปักหมุดน้ำฝกอนุรักษ์ผืนดินและน้ำ	หน้า
โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	๑๒๘
	๑๓๐

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๑๑
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๑๑
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๑๒
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๑๘
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๔	๒๐
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอค้อวัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๑
ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอค้อวัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๒
ตารางที่ ๘ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ปี ๒๕๖๕	๒๕
ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๒๕
ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๒๕
ตารางที่ ๑๐ จำนวนรายได้ภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรมต่อปี ของเกษตรกร อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๒๖
ตารางที่ ๑๑ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยโสธร ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒	๒๗
ตารางที่ ๑๒ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๒๗
ตารางที่ ๑๓ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๑
ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๓
ตารางที่ ๑๕ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๔
ตารางที่ ๑๖ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๕
ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๕
ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๘
ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๙
ตารางที่ ๒๐ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๐
ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๑
ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๑
ตารางที่ ๒๓ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๒
ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๓
ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๓
ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๔
ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๒๘ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๕
ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวหอมที่ ๘ ตำบลค้อวัง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๘
ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๘
ตารางที่ ๓๒ แสดงทรัพยากรดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๘
ตารางที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๒
ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๓
ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๔
ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๕
ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๔ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๗
ตารางที่ ๓๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๙
ตารางที่ ๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๙
ตารางที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๐
ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตถั่วลิสง ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๑
ตารางที่ ๔๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๒
ตารางที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลูกถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๓
ตารางที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกหอมแดง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๓
ตารางที่ ๔๔ แสดงต้นทุนการผลิตหอมแดง ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๔
ตารางที่ ๔๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๕
ตารางที่ ๔๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๖
ตารางที่ ๔๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๖๗

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอค้อวัง	๑๐
ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๑๒
ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๑๓
ภาพที่ ๔ ภาพแผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๑๘
ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๑๙
ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒๕๖๔	๒๐
ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๑
ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๒๒
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๒๓
ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๒๔
ภาพที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร คราวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๒๘
ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๒
ภาพที่ ๑๓ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๒
ภาพที่ ๑๔ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๓๓
ภาพที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๐
ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๑
ภาพที่ ๑๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๒
ภาพที่ ๒๐ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๒
ภาพที่ ๒๑ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และ เครือข่าย อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๖
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๘
ภาพที่ ๒๓ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๘
ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๙
ภาพที่ ๒๕ แสดงแผนที่แหล่งน้ำใต้ดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๔๙
ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๐
ภาพที่ ๒๗ แสดงแผนที่แหล่งน้ำผิวดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๐
ภาพที่ ๒๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๒
ภาพที่ ๒๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๒
ภาพที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๓
ภาพที่ ๓๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๔

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๒ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๕
ภาพที่ ๓๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๖
ภาพที่ ๓๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๗
ภาพที่ ๓๕ แสดงวิธีการตลาดของข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๘
ภาพที่ ๓๖ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๘
ภาพที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกถั่วลิสง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๐
ภาพที่ ๓๘ แสดงปริมาณการปลูกถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๐
ภาพที่ ๓๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกถั่วลิสง ในอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๑
ภาพที่ ๔๐ แสดงแหล่งรับซื้อถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๕๒
ภาพที่ ๔๑ แสดงพื้นที่ปลูกหอมแดง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอค้อวัง	๖๓
ภาพที่ ๔๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกหอมแดง ในอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๔
ภาพที่ ๔๓ แสดงแหล่งรับซื้อหอมแดง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	๖๕

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

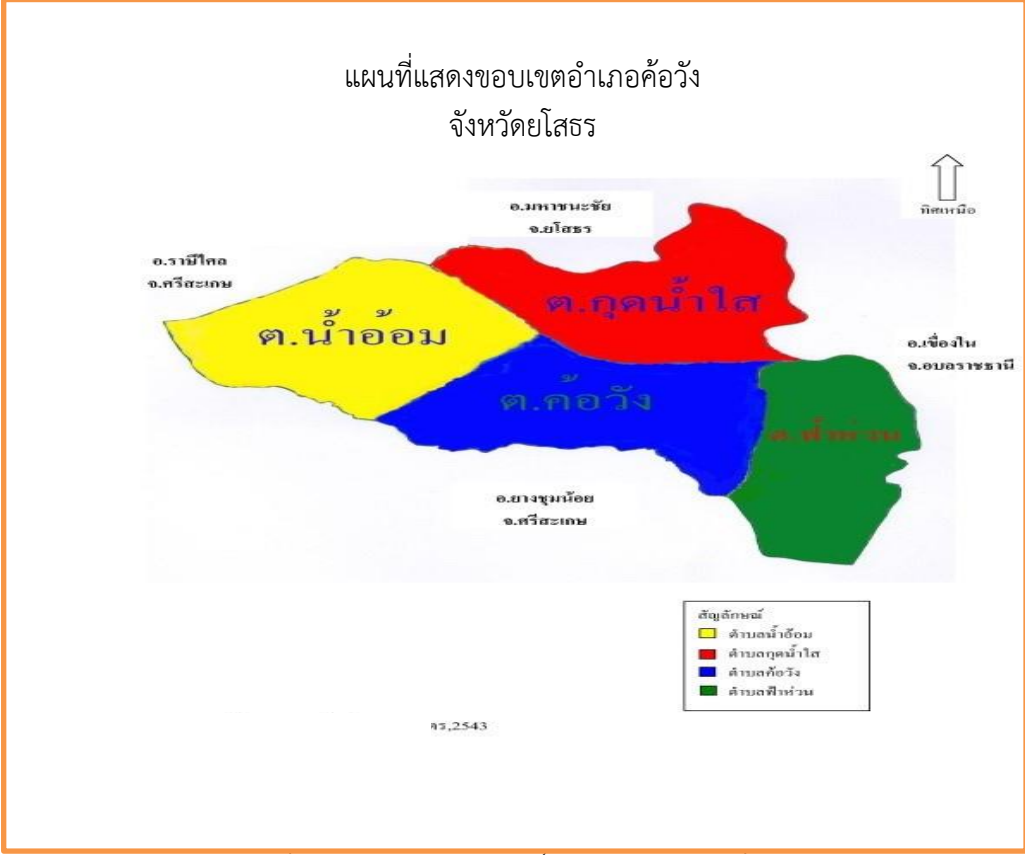
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดยโสธร มีระยะทางห่างจากจังหวัดยโสธร ประมาณ ๖๘ กิโลเมตร และมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๕๐ ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับ ๙๓,๗๕๐ ไร่

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอค้อวัง มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร อำเภอราษีไศล, อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดศรีสะเกษ และ อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี คือ (ภาพที่ ๑)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตอำเภอมหาชนะชัย	จังหวัดยโสธร
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตอำเภอชุมพลบุรี	จังหวัดศรีสะเกษ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอเชียงใน	จังหวัดอุบลราชธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขตอำเภอราษีไศล	จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอค้อวัง (ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร,พ.ศ. ๒๕๕๓)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๑ เทศบาล ๔ อบต. ๔ ตำบล ๔๕ หมู่บ้าน
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลค้อวัง จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล หมู่ที่	ตำบลค้อวัง	ตำบลฟ้าห่วน	ตำบลน้ำอ้อม	ตำบลกุดน้ำใส
๑	บ้านค้อวัง	บ้านฟ้าห่วน	บ้านศิริพัฒนา	บ้านกุดน้ำใส
๒	บ้านดงมะหรี	บ้านฟ้าห่วน	บ้านบากใหญ่	บ้านตุม
๓	บ้านหมากมาย	บ้านโพนเมือง	บ้านโพนแบง	บ้านแจนแลน
๔	บ้านเหล่าน้อย	บ้านโพนเมือง	บ้านศิริพัฒนา	บ้านตี้ว
๕	บ้านฉีผ่วน	บ้านโพนเมือง	บ้านน้ำอ้อม	บ้านจวนน้อย
๖	บ้านเปาะ	บ้านแช่	บ้านจวนทุ่ง	บ้านบกน้อย
๗	บ้านสันติสุข	บ้านแช่	บ้านดวน	บ้านสังข์
๘	บ้านเหล่าน้อย	บ้านฟ้าห่วน	บ้านบากน้อย	บ้านตี้ว
๙	บ้านเปาะ	บ้านโพนเมือง	บ้านน้ำอ้อม	บ้านดงบัง
๑๐	บ้านดงมะหรี	-	บ้านศิริพัฒนา	บ้านตุม
๑๑	บ้านลำดวน	-	บ้านหนองปอ	บ้านแจนแลน
๑๒	-	-	บ้านหนองข่า	บ้านกุดน้ำใส
๑๓	-	-	-	บ้านสังข์

(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร,พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

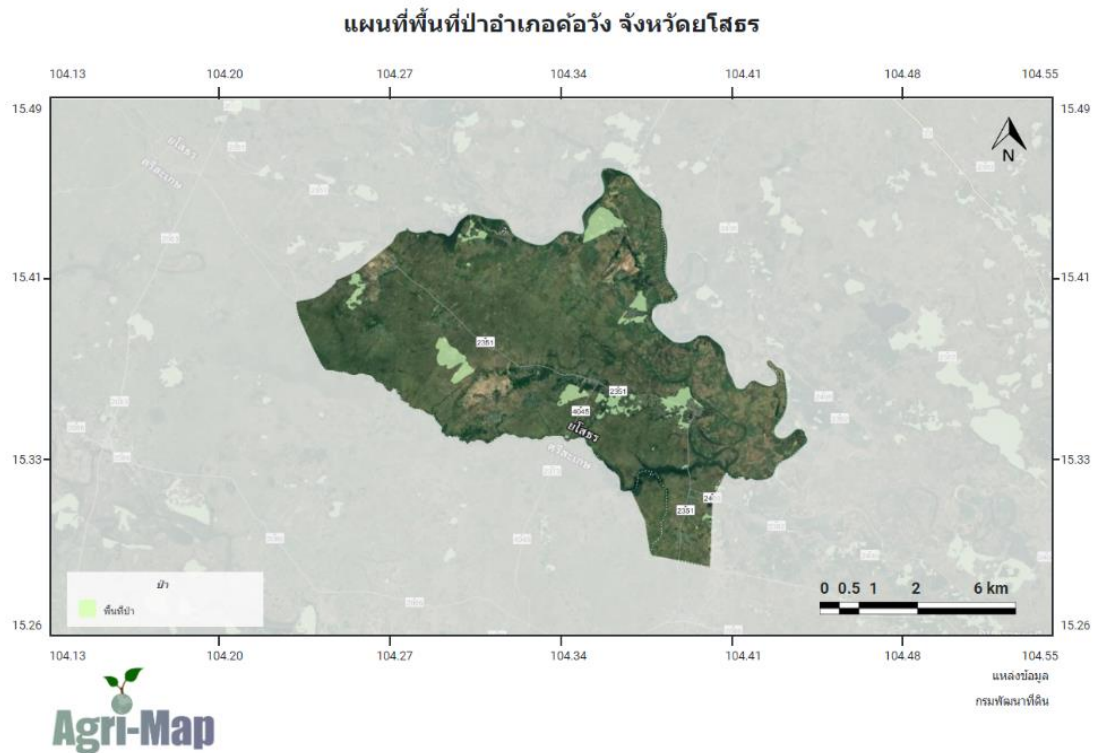
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ค้อวัง	๒๓,๑๘๗.๙๙	๑	๑	๑๑	๑,๕๕๒
ฟ้าห่วน	๓๓,๕๓๑.๕๕	๑	-	๙	๑,๗๙๘
น้ำอ้อม	๓๑,๗๒๕.๓๘	๑	-	๑๒	๑,๗๘๙
กุดน้ำใส	๓๑,๗๔๙.๕๐	๑	-	๑๓	๑,๘๒๔
รวม	๑๒๐,๑๙๔.๔๓	๔	๑	๔๕	๖,๙๖๓

(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๕)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ อำเภอค้อวัง มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบ ความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ ๑๑๔-๑๒๖ เมตร ลักษณะของดินเป็นดินปนทราย มีฝนตกระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ย ๑,๔๗๖.๔๐ มิลลิเมตรต่อปี และจำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ย ๘๔ วันต่อปี ช่วงระยะเวลาที่มีความแห้งแล้งมากคือ ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี พื้นที่ของอำเภอค้อวัง ส่วนใหญ่อยู่ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ จำนวน ๓ ตำบล คือ ตำบลฟ้าห่วน ตำบลค้อวัง และตำบลน้ำอ้อม รวมพื้นที่ ๗๐,๖๒๗ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอ ส่วนพื้นที่ที่ไม่อยู่ในเขตพื้นที่ดังกล่าว คือ ตำบลกุดน้ำใส จำนวนพื้นที่ ๒๓,๑๒๓ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอ (ภาพที่ ๒)

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอค้อวัง
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอค้อวัง

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ค้อวัง	๒๓,๑๘๗.๙๙	๑,๒๗๐	๕.๔๘
ฟ้าห่วน	๓๓,๕๓๑.๕๕	๘๕๐	๒.๕๓
น้ำอ้อม	๓๑,๗๒๕.๓๘	๑,๑๒๘	๓.๕๖
กุดน้ำใส	๓๑,๗๔๙.๕๐	๑,๗๑๖.๗๐	๕.๔๑
รวม	๑๒๐,๑๙๔.๔๓	๔,๙๖๔.๘	๑๖.๙๘

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอค้อวัง มีสภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มและที่ดอนอยู่ทั่วไป บริเวณเหล่านี้มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๑๒๕-๑๕๐ เมตร มีความลาดชันน้อยกว่า ๑-๕% และมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม สลับซับซ้อนของสันดิน ริมน้ำเป็นแนวแคบ ๆ ไปตามแม่น้ำชี ซึ่งจะพบสภาพที่เป็นลุ่มน้ำขังหรือหนองบึงอยู่ทั่วไป

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๔)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอค้อวัง มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๓ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒

ชุดดิน : ชุดดินอยุธยา (Ay) ชุดดินบางเขน (Bn) ชุดดินบางน้ำเปรี้ยว (Bp) ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) และชุดดินท่าขวาง (Tq)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมาก ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืชโครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมากขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด

(หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้โต ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โกลบต่อซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๔

ชุดดิน : ชุดดินบางมูลนาก (Ban) ชุดดินบางปะอิน (Bin) ชุดดินชัยนาท (Cn) ชุดดินชุมแสง (Cs) ชุดดินพิมาย (Pm) ชุดดินราชบุรี (Rb) ชุดดินสระบุรี (Sb) ชุดดินสิงห์บุรี (Sin) ชุดดินศรีสงคราม (Ss) ชุดดินท่าพล (Tn) และชุดดินท่าเรือ (Tr)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าที่มีอายุยังน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง.

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหว่ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม โกลบต่อซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้โต ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๖

ชุดดิน : ชุดดินบางนารา (Ba) ชุดดินเชียงราย (Cr) ชุดดินสุโขทัย (Gk) ชุดดินแก่ง (Kl) ชุดดินคลองขุด (Kut) ชุดดินมโนรมย์ (Mn) ชุดดินนครพนม (Nn) ชุดดินปากท่อ (Pth) ชุดดินพะวง (Paw) ชุดดินพิบูลย์ (Ptl) ชุดดินสตูล (Stu) ชุดดินท่าศาลา (Tsl) และชุดดินวังตง (Wat)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม โกลบต่อซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้โต ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๗

ชุดดิน : ชุดดินเดิมบาง (Db) ชุดดินน่าน (Na) ชุดดินนครปฐม (Np) ชุดดินผักกาด (Pat) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินท่าตูม (Tt) ชุดดินอุตรดิตถ์ (Utt) และชุดดินระโนด (Ran)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านไสนอ์พริกกันหรือไสนอินเดียน ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๑๕

ชุดดิน : ชุดดินหล่มสัก (La) ชุดดินแม่สาย (Ms) และชุดดินแม่ทะ (Mta)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแฉะลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : หน้าดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (ไสนอ์พริกกันหรือไสนอินเดียน ๖-๘ ตัน/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นตอกอให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ชุดดิน : ชุดดินบุญซริก (Bt) ชุดดินสายบุรี (Bu) ชุดดินเขมราฐ (Kmr) ชุดดินโคกเคียน (Ko) และชุดดินหล่มเก่า (Lk) ชุดดินสุโขทัย (Pi) ชุดดินปากคม (Pkm) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินสงขลา (Sng) และชุดดินวิสัย (Vi)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (ไสนอ์พริกกันหรือไสนอินเดียน ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๑๘

ชุดดิน : ชุดดินชลบุรี (Cb) ชุดดินไชยา (Cya) ชุดดินโคกสำโรง (Ksr) และ ชุดดินเขาย้อย (Kyo)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านไสนอ์พริกกันหรือไสนอินเดียน ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ย

อินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำ หรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๐

ชุดดิน : ชุดดินกุลา ร่องไห้ (Ki) ชุดดินหนองแก (Nk) ชุดดินทุ่งสัมฤทธิ์ (Tsr) และชุดดินอุดร (Ud)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเค็มเกิดจากตะกอนลำนํ้า มีคราบเกลือลอยหน้าหรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือ ภายใต้อายุ ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินเค็ม มักพบชั้นดานแข็งที่มีการสะสมเกลือ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และขาดแคลนแหล่งน้ำจืด ในพื้นที่ดินเค็มจัด มีคราบเกลือมาก ไม่มีแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเค็มมาใช้ปลูก ปล่อยให้มิน้ำขังและล้างเกลือออกไปจากดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใช้กล้าข้าวที่มีอายุ ๓๐-๓๕ วัน จำนวน ๕-๘ ตัน/ไร่ ระยะปักดำ ๒๐x๒๐ ซม. ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๒๑

ชุดดิน : ชุดดินเพชรบุรี (Pb) และชุดดินสรรพยา (Sa)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบสีเทาที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าในส่วนต่ำของพื้นที่ริมแม่น้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนนํ้านาน บางพื้นที่อาจได้รับอันตรายจากน้ำไหลบ่าท่วมขัง และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว เลือกระยะเวลาปลูกให้เหมาะสมกับฤดูกาล ปรับสภาพพื้นที่ให้ราบเรียบ และทำคันดินเพื่อช่วยกักเก็บน้ำ ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน มีระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว ทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ทำคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไม่ให้เสื่อมโทรมลง ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๙) กลุ่มชุดดินที่ ๔๐

ชุดดิน : ชุดดินจักราช (Ckr) ชุดดินชุมพวง (Cpg) ชุดดินหุบกระพง (Hg) ชุดดินห้วยแกลง (Ht) ชุดดินสันป่าตอง (Sp) และชุดดินยางตลาด (Yl)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบถึงสีมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๔๑

ชุดดิน : ชุดดินบ้านไผ่ (Bpi) ชุดดินคำบง (Kg) และชุดดินมหาสารคาม (Msk)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายหนาปานกลาง ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบ ทั่วยุ่บนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี อยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินทรายหนาปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้านาน ในระยะที่ฝนตกหนักจะมีน้ำขังหรือเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน เกิดเป็นร่องทั่วไปในแปลงปลูก

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ต่ำควรทำร่องหรือทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช

๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔๔

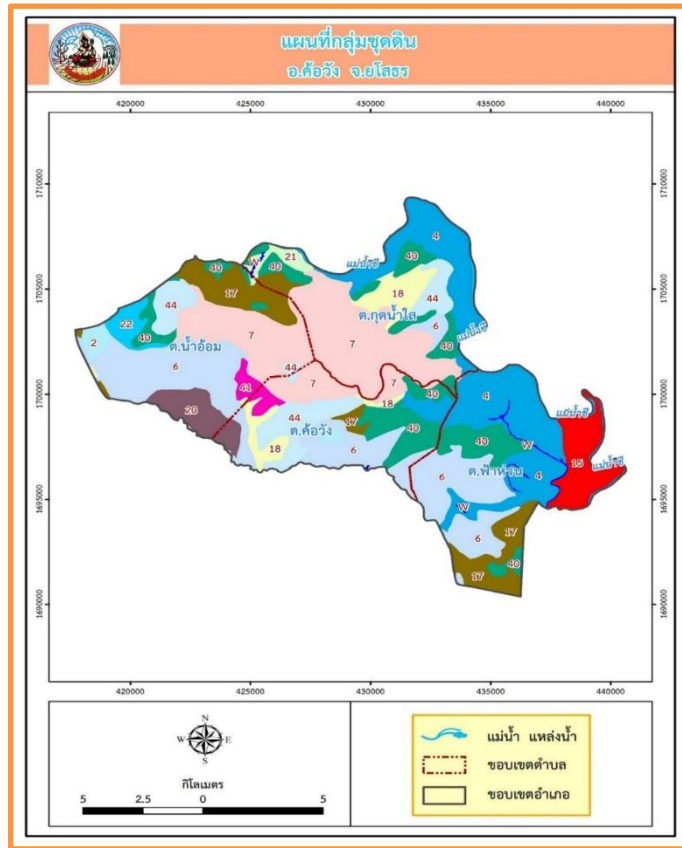
ชุดดิน : ชุดดินจันทึก (Cu) ชุดดินด่านขุดทด (Dk) และชุดดินน้ำพอง (Ng)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายหนาที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินทรายหนา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้านาน หน้าดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน เกิดเป็นร่องทั่วไปในแปลงปลูก

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

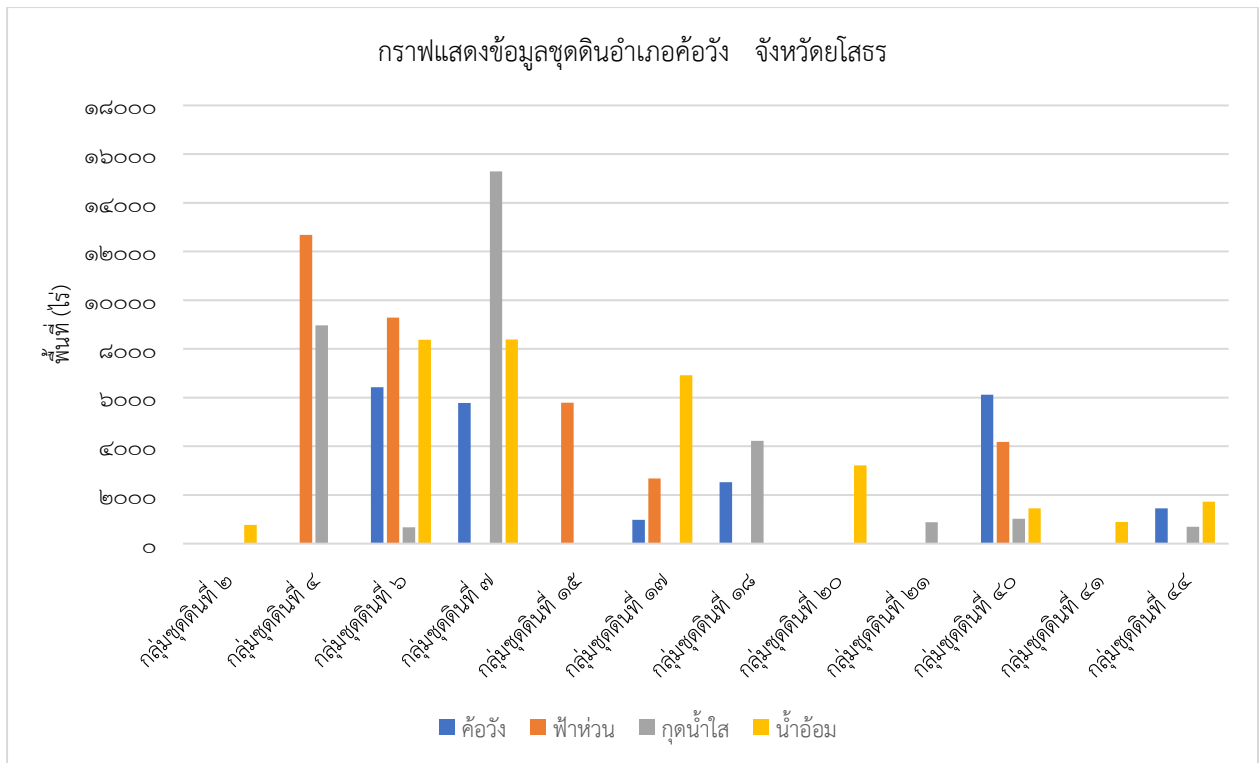

ภาพที่ ๔ ภาพแผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน,พ.ศ.๒๕๖๔)

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)				ผลรวมทั้งหมด
	ค้อวัง	ฟ้าห่วน	กุดน้ำใส	น้ำอ้อม	
กลุ่มชุดดินที่ ๒	-	-	-	๗๖๙	๗๖๙
กลุ่มชุดดินที่ ๔	-	๑๒,๖๗๘	๘,๙๗๒	-	๒๑,๖๕๐
กลุ่มชุดดินที่ ๖	๖,๔๒๙	๙,๒๘๑	๖๗๕	๘,๓๗๒	๒๔,๗๕๗
กลุ่มชุดดินที่ ๗	๕,๗๘๑	-	๑๕,๒๘๘	๘,๓๘๕	๒๙,๔๕๔
กลุ่มชุดดินที่ ๑๕	-	๕,๗๘๙	-	-	๕,๗๘๙
กลุ่มชุดดินที่ ๑๗	๙๘๒	๒,๖๗๒	-	๖,๙๒๑	๑๐,๕๗๕
กลุ่มชุดดินที่ ๑๘	๒,๕๒๑	-	๔,๒๑๗	-	๖,๗๓๘
กลุ่มชุดดินที่ ๒๐	-	-	-	๓,๒๑๕	๓,๗๓๘
กลุ่มชุดดินที่ ๒๑	-	-	๘๗๙	-	๘๗๙
กลุ่มชุดดินที่ ๔๐	๖,๑๒๒	๔,๑๗๕	๑,๐๒๖	๑,๔๕๔	๑๒,๗๗๗
กลุ่มชุดดินที่ ๔๑	-	-	-	๘๘๙	๘๘๙
กลุ่มชุดดินที่ ๔๔	๑,๔๕๒	-	๖๙๒	๑,๗๒๐	๓,๘๖๔
ผลรวมทั้งหมด	๒๓,๑๘๗	๓๓,๕๓๑	๓๑,๗๔๙	๓๑,๗๒๕	๑๒๐,๑๙๒

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน,พ.ศ.๒๕๖๔)

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศในอำเภอค้อวัง ในฤดูฝนมีลักษณะ ร้อนและไม่มีลมและมีดครึ้ม ฤดูแล้งมีลักษณะ ร้อนชื้นและมีเมฆบางส่วน และ ร้อน ตลอดปี ในระยะเวลาหนึ่งปี โดยทั่วไป อุณหภูมิจะเปลี่ยนแปลงในช่วงตั้งแต่ ๑๘°C ถึง ๓๕°C และน้อยมากที่จะอยู่ต่ำกว่า ๑๔°C หรือสูงกว่า ๓๙°C

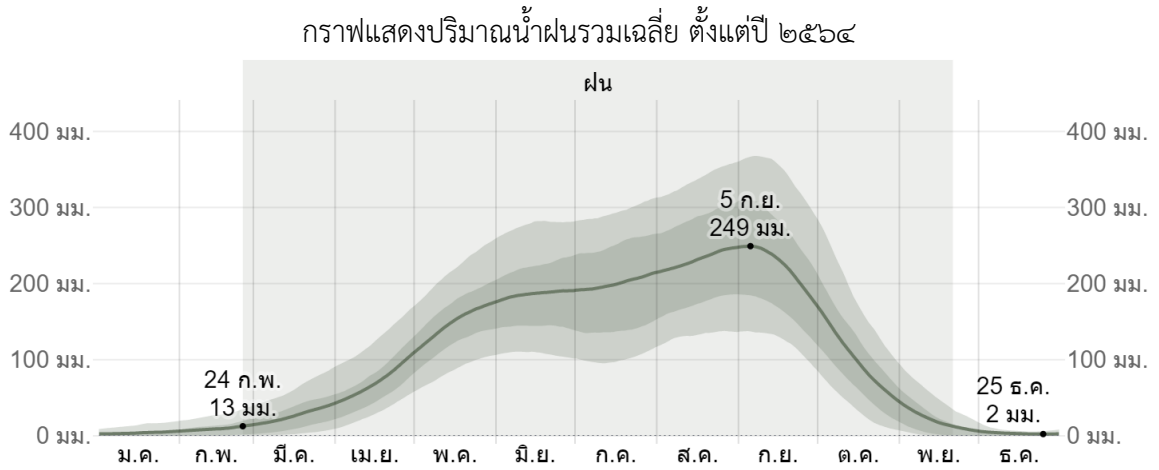
๓.๒ ฤดูกาล

ลักษณะทางภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม มี ๓ ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึง เดือนตุลาคม
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนมกราคม

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอค้อวัง มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๕ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๓๑ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนกันยายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน ธันวาคม โดยมีปริมาณ ๒ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน กันยายน โดยมีปริมาณ ๒๔๙ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๔
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒๕๖๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)
๑	มกราคม	๒
๒	กุมภาพันธ์	๑๓
๓	มีนาคม	๒๕
๔	เมษายน	๔๒
๕	พฤษภาคม	๑๓๕
๖	มิถุนายน	๑๙๐
๗	กรกฎาคม	๒๐๐
๘	สิงหาคม	๒๑๕
๙	กันยายน	๒๓๕
๑๐	ตุลาคม	๑๑๓
๑๑	พฤศจิกายน	๑๔
๑๒	ธันวาคม	๒
	รวม	๑,๑๘๖
	เฉลี่ย/ปี	๙๙

(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๔)

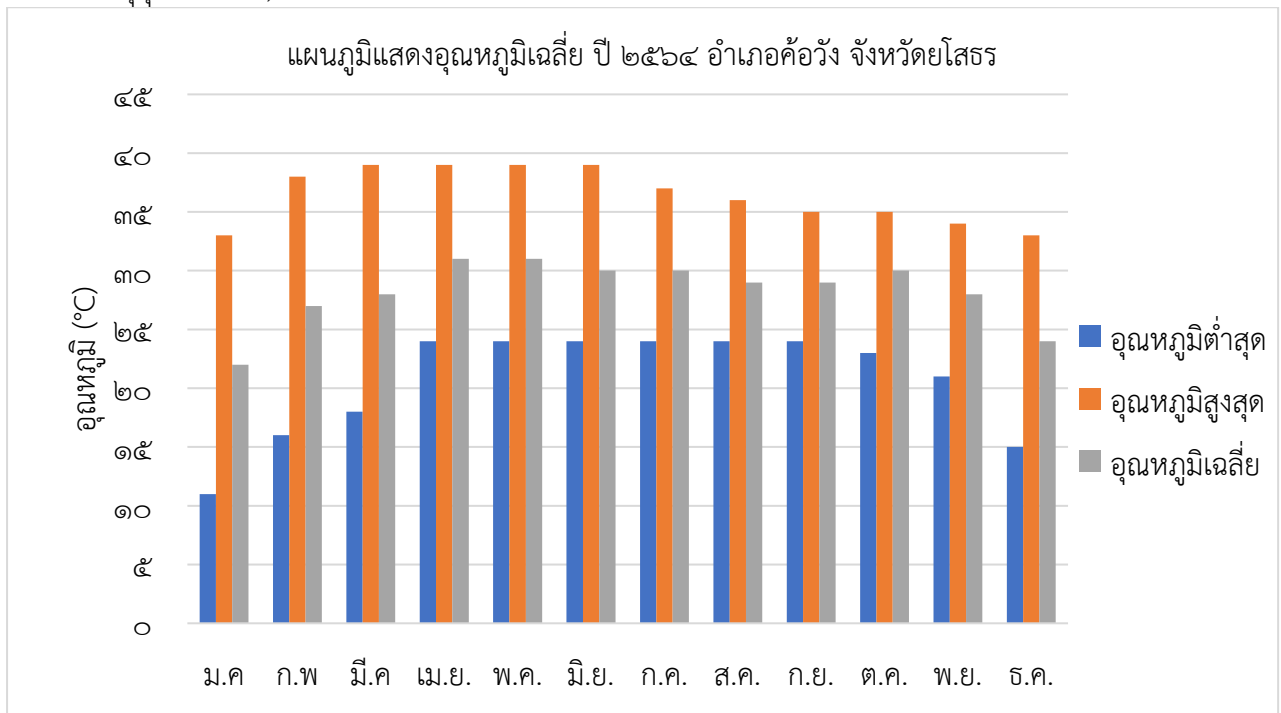
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอคว้ง มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๔ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๒ องศาเซลเซียส
อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๑ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๗)

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภออ่าววัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๖๔

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๑	๓๓	๒๒
กุมภาพันธ์	๑๖	๓๘	๒๗
มีนาคม	๑๘	๓๙	๒๘
เมษายน	๒๔	๓๙	๓๑
พฤษภาคม	๒๔	๓๙	๓๑
มิถุนายน	๒๔	๓๙	๓๐
กรกฎาคม	๒๔	๓๗	๓๐
สิงหาคม	๒๔	๓๖	๒๙
กันยายน	๒๔	๓๕	๒๙
ตุลาคม	๒๓	๓๕	๓๐
พฤศจิกายน	๒๑	๓๔	๒๘
ธันวาคม	๑๕	๓๓	๒๔

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๔

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๑ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๖๔ (ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๔)

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอค้อวัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๑	๓๓	๒๒
กุมภาพันธ์	๑๖	๓๘	๒๗
มีนาคม	๑๘	๓๙	๒๘
เมษายน	๒๔	๓๙	๓๑
พฤษภาคม	๒๔	๓๙	๓๑
มิถุนายน	๒๔	๓๙	๓๐
กรกฎาคม	๒๔	๓๗	๓๐
สิงหาคม	๒๔	๓๖	๒๙
กันยายน	๒๔	๓๕	๒๙
ตุลาคม	๒๓	๓๕	๓๐
พฤศจิกายน	๒๑	๓๔	๒๘
ธันวาคม	๑๕	๓๓	๒๔

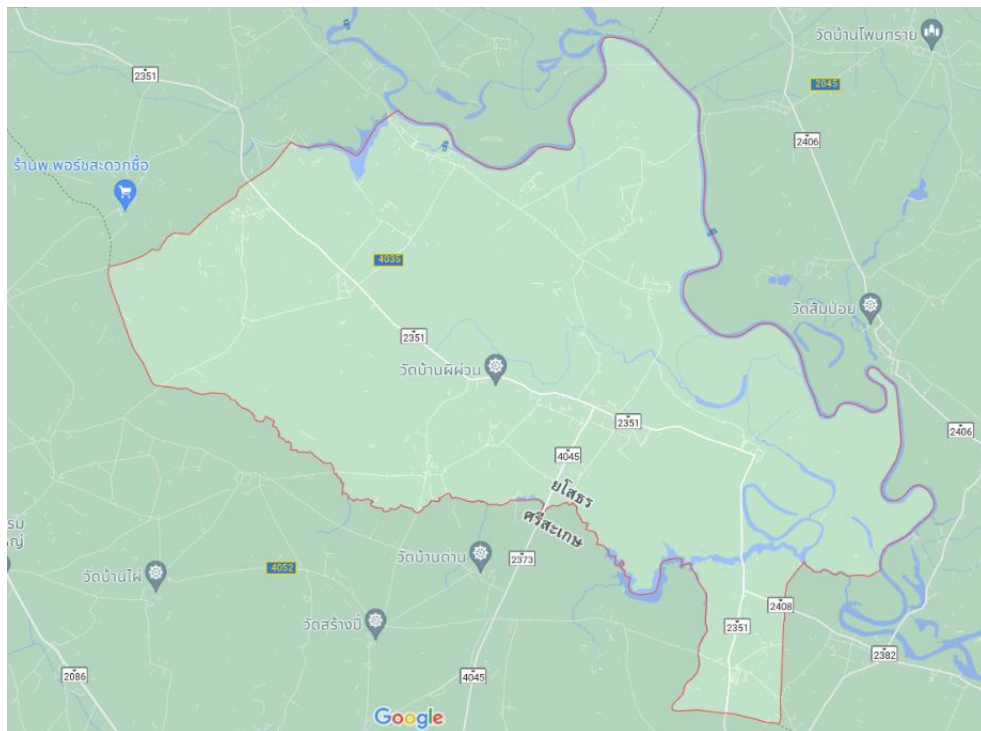
ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๔

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอค้อวัง มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทาง ทางหลวง ๒๓๕๑ และ ทางหลวงชนบทหมายเลข ๔๐๓๕ เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๖)

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอค้อวัง
(ที่มา: <https://www.google.com/maps>., พ.ศ. ๒๕๖๕)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๗)

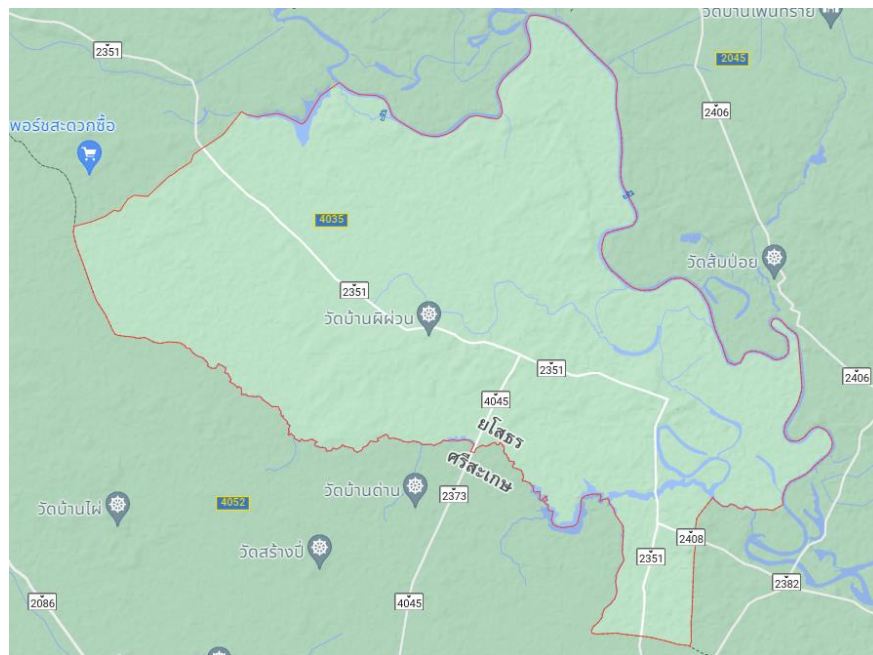
ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๒๓๕๑ เส้นทางระหว่าง พลไวก ถึง ค้อวัง ระยะทาง ๒๖ กิโลเมตร เป็นเส้นทางเชื่อมต่อจากจังหวัดยโสธร ไปยังจังหวัดศรีสะเกษ

- ทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๕ เส้นทางระหว่างหมากม้าย ถึง ราศีไศล ระยะทาง ๑๖ กิโลเมตรเป็นเส้นทางเชื่อมต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา: <https://www.google.com/maps>., พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอค้อวัง เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

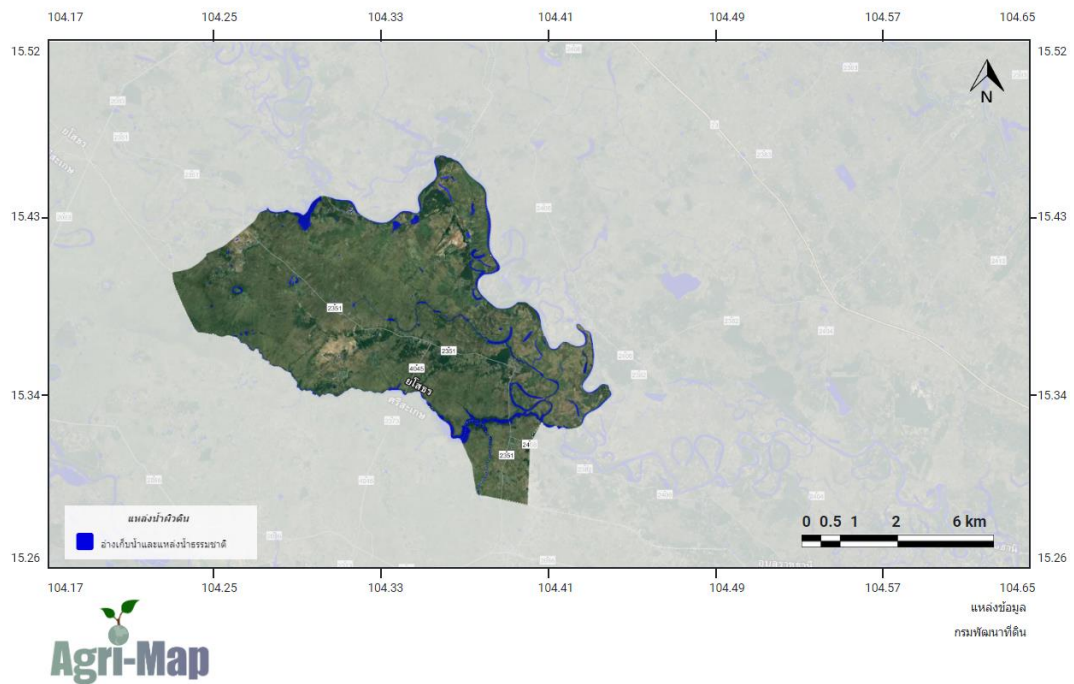
แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่มีการก่อสร้างเพื่อใช้ในการเกษตร แหล่งน้ำในการเกษตรที่สำคัญ คือ แม่น้ำชี ซึ่งไหลผ่านทางทิศตะวันตกของพื้นที่ที่เป็นเส้นกั้นระหว่าง เขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร กับอำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีตำบลกุดน้ำใส และตำบลฟ้าห่วน ไหลลงสู่แม่น้ำมูล จังหวัดอุบลราชธานี และมีแหล่งน้ำที่มีการสร้างขึ้นมามีอยู่เกือบทุกตำบล คือ อ่างเก็บน้ำ ๔ แห่ง หนองน้ำ ๕๐ แห่ง ทำนบเหมือง ฝาย ๒๑ แห่ง ลำห้วย ๑๑ แห่ง บ่อบาดาล ๙๐ แห่ง และบ่อน้ำตื้น ๒๓๔ แห่ง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

อำเภอค้อวัง มีสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบล มีสถานีสูบน้ำรวมทั้งหมด ๗ สถานี อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลกุดน้ำใส และมีพื้นที่ส่งน้ำรวม ๑๐,๔๖๐ ไร่ ดังนี้

- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้าน ตั่ว พื้นที่ส่งน้ำ ๑,๙๒๐ ไร่ แหล่งน้ำคือ แม่น้ำชี
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้าน แจนแลน พื้นที่ส่งน้ำ ๑,๓๐๐ ไร่ แหล่งน้ำคือ แม่น้ำชี
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้าน ตูม พื้นที่ส่งน้ำ ๑,๘๓๐ ไร่ แหล่งน้ำคือ แม่น้ำชี
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้าน สังก์ พื้นที่ส่งน้ำ ๑,๐๐๐ ไร่ แหล่งน้ำคือ แม่น้ำชี
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้าน กุดน้ำใส พื้นที่ส่งน้ำ ๒,๐๐๐ ไร่ แหล่งน้ำคือ แม่น้ำชี
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้าน บกน้อย พื้นที่ส่งน้ำ ๑,๒๑๐ ไร่ แหล่งน้ำคือ แม่น้ำชี
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้าน สังก์ พื้นที่ส่งน้ำ ๑,๕๐๐ ไร่ แหล่งน้ำคือ แม่น้ำชี

แผนที่อ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอค้อวัง
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอค้อวัง ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกร มีพื้นที่การเกษตร ๙๓,๗๕๐ ไร่ (ร้อยละ ๙๒ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๕) ปลูกพืชผัก จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น จำนวน ๑๐ ไร่ ถั่วลิสง จำนวน ๔๕๐ ไร่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- พื้นที่ปลูกข้าว ๙๓,๗๕๐ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๔๐๐ กิโลกรัม
- พื้นที่ปลูกหอม ๑,๕๐๐ ไร่ ผลผลิต ๓,๕๐๐ - ๔,๐๐๐ กก./ไร่
- พื้นที่ปลูกถั่ว ๓๒๐ ไร่ ผลผลิต ๓๕๐ กก./ไร่ ราคาเฉลี่ย ๓๐ บาท ต่อ กก. (น้ำหนักแห้ง)

ตารางที่ ๘ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอคว้ง ปี ๒๕๖๕

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
คว้ง	๒๓,๑๘๗.๙๙	๑๙,๒๕๙	-	๓๕	-	๕	๕๐	๓๐	๑๙,๓๗๙
ฟ้าห่วน	๓๓,๕๓๑.๕๕	๒๕,๒๔๘	-	๓๐๐	-	-	๑,๔๕๐	๑๕๐	๒๗,๑๔๘
น้ำอ้อม	๓๑,๗๒๕.๓๘	๒๖,๑๒๐	-	-	-	-	-	-	๒๖,๑๒๐
กุดน้ำใส	๓๑,๗๔๙.๕๐	๒๓,๑๒๓	-	-	-	๕	-	๔๐๐	๒๓,๕๒๘
พื้นที่รวม	๑๒๐,๑๙๔.๔๓	๙๓,๗๕๐	-	๓๓๕	-	-	๑,๕๐๐	๔๘๐	๙๖,๐๖๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคว้ง,พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
คว้ง	773	2,709	0	119	192	10,007	1,767	-	-
ฟ้าห่วน	342	742	0	162	138	5,347	856	-	-
น้ำอ้อม	652	1,071	0	192	118	13,687	1,799	-	-
กุดน้ำใส	661	989	0	225	53	12,276	1,210	-	-
รวมทั้งหมด	2428	5,511	0	698	501	41,317	5,632	-	-

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอคว้ง,พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ(ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
คว้ง	๕	-	--	-	๕	-	-
ฟ้าห่วน	๓๕	-	-	-	๓๕	-	-
น้ำอ้อม	๑๐	-	-	-	๑๐	-	-
กุดน้ำใส	๑๐	-	-	-	๑๐	-	-
รวมทั้งหมด	๖๐	-	-	-	๖๐	-	-

(ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอคว้ง ,พ.ศ.๒๕๖๕)

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้/ครัวเรือน/ปี รายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรม รวม ๓๑,๑๒๗,๓๖๖ บาท เฉลี่ย

๒๑,๑๗๕ บาท/ครัวเรือน/ปี รายได้นอกภาคเกษตรกรรม เช่น รับจ้างทำการเกษตร รับจ้างทั่วไปและเงินจากญาติที่ไป

ทำงานต่างจังหวัดและต่างประเทศ รวม ๑๕,๖๑๘,๓๐๐ บาท เฉลี่ย ๑๐,๑๕๔ บาท/ครัวเรือน/ปี รวมรายได้ภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรมของครัวเรือน ปีละ ๔๖,๗๔๕,๖๖๖ บาท เฉลี่ย ๓๐,๓๙๓ บาทต่อครัวเรือน/ปี ตารางที่ ๑๐ จำนวนรายได้ภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรมต่อปี ของเกษตรกรอำเภอค้อวัง

ลำดับ	ตำบล	รายได้จากภาคเกษตรกรรม	รายได้นอกภาคเกษตรกรรม	รวมรายได้ (บาท)	รายได้เฉลี่ย/ครัวเรือน/ปี (บาท)
๑	กุดน้ำใส	๓๑,๑๒๗,๓๖๖	๑๕,๖๑๘,๓๐๐	๔๖,๗๔๕,๖๖๖	๓๐,๓๙๓
๒	ค้อวัง	๒,๒๔๖,๗๗๒	๑,๒๔๖,๗๗๐	๓,๔๙๓,๕๔๒	๓๗,๑๖๔
๓	ฟ้าห่วน	๙๒,๐๑๕,๒๐๐	๕๔,๗๘๗,๕๔๖	๓๗,๒๒๗,๖๕๔	๓๒,๑๕๐
๔	น้ำอ้อม	๘๒,๐๑๕,๒๐๐	๑๓,๒๑๒,๔๕๔	๙๖,๒๒๗,๖๕๔	๒๐,๙๕๓
รวม		๒๐๗,๔๐๔,๕๓๘	๘๔,๘๖๕,๐๗๐	๑๘๓,๖๙๔,๔๖๖	๓๒,๓๖๙

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

จากการประเมินสภาวะการเงินของแหล่งเงินกู้ พบว่าเกษตรกรหรือประชาชนในอำเภอค้อวังส่วนใหญ่พบว่าหนี้สินมากกว่ารายได้ โดยมีภาวะหนี้สินเฉลี่ย ๑๑๒,๔๕๐ บาทต่อครัวเรือน ซึ่งหนี้สินเหล่านี้เป็นเงินกู้จาก ธ.ก.ส. , สหกรณ์ , เอกชนและกองทุนหมู่บ้านต่างๆ ธนาคารพาณิชย์อื่นๆ ที่เกษตรกรกู้มาเพื่อใช้จ่ายในการผลิตทางการเกษตร การก่อสร้างบ้านพักที่อยู่อาศัย และเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานต่างจังหวัดหรือต่างประเทศคือประเทศไต้หวัน และประเทศในแถบตะวันออกกลาง

ประชากรและเกษตรกรอำเภอค้อวัง จำนวน ๖,๙๖๓ ครัวเรือน มีการใช้เงินทุนหมุนเวียนและแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตรและอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะกู้เงินจาก ธ.ก.ส. จำนวน ๓,๗๓๓ ครัวเรือน แหล่งอื่นๆ จำนวน ๘๕๙ ครัวเรือน เช่น สหกรณ์การเกษตร กองทุนหมุนเวียนของ

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดยโสธร/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เท่ากับ ๒๘,๗๔๗ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๑) มีมูลค่า เท่ากับ ๒๘,๐๐๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๗๔๒ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายได้ต่อคนต่อปี เท่ากับ ๕๘,๙๘๖ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๓) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๕๘,๘๓๙ บาท จำนวน ๑๔๗ บาท คิดเป็นร้อยละ

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยโสธร ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๒					
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	
ภาคเกษตร	๗,๕๒๗	๖,๙๗๘	๖,๙๒๘	๖,๘๗๓	๗,๖๑๒	๗,๑๔๖
ภาคบริการ	๑๕,๔๕๐	๑๕,๖๒๐	๑๖,๘๓๕	๑๗,๑๐๓	๑๗,๔๑๗	๑๘,๔๓๔
ภาคอุตสาหกรรม	๒,๐๒๘	๒,๒๙๙	๒,๖๖๙	๒,๘๐๐	๒,๙๗๖	๓,๑๖๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๒๔,๙๔๒	๒๔,๘๙๘	๒๖,๔๓๒	๒๖,๗๗๖	๒๘,๐๐๕	๒๘,๗๔๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๕๒,๓๐๙	๕๒,๕๑๗	๕๖,๒๔๓	๕๗,๓๙๗	๖๐,๕๑๓	๖๒,๖๒๓
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๗๗	๔๗๔	๔๗๐	๔๖๗	๔๖๓	๔๕๙

(ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดยโสธร ,พ.ศ.๒๕๖๒)

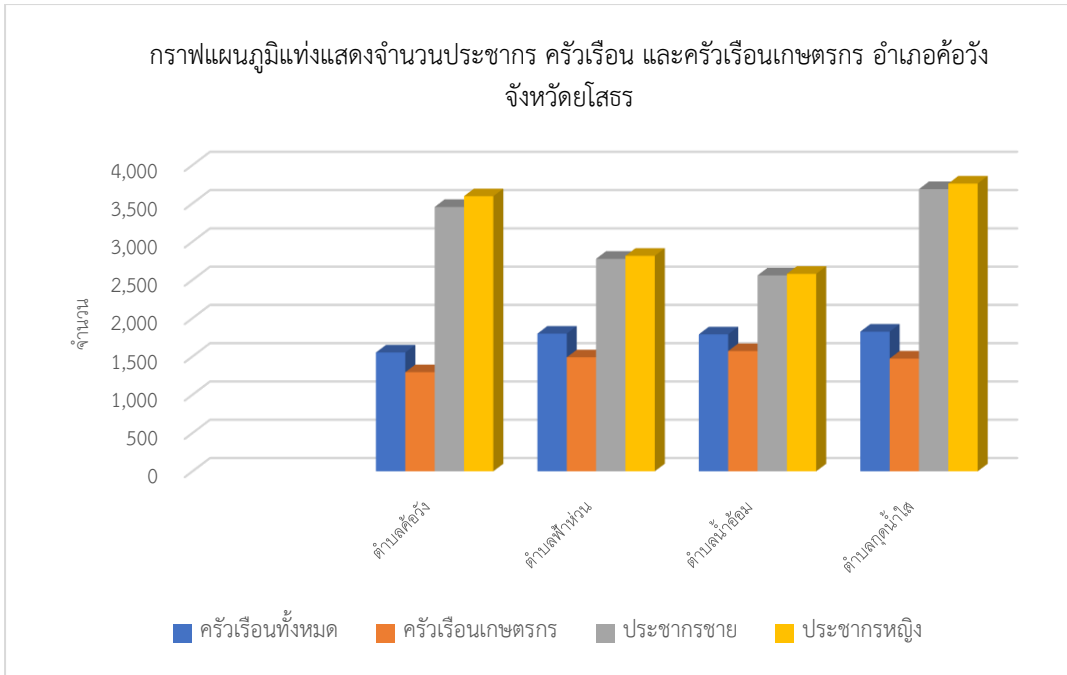
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอค้อวัง มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๒๕,๓๑๓ คน แยกเป็นชาย ๑๒,๕๖๕ คน หญิง ๑๒,๗๔๘ คนมีครัวเรือน จำนวน ๖,๙๖๓ ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ค้อวัง	๑,๕๕๒	๑,๒๙๕	๓,๔๕๓	๓,๕๙๔	๗,๑๓๗
๒	ฟ้าหวน	๑,๗๙๘	๑,๔๘๙	๒,๗๗๖	๒,๘๑๕	๕,๕๙๑
๓	น้ำอ้อม	๑,๗๘๙	๑,๕๗๑	๒,๕๕๙	๒,๕๘๐	๕,๑๓๙
๔	กุดน้ำใส	๑,๘๒๔	๑,๔๗๓	๓,๖๘๗	๓,๗๕๙	๗,๔๔๖
รวม		๖,๙๖๓	๕,๘๒๘	๑๒,๕๖๕	๑๒,๗๔๘	๒๕,๓๑๓

(ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอค้อวัง ,พ.ศ.๒๕๖๔)

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๔)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอค้อวัง มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๒๒ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๒ แห่ง คือ

๑.๑ โรงเรียนอนุบาลค้อวัง

๑.๒ โรงเรียนอนุบาลใหม่ปัญญานุสรณ์ค้อวัง

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๐ แห่ง คือ

- ๒.๑ โรงเรียนบ้านตัว ตำบลกุดน้ำใส
- ๒.๒ โรงเรียนบ้านตูม ตำบลกุดน้ำใส
- ๒.๓ โรงเรียนบ้านสังข์ ตำบลกุดน้ำใส
- ๒.๔ โรงเรียนบ้านแจนแลน ตำบลกุดน้ำใส
- ๒.๕ โรงเรียนบ้านกุดน้ำใส ตำบลกุดน้ำใส
- ๒.๖ โรงเรียนสหประชาสรรค์ ตำบลกุดน้ำใส
- ๒.๗ โรงเรียนอนุบาลค้อวัง ตำบลค้อวัง
- ๒.๘ โรงเรียนบ้านหมากมาย ตำบลค้อวัง
- ๒.๙ โรงเรียนบ้านเหล่าน้อย(ศรีคุรุราษฎร์วิทยา) ค้อวัง ตำบลค้อวัง
- ๒.๑๐ โรงเรียนค้อวังวิทยาคม ตำบลค้อวัง
- ๒.๑๐ โรงเรียนบ้านผิ่ววน ตำบลค้อวัง
- ๒.๑๑ โรงเรียนวัดบ้านเปาะ ตำบลค้อวัง
- ๒.๑๒ โรงเรียนบ้านดงมะหรี ตำบลค้อวัง
- ๒.๑๓ โรงเรียนบ้านดวนบากน้อย ตำบลน้ำอ้อม
- ๒.๑๔ โรงเรียนบ้านศิริพัฒนา ตำบลน้ำอ้อม
- ๒.๑๕ โรงเรียนบ้านโพนแบง ตำบลน้ำอ้อม

- ๒.๑๖ โรงเรียนบ้านน้ำอ้อม ตำบลน้ำอ้อม
- ๒.๑๗ โรงเรียนบ้านบากใหญ่หนองปอหนองขำ ตำบลน้ำอ้อม
- ๒.๑๘ โรงเรียนบ้านจานทุ่ง ตำบลน้ำอ้อม
- ๒.๑๙ โรงเรียนบ้านแซโพนเมือง ตำบลฟ้าห่วน
- ๒.๒๐ โรงเรียนบ้านฟ้าห่วน ตำบลฟ้าห่วน

๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๔ แห่ง คือ

- ๔.๑ โรงเรียนค้อวังพิทยาคม
- ๔.๒ โรงเรียนบ้านเหล่าน้อย(ศรีศุภราชภูริวิทยา)
- ๔.๓ โรงเรียนบ้านน้ำอ้อม
- ๔.๔ โรงเรียนบ้านแซโพนเมือง

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐ เตียง ๑ แห่ง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๖ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๒ แห่ง
- ๑.๒.๒ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๓ แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

- ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๕ คน
- ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๓ คน
- ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๒ คน
- ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๓๙ คน
- ๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๗๙ คน
- ๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๔๒๕ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนและเกษตรกรตำบลค้อวังส่วนมากจะนับถือศาสนาพุทธ โดยมีการปฏิบัติธรรมและพิธีกรรมทางศาสนา เกี่ยวข้องกับประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำทางศาสนา มีคณะกรรมการวัดที่ร่วมการสร้างความเจริญของศาสนาด้านวัตถุ เช่น โบสถ์ ศาสนา กุฏิ ชุ่มประตู่วัด ปัจจุบันอำเภอค้อวัง มีวัดทั้งหมด ๒๗ วัด ทุกวัดมีการดำเนินกิจการของสงฆ์ และกิจกรรมทางศาสนาของพระพุทธศาสนิกชนเป็นประจำ โดยเฉพาะวันสำคัญของศาสนาและเทศกาลต่างๆ จะมีประชาชนมาร่วมทำบุญอย่างพร้อมเพียง

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประชากรในเขตอำเภอค้อวัง ส่วนใหญ่จะมีขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีกรรมสืบเนื่องติดต่อกันมานานจนถึงปัจจุบัน ตามความเชื่อทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมที่ดั่งาม ซึ่งได้ปฏิบัติในชุมชนดังนี้

๒.๑ ประเพณีบุญข้าวจี่ ประเพณีบุญเดือนสามบุญข้าวจี่ กระทบกันในวันมาฆบูชา โดยการนำเอาข้าวเหนียวที่นึ่งสุกแล้ว ปั้นเป็นก้อนนำไปให้แห้งกรอบ ทาด้วยไขผสมน้ำอ้อย ทำให้ครบ ๓ ก้อน แล้วนำไปถวายพระที่วัด และมีการเสี่ยงทายโดยใช้ไขเรียกว่า บุญเบิกบ้าน เพื่อเสี่ยงทายความอุดมสมบูรณ์ในหมู่บ้านเสี่ยงทายฟ้าฝนตกต้องตามฤดูกาล

๒.๒ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีบุญเดือนห้าการสงกรานต์ ซึ่งเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย ตอนเช้าจะมีการทำบุญตักบาตรที่วัด และวัดจะอัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐานไว้ศาลาวัด เพื่อให้ชาวบ้านได้สงน้ำ ช่วงบ่ายจะมีการแห่ทางสงกรานต์รอบหมู่บ้าน พอเสร็จจากการแห่ทางสงกรานต์แล้ว จะเป็นพิธีรดน้ำดำหัว โดยเริ่มจากพระสงฆ์และผู้สูงอายุของชุมชน เพื่อขอพรให้เป็นสิริมงคลแก่ชีวิตและยังมีการสาดน้ำกันอย่างสนุกสนาน

๒.๓ ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีบุญเดือนหก เป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ มีความเชื่อว่าเป็นการขอฝนและบูชาพญาแถน ขอให้ลดบันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล การจัดงานจะประชาสัมพันธ์ไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อนำบั้งไฟมาแข่งกันประกวด การแข่งขันบั้งไฟสูงส่วนมาจะจัดสองวัน วันแรกจะประกวดบั้งไฟสวยงามพร้อมขบวนพ้อนรำจากหมู่บ้านต่างๆ วันที่สอง จะประกวดบั้งไฟขึ้นสูง ก่อนจะมีการแข่งขันกันนั้นจะมีการจุดบั้งไฟเสี่ยงทายก่อน ซึ่งเป็นการจุดเพื่อพยากรณ์ว่า ถ้าบั้งไฟขึ้นสูงปีนั้นฝนจะตกต้องตามฤดูกาลน้ำในนามีความอุดมสมบูรณ์ หลังจากนั้นจะเป็นการจุดบั้งไฟของคณะต่างๆ ถ้าบั้งไฟใครอยู่บนฟ้าและทำเวลาดำนานที่สุดเป็นผู้ชนะ ถ้าบั้งไฟใครไม่ขึ้นหรือแตกชาวบ้านจะช่วยกันห้ามเจ้าของคลุกโคลนตม เป็นที่สนุกสนาน

๒.๔ ประเพณีบุญผะเหวดและแห่พระ ประเพณีชาวบ้านได้ทำสืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณ คือในตอนเช้าจะมีการทำบุญตักบาตรที่วัด หลังจากนั้นจะมีการตกแต่งเกวียนและอัญเชิญพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองออกไปยังคูแก้ว การแห่น้ำโดยคณะกองยาวและชาวบ้าน หลังจากนั้นจะมีการจุดบั้งไฟเสี่ยงทายโชคลาภและขอฟ้าขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล เสร็จจากการเสี่ยงทายแล้วพระสงฆ์ฉันเพลเสร็จขบวนแห่พระก็จะเริ่มแห่ เสร็จแล้วก็จะทำการอัญเชิญผะเหวด แล้วแห่มาจนถึงวัด ตลอดทางจะมีชาวบ้านสงน้ำพระพุทธรูปและสงน้ำกันอย่างสนุกสนานและได้

๒.๕ ประเพณีเดือนแปด มีประเพณีบุญเข้าพรรษาตรงกันวันแรม ๑ ค่ำ เดือนแปด ชาวบ้านนิยมบวชลูกหลานในช่วงเข้าพรรษา เพื่อให้ศึกษาพระธรรมวินัย และเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาตามประเพณีตั้งแต่สมัยพุทธกาลภิกษุจะอยู่ประจำเป็นเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในงานบุญเข้าพรรษาตอนเช้าจะมีการทำบุญตักบาตร ช่วงบ่ายมีการถวายผ้าอาบน้ำฝน ดอกไม้ธูปเทียนถวายนม น้ำตาล กล้วยดิน เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาในการจำพรรษาตลอด ๓ เดือน ตอนเย็นจะมีการทำวัดและเวียนเทียน โดยเจ้าอาวาสและญาติโยม

๒.๖ ประเพณีเดือนเก้าเดือนสิบ ประเพณีบุญข้าวสาก ข้าวประดับดิน ตรงกับวันเพ็ญเดือนสิบ เรียกว่าบุญเดือนสิบ เป็นการอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว ส่วนข้าวประดับดินจะเป็นการนำอาหารที่จัดไว้ไปแขวนตามต้นไม้ เพื่อเรียกวิญญาณให้มารับของกินในวันเดือนดับ การทำบุญข้าวสากจะเขียนชื่อพระภิกษุลงในบาตร ถ้าผู้ใดจับฉลากของพระภิกษุองค์ใดก็ได้ ก็ให้นำมาถวายพระภิกษุองค์นั้น โดยเขียนชื่อผู้ล่วงลับไปแล้ว และข้าวสากที่ทำด้วยใบตองข้างในบรรจุอาหารคาวหวานข้างในแล้ว เย็บติดกัน นำมาถวายแต่พระภิกษุสงฆ์ เมื่อนั้นเสร็จแล้วจะมีการฟังเทศน์ และกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว แล้วนำข้าวสากไปไว้ที่นา เพื่อให้เจ้านาหรือที่เรียกกันตาแฉก ได้กินเป็นการเลี้ยงตาแฉกให้ได้ข้าวงาม

๒.๗ ประเพณีบุญเดือนสิบเอ็ด ประเพณีเดือนสิบเอ็ดคือประเพณีออกพรรษา ในตอนเช้าชาวบ้านจะร่วมกันทำบุญตักบาตรที่วัด ตอนกลางคืนจะมีการถวายต้นปราสาทผึ้ง ซึ่งประกอบด้วยข้าวสาร เสือ ผึ้ง ดอกไม้ธูปเทียน เข้าวันแรม ๑ ค่ำ จะมีการทำบุญตักบาตรเทโว โดยพระสงฆ์จะเวียน ๓ รอบ รอบที่ ๑ ตะเป็นปัจจัยรอบที่ ๒ จะเป็นข้าวสารอาหารแห้ง รอบที่ ๓ จะเป็นข้าวสุก เมื่อครบสามรอบก็เป็นอันเสร็จพิธี

๒.๘ บุญเดือนสิบสอง ในเดือนสิบสอง จะมีประเพณีบุญกฐินเริ่มออกพรรษา คือ แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึงวันเพ็ญเดือนสิบสอง ผู้ที่ต้องการจะทำบุญกฐินจะต้องเขียนฉลากจองวัดที่จะทอดถวาย โดยในปีหนึ่งแต่ละวัดจะมีการรับกฐินได้เพียงหนึ่งครั้ง และเมื่อถึงวันทอดกฐินเจ้าภาพต้องเตรียม องค์กรกฐินให้พร้อม และนำถวายตามที่กำหนดไว้

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

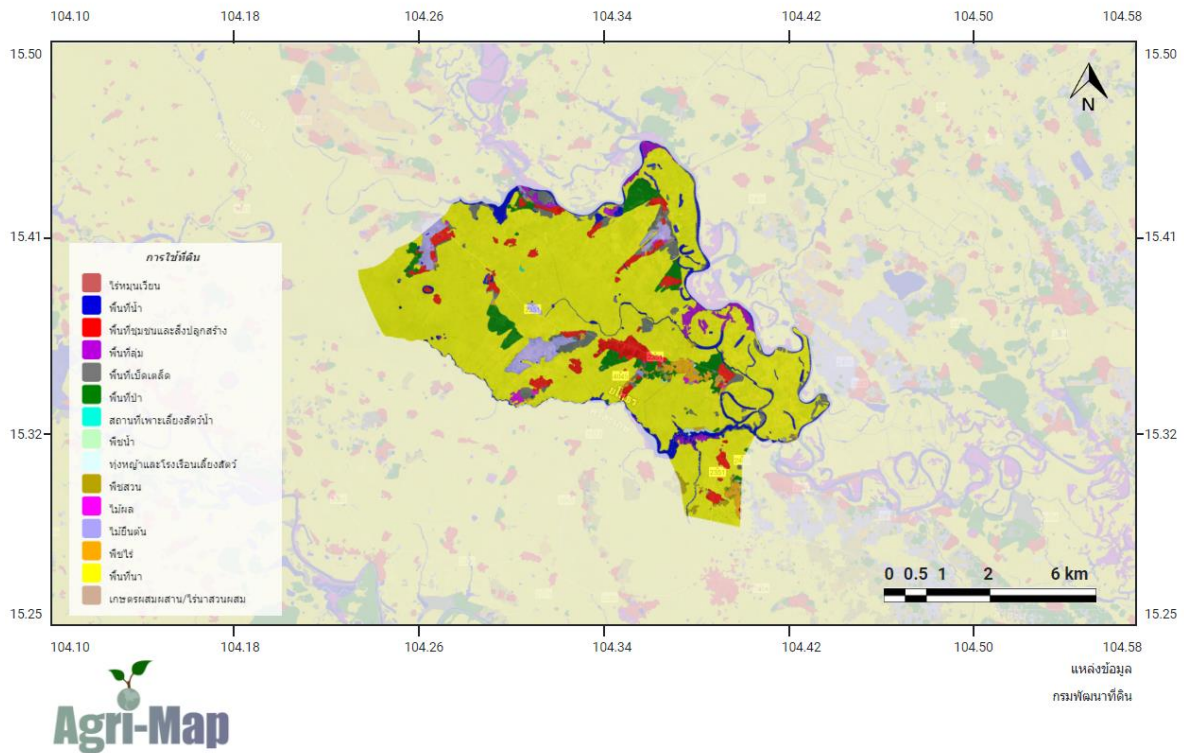
อำเภอค้อวัง มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๙๑,๑๙๘.๙๐ ไร่ร้อยละ ๗๕.๘๘ รองลงมาคือพื้นที่น้ำ จำนวน ๕,๕๐๗.๖๑ ไร่ ร้อยละ ๔.๕๘ และพื้นที่พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๕,๓๒๖.๕๖ ไร่ ร้อยละ ๔.๕๓

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๔,๙๖๔.๘๐	๔.๑๓
พืชไร่	๑,๙๐๒.๙๓	๑.๕๘
ไม้ยืนต้น	๓,๕๒๘.๔๒	๒.๙๔
ไม้ผล	๔๐๒.๙๑	๐.๓๔
พืชสวน	๕๔๕.๒๒	๐.๔๕
พื้นที่นา	๙๑,๑๙๘.๙๐	๗๕.๘๘
พื้นที่น้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๑.๓๓	๐.๐๒
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑๙๒.๑๕	๐.๑๖
พื้นที่ลุ่ม	๒,๑๓๘.๐๘	๑.๗๘
พื้นที่น้ำ	๕,๕๐๗.๖๑	๔.๕๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๕,๓๒๖.๕๖	๔.๕๓
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔,๔๖๕.๕๔	๓.๗๒

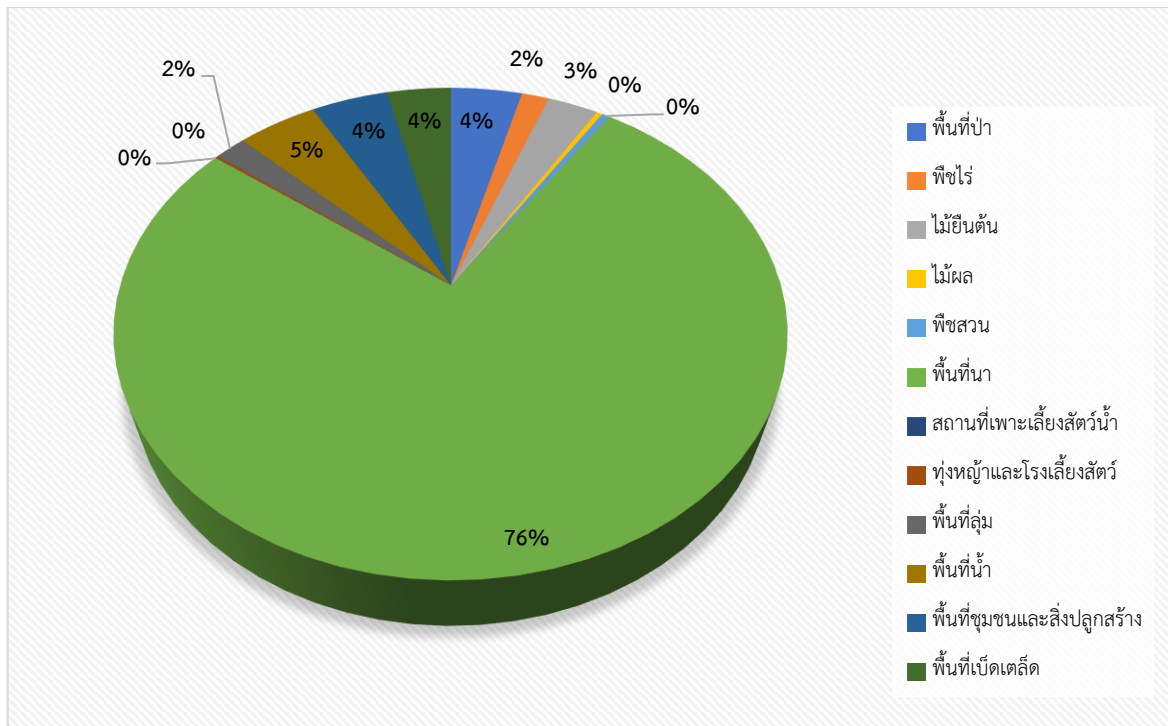
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

แผนที่การใช้ที่ดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอค้อวัง พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๙๑,๑๙๘.๙๐ ไร่ รองลงมา คือหอมแดง มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่ และ มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๕๐ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร											
		ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ดอกไม้ประดับ	รวมทั้งหมด
ค้อวัง	๒๓,๑๘๗.๙๙	๑๙,๒๕๙	-	๕๐	-	-	๕๐	-	๑๑	-	๑๐	-	๑๙,๓๘๐
ฟ้าห่วน	๓๓,๕๓๑.๕๕	๒๕,๒๔๘	-	๓๐๐	-	-	๑,๔๕๐	-	๑๐	-	๑๐	-	๒๗,๐๑๘
กุดน้ำใส	๓๑,๗๒๕.๓๘	๒๖,๑๒๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๐	-	๒๖,๑๓๐
น้ำอ้อม	๓๑,๗๔๙.๕๐	๒๓,๑๒๓	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๐	-	๒๓,๑๓๓
รวม	๑๒๐,๑๙๔.๔๓	๙๓,๗๕๐	-	๓๕๐	-	-	๑,๕๐๐	-	๒๑	-	๔๐	-	๙๕,๖๖๑

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ. ๒๕๖๔)

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอค้อวัง มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ประเภท	ชื่อผลิตภัณฑ์	ที่ตั้งกลุ่ม	ระดับดาว
๑	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านสังข์	อาหาร	ถั่วคั่วทราย	๑๑๓ ม.๑๓ ต.กุดน้ำใส	๔
๒	กลุ่มสตรีแปรรูปผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้า	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าขาวม้า		๔
๓	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกร หมู่ ๖ ต.น้ำอ้อม	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าขาวม้า	๒๔ ม.๖ ซอย-ถนน-ต.น้ำอ้อม	๔
๔	กลุ่มพัฒนาอาชีพ อาเภอค้อวัง	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าขาวม้า	๖๓ อ.ค้อวัง	๔
๕	นางวงเดือน ชันธรรม	ผ้า เครื่องแต่งกาย	เสื้อถักโครเชต์	๔๐ อ.ค้อวัง	๔
๖	กลุ่มสัมมาชีพบ้านจวนน้อย	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าพันคอ	๖๑ ต.กุดน้ำใส	๔
๗	กลุ่มสัมมาชีพบ้านจวนน้อย	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าขาวม้า	๖๑ ต.กุดน้ำใส	๔
๘	กลุ่มสัมมาชีพสตรีทอผ้า	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าลายขิด	๑๐๒ ม.๘ ต.ฟ้าห่วน	๔
๙	กลุ่มสัมมาชีพสตรีทอผ้า	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าพันคอ	๑๐๒ ม.๘ ต.ฟ้าห่วน	๔
๑๐	กลุ่มสตรีแปรรูปผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้า	ผ้า เครื่องแต่งกาย	กระเป๋าผ้า	๑๒๖ ม.๓ ต.ค้อวัง	๔
๑๑	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านสังข์	อาหาร	ถั่วตัด	๑๑๓ ม.๑๓ ต.กุดน้ำใส	๓
๑๒	กลุ่มสตรีทอผ้าฟ้าห่วน	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าถุงมัดหมี่	๑๘ ม.๑ ต.ฟ้าห่วน	๓
๑๓	กลุ่มสตรีทอผ้าฟ้าห่วน	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าขาวม้า	๑๘ ม.๑ ต.ฟ้าห่วน	๓
๑๔	กลุ่มสตรีทอผ้าฟ้าห่วน	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าคลุมไหล่	๑๘	๓
๑๕	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกร หมู่ ๖ ต.น้ำอ้อม	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าพันคอ	๒๔ หมู่ ๖ ต.น้ำอ้อม	๓
๑๖	กลุ่มพัฒนาอาชีพ อาเภอค้อวัง	ผ้า เครื่องแต่งกาย	เสื่อสำเร็จรูป	๖๓ ต.ค้อวัง	๓
๑๗	เครือข่ายสตรีพัฒนาผ้าไทยและแปรรูปยโสธร	ผ้า เครื่องแต่งกาย	เสื่อสำเร็จรูป	๒๔	๓
๑๘	กลุ่มสัมมาชีพสตรีทอผ้า	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ผ้าขาวม้า	๑๐๒	๓
๑๙	กลุ่มสตรีแปรรูปผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้า	ของใช้ ของตกแต่งของที่ระลึก	เปลผ้า	๑๒๖	๓
๒๐	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตูม หมู่ที่ ๑๐	ของใช้ ของตกแต่งของที่ระลึก	เสื่อกก	๔๐ ต.กุดน้ำใส	๓

(ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอค้อวัง,พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๖
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๒
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๒๐

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสังข์ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลกุดน้ำใส	๑๑๓	๑๓	กุดน้ำใส	๕๒	นางลำพุล มีศิลป์
๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแจนแลนยุคใหม่ร่วมใจพัฒนา ตำบลกุดน้ำใส	๗๖	๓	กุดน้ำใส	๒๐	นางประเทียบ ปาละนิตย์
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโพนแบงสามัคคี หมู่ที่ ๓ ตำบลน้ำอ้อม	๑๔๐	๓	น้ำอ้อม	๓๐	นาง ขวัญจิรา รัตนวัน
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านบกน้อย หมู่ที่ ๖ ตำบลกุดน้ำใส	๒๒	๖	กุดน้ำใส	๕๐	นาง ลำปาง เจริญพันธ์
๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านโพนเมืองหมู่ที่ ๙ ตำบลฟ้าห่วน	๓๗	๙	ฟ้าห่วน	๒๕	นาง บัวไล ยืนยิ่ง
๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านโพนเมือง หมู่ที่ ๔ ตำบลฟ้าห่วน	๗๒	๔	ฟ้าห่วน	๒๕	นาง สุกัญญา ทาฤทธิ
๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีบ้านแซ่ หมู่ที่ ๖ ตำบลฟ้าห่วน	๑๑๓	๖	ฟ้าห่วน	๓๕	นาง ทองปอน โทมอน
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีบ้านแซ่ หมู่ที่ ๗ ตำบลฟ้าห่วน	๙๔	๗	ฟ้าห่วน	๒๐	นาง สมบัติ จันทร์เทศ
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกพืชฤดูแล้งบ้านฟ้าห่วน หมู่ที่ ๒	๕๖	๒	ฟ้าห่วน	๑๐๔	นาย วิเชียร สีหมอก
๑๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านฟ้าห่วน หมู่ที่ ๒	๑๑๑	๒	ฟ้าห่วน	๔๒	นาย ชื่น รักศิลป์
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหารบ้านฟ้าห่วน หมู่ที่ ๒	๕๖	๒	ฟ้าห่วน	๒๕	นาง สมปอง สีหมอก
๑๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรฟ้าห่วน หมู่ที่ ๑ ตำบลฟ้าห่วน	๔๖	๑	ฟ้าห่วน	๓๕	นาง หนูปิ่น อินทร์พิมพ์

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรพ้ำห่วน หมู่ที่ ๘ ตำบลรพ้ำห่วน	๑๐๒	๘	รพ้ำห่วน	๓๕	นาง เคียม อินทร์พิมพ์
๑๔	วิสาหกิจชุมชนบ้านรพ้ำห่วน หมู่ที่ ๑ ตำบลรพ้ำห่วน	๔๖	๑	รพ้ำห่วน	๘๕	นาย เหลง อินทร์พิมพ์
๑๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านบ้านเปาะ หมู่ ๖ ตำบลค้อวัง	๖	๖	ค้อวัง	๒๗	นาง แสงเดือน บุญญา
๑๖	วิสาหกิจชุมชนโรงเรียนชานาเกษตรอินทรีย์ บ้านเหล่าน้อย หมู่ที่ ๘ ตำบลค้อวัง	๗๐	๘	ค้อวัง	๓๐	นายยอด รัตนวงค์
๑๗	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน บ้านบากน้อย หมู่ ๘ ตำบลน้ำอ้อม	๔๙	๘	น้ำอ้อม	๒๐	นาย คำดี ประสานทอง
๑๘	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืนน้ำอ้อม	๘๒	๑๐	น้ำอ้อม	๔๙๕	นาย สุวรรณ สิมมา
๑๙	วิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์เพื่อพัฒนาอาชีพบ้านจานทุ่ง	๔๓	๖	น้ำอ้อม	๒๕	นาง สายทอง พิมพ์โคตร
๒๐	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ หมู่ ๓,๕,๙ ตำบลน้ำอ้อม	๓๔	๙	น้ำอ้อม	๒๕	นาย สำลี ศรีเสมอ
๒๑	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ปากใหญ่-หนองบ่อ-หนองข่า	๑๒	๒	น้ำอ้อม	๒๕	นาย บุญยืน อาจอาษา
๒๒	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านศิริพัฒนา หมู่ ๑,๔,๑๐	๕๖	๑๐	น้ำอ้อม	๒๐	นาย พรหม ทองเพ็อง
๒๓	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ หมู่ ๖,๗,๘ ตำบลน้ำอ้อม	๖๓	๗	น้ำอ้อม	๒๐	นาย สุพิช รินทร์
๒๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านเปาะ	๑๐๗	๙	ค้อวัง	๒๐	นาย ทวี ลีลา
๒๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดงมะหรี หมู่ที่ ๒ ตำบลค้อวัง	๒๒	๒	ค้อวัง	๒๐	นางสาวสำราญ ชันเงิน
๒๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านค้อวัง หมู่ ๑ บ้านผิ่ววน หมู่ ๕	๘๒	๑	ค้อวัง	๒๐	นาย สุวรรณ ประจวบสุข
๒๗	วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตข้าวหอมมะลิปลอดภัย ม.๙ ต.น้ำอ้อม	๑๑๑	๙	น้ำอ้อม	๒๐	นาง วิภาวดี ศรีประมาณ
๒๘	วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านจานน้อย	๙	๕	กุดน้ำใส	๒๐	นาย พลเกษม เกษหอม
๒๙	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรก้าวหน้า "โพนเมืองพัฒนา ๓๔๕๙"	๔๖	๙	รพ้ำห่วน	๓๙	นาย ประสิทธิ์ จันทร์เต็บ
๓๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีพัฒนาผ้าไทยและแปรรูปหมากมาย	๑๒๖	๓	ค้อวัง	๒๓	นาง ลัดดาวัลย์ บุญเสนอ

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๓๑	วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์เพื่อการผลิตแจนแลน หมู่ ๑๑	๘๘	๑๑	กุดน้ำใส	๒๐	นาย อัครพล มณีรัตน์
๓๒	วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยอินทรีย์ศิริพัฒนา	๓๘	๑๐	น้ำอ้อม	๖๐	นาย บุญชู สิมารักษ์
๓๓	วิสาหกิจชุมชนสตรีทอผ้า หมู่ที่ ๕ ตำบลน้ำอ้อม	๒	๕	น้ำอ้อม	๓๐	นางสาว จีระประภาภรณ์ หล้าแหล่ง
๓๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ ๑ ตำบลกุดน้ำใส	๒๘	๑	กุดน้ำใส	๒๒	นาง อำนวย หาริโน
๓๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผัก หมู่ ๖ ตำบลฟ้าห่วน	๘๔	๖	ฟ้าห่วน	๙๗	นาย ทวีศักดิ์ หินแก้ว
๓๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผัก หมู่ ๔ ตำบลฟ้าห่วน	๗๗	๔	ฟ้าห่วน	๒๐	นาย โสรส จันทรศิลป์
๓๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผัก หมู่ที่ ๗ ตำบลฟ้าห่วน	๙๗	๗	ฟ้าห่วน	๘๔	นาย บุญเยี่ยม ไชยรัตน์
๓๘	วิสาหกิจชุมชนผลิตและจำหน่ายพันธุ์กล้าไม้ทั่วไป	๑๑๘	๕	ค้อวัง	๒๕	นาย อิทธิพล สุขใส
๓๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตูมหมู่ ๒	๒๐	๒	กุดน้ำใส	๓๕	นาง อรุณศรี โกกะพันธ์
๔๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านดงมะหรี หมู่ที่ ๑๐	๓๖	๑๐	ค้อวัง	๒๕	นาย คำโพธิ์ ย่อมจันแดง
๔๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตแปรรูปข้าวอินทรีย์บ้านดวน	๕	๗	น้ำอ้อม	๒๕	นาง บังอร รินทร
๔๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหารบ้านโพนเมือง หมู่ ๓	๑๐๑	๓	ฟ้าห่วน	๓๕	นาง ปราณี โพธิ์วัน
๔๓	วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านผิ่ววน	๑๐๕	๕	ค้อวัง	๒๐	นาย ทองคำ บุญสง
๔๔	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์ก้าวหน้าบ้านดวน	๖๙	๗	น้ำอ้อม	๒๐	นาง พิมพา มุ่งงาม
๔๕	วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอพรหมเช็ดเท้า หมู่ ๑ ค้อวัง	๘๒	๑	ค้อวัง	๒๕	นาง อุไรวรรณ ประจวบสุข
๔๖	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านจันทู	๒๔	๖	น้ำอ้อม	๔๕	นาง สมาน ทองสา
๔๗	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ผู้ผลิตข้าวอินทรีย์บ้านดวน	๖๓	๗	น้ำอ้อม	๓๖๓	นาย อิทธิเดช รินทร
๔๘	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์น้ำอ้อมยุคใหม่	๑๘	๕	น้ำอ้อม	๗๓	นาย บุญมี ศิริบุตร
๔๙	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกพืชฤดูแล้งฟ้าห่วน	๑๑๑	๒	ฟ้าห่วน	๓๑๙	นาย อารีย์ โสภี

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๕๐	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์บ้านแจนแลน	๕๕	๑๑	กุดน้ำใส	๑๑๘	นาย บรรหาร ประจําหลัก
๕๑	วิสาหกิจชุมชนผลิตและรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรน้ำอ้อม	๒๗	๑๐	น้ำอ้อม	๗	นาย พาทิน จันทะสิงห์
๕๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงปลาบ้านตัว หมู่ ๘	๑๐๐	๘	กุดน้ำใส	๕๕	นาย ไพศาล มีศิลป์

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสังข์ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลกุดน้ำใส	๑๑๓	๑๓	กุดน้ำใส	๕๒	นางลำพูล มีศิลป์
กลุ่มแม่บ้านแจนแลนยุคใหม่ร่วมใจพัฒนา ตำบลกุดน้ำใส	๗๖	๓	กุดน้ำใส	๒๐	นางประเทียบ ปาละนิตย์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโพนแบงสามัคคี หมู่ที่ ๓ ตำบลน้ำอ้อม	๑๔๐	๓	น้ำอ้อม	๓๐	นาง ขวัญจิรา รัตนวัน
กลุ่มแม่บ้านบกน้อย หมู่ที่ ๖ ตำบลกุดน้ำใส	๒๒	๖	กุดน้ำใส	๕๐	นาง ลำปาง เจริญพันธ์
กลุ่มแม่บ้านโพนเมืองหมู่ที่ ๙ ตำบลฟ้าห่วน	๓๗	๙	ฟ้าห่วน	๒๕	นาง บัวไล ยืนยิ่ง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรฟ้าห่วน หมู่ที่ ๑ ตำบลฟ้าห่วน	๔๖	๑	ฟ้าห่วน	๓๕	นาง หนูปิ่น อินทร์พิมพ์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรฟ้าห่วน หมู่ที่ ๘ ตำบลฟ้าห่วน	๑๐๒	๘	ฟ้าห่วน	๓๕	นาง เคี่ยม อินทร์พิมพ์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดงมะหรี หมู่ที่ ๒ ตำบลค้อวัง	๒๒	๒	ค้อวัง	๒๐	นางสาวสำราญ ชันเงิน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตุมหมู่ ๒	๒๐	๒	กุดน้ำใส	๓๕	นาง อรุณศรี โกกะพันธ์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านจานทุ่ง	๒๔	๖	น้ำอ้อม	๔๕	นาง สมาน ทองสา

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มผู้ปลูกถั่วลิสงบ้านเหล่าน้อย	๘๔	๘	ค้อวัง	๓๐	นายฉลอง ใจใส
กลุ่มผู้เพาะกล้าไม้ทั่วไป	๑๑๘	๕	ค้อวัง	๒๕	นาย อิทธิพล สุขใส
กลุ่มผู้ปลูกถั่วเขียว	๖๔	๔	กุดน้ำใส	๒๕	นายทองดี พุฒพันธ์
กลุ่มผู้ปลูกถั่วลิสง	๑๖๙	๗	กุดน้ำใส	๓๐	นายหวัน อ่อนวันนา

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๕)

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

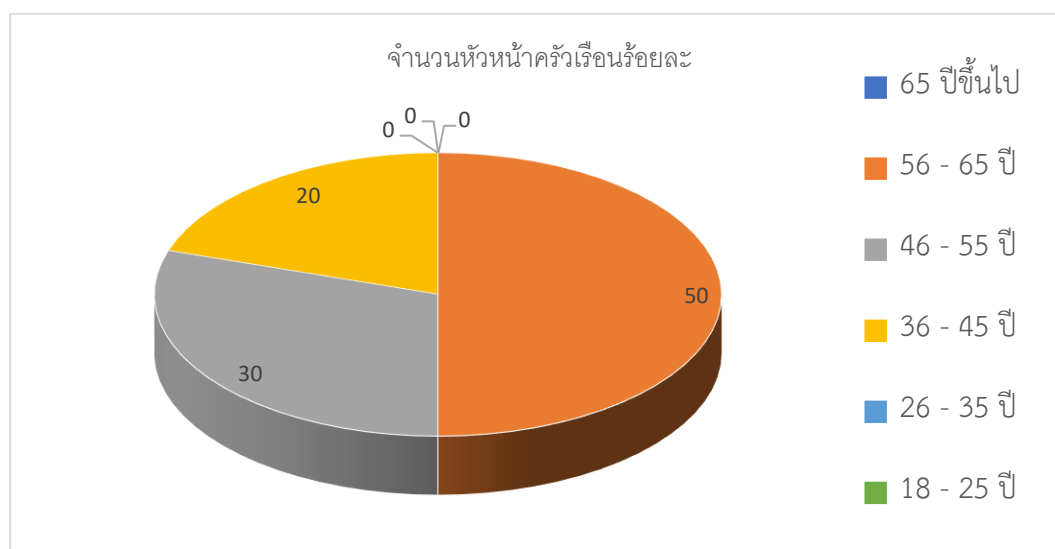
(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

อำเภอค้อวังมีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๔,๘๗๓ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๕๕ ปี จำนวน ๒,๔๓๖ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐ และอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี ๘๗๕ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๐	๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๒,๔๓๖	๕๐
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๔๖๒	๓๐
๓๖ - ๔๕ ปี	๘๗๕	๒๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๐	๐
๑๘ - ๒๕ ปี	๐	๐
รวม	๔,๘๗๓	๑๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๕)

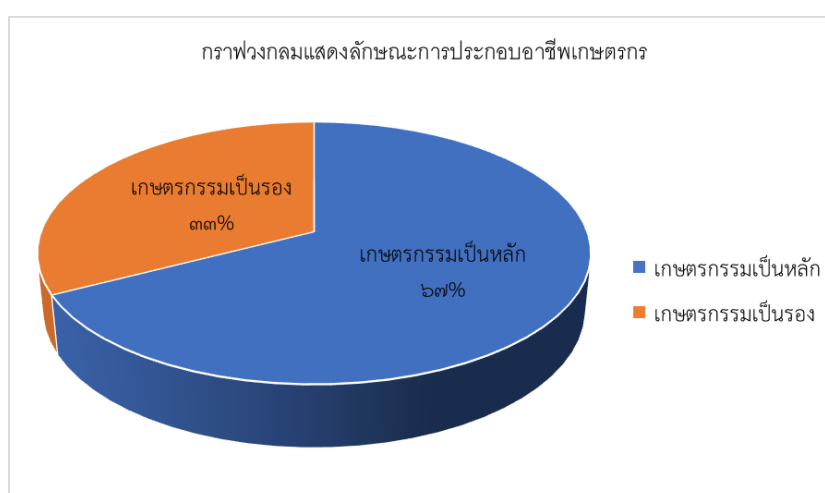
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอค้อวังมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๔,๘๗๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒ %

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๔,๘๗๓	๙๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒,๓๕๖	๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๕)

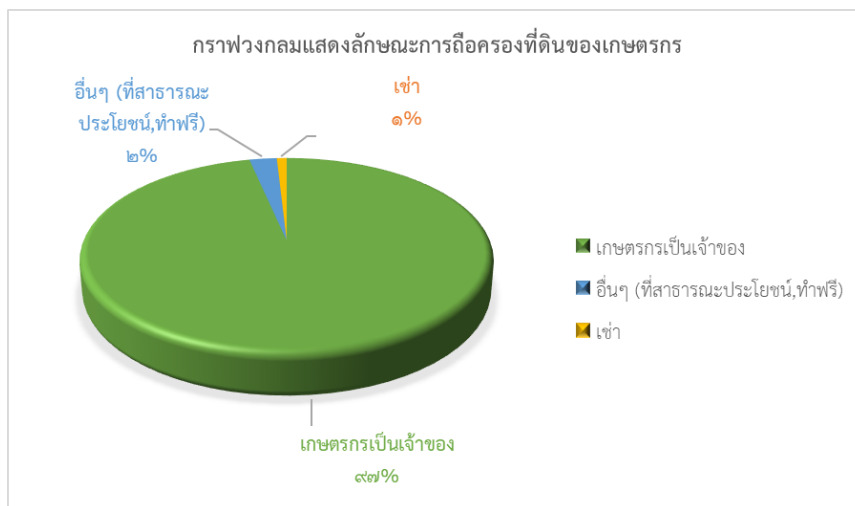
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอค้อวัง ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๔,๘๗๓ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑๒๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕ และเช่า จำนวน ๔๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔,๘๗๓	๙๙
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑๒๕	๒
เช่า	๔๕	๑

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ.๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๕)

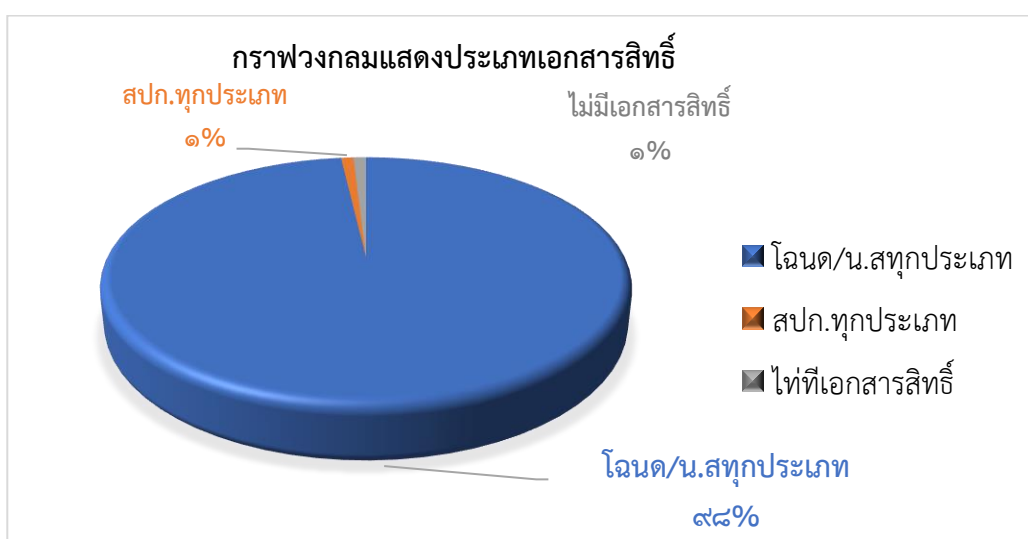
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอค้อวัง มีการถือครองที่ดินแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๔๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๔ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๕๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑ และเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๔,๘๗๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๔,๘๗๓	๕๔	-	๔๖	๔,๙๗๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอค้อวังมีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๕กลุ่ม มีสมาชิก ๑๕๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๓๗ กลุ่มสมาชิกราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๔กลุ่ม สมาชิก ๑๒๐ราย วิสาหกิจชุมชน ๘๘ แห่ง สมาชิก ...รายเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ๒ แห่ง สมาชิก ๑,๒๐๐ คน สหกรณ์จำนวน - แห่ง สมาชิก - ราย และกลุ่มเกษตรกร ๔กลุ่มสมาชิก ๑๒๐ ราย

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
กุดน้ำใส	๑	๓๐	๔	๒๗๐	๑	๓๐	๑๕	๒๗๐	-	-	-	-
ค้อวัง	๑	๓๐	๔	๑๒๐	๑	๓๐	๑๖	๒๔๐	-	-	-	-
ฟ้าห่วน	๑	๓๐	๔	๑๒๐	๑	๓๐	๑๙	๓๘๐	-	-	-	-
น้ำอ้อม	๑	๓๐	๑๐	๓๐๐	๑	๓๐	๓๘	๑,๐๗๐	-	-	-	-
รวม	๔	๑๒๐	๒๗	๘๑๐	๔	๑๒๐	๘๘	๑,๙๖๐	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ.๒๕๖๕

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอค้อวัง มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๓ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๔ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๔ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๔ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๔ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป	
กุดน้ำใส	-	๑	๑	๑	๑	๑	-	-	-
ค้อวัง	-	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-
ฟ้าห่วน	-	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-
น้ำอ้อม	๑	-	๑	๑	๑	-	๑	-	๑
รวม	๑	๓	๔	๔	๔	๑	๑	-	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอค้อวัง มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๔๕ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุดจำนวน ๔๕ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๔๕ ราย และอาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
กุดน้ำใส	-	๑	๑	๑	๑๓	๑๓	-	-	-
ค้อวัง	๑	๒	๑	๑	๑๑	๑๑	-	-	-
ฟ้าห่วน	-	๑	๑	๑	๙	๙	-	-	-
น้ำอ้อม	๑	๑	๑	๑	๑๒	๑๒	-	-	-
รวม	๒	๕	๔	๔	๔๕	๔๕	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, ๒๕๖๓

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอค้อวังมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอค้อวังมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๔ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
กุดน้ำใส	๑	นายสุทิน จันทขาว	๖๘ ม.๕ ต.กุดน้ำใส อ.ค้อวัง จ.ยโสธร
ค้อวัง	๑	นายทองคำ บุญสูง	๑๐๕ ม.๕ ต.ค้อวัง อ.ค้อวัง จ.ยโสธร
ฟ้าห่วน	๑	นายลำพูล อาจกล้า	๑๔๗ ม.๒ ต.ฟ้าห่วน อ.ค้อวัง จ.ยโสธร
น้ำอ้อม	๑	นางพิมพ์มา มุ่งงาม	๖๙ ม.๗ ต.น้ำอ้อม อ.ค้อวัง จ.ยโสธร

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสุวรรณ สิมมา

บ้านเลขที่ ๑๔ ม.๑๐ ต.น้ำอ้อม อ.ค้อวัง จ.ยโสธร

สถานการณ์ของพื้นที่ : พื้นที่ดินเรียนรู้ให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้าร่วมเรียนรู้ตลอด

แนวทางการพัฒนา : พัฒนาพื้นที่ให้มีศูนย์เรียนรู้เรื่องการเกษตรให้เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : มีกิจกรรมการเกษตรแบบผสมผสาน

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. เกษตรอินทรีย์

๒. การเลี้ยงและเพาะพันธุ์กบ

๓. การปรับปรุงบำรุงดิน

หลักสูตรบังคับ

๑. เกษตรทฤษฎีใหม่

๒. เศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรเสริม

๑. การปรับปรุงบำรุงดิน
๒. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๖ ศูนย์

ตารางที่ ๒๗ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้การผลิตถั่วลิสง	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๒	ฟ้าห่วน	นายอารีย์ โสภี	๐๘๕๐๒๖๒๓๕๑
๒	ศูนย์เรียนรู้การผลิตหอมแดง	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชผัก	๗	ฟ้าห่วน	นายสมศักดิ์ ไชยไชยปัญญา	๐๘๘๓๔๑๑๗๐๐
๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้าน จานน้อย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๕	กุดน้ำใส	นายพลเกษม เกษหอม	๐๙๕๒๑๕๔๔๕๗
๔	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกร บ้านสังข์ หมู่ ๑๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูป ผลิตผลด้านการเกษตร	๑๓	กุดน้ำใส	นางลำพูน รักศิลป์	-๐๖๒-๘๓๒๕๐๒๔
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	หมู่	ตำบล	ชื่อ - นามสกุล	เบอร์โทรศัพท์
๕	ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติศรีโสธร พัฒนา	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	๕	กุดน้ำใส	นายสุทิน จันทขาว	๐๘๖๘๗๙๕๔๘๘๔
๖	วิสาหกิจชุมชนสตรีทอผ้า หมู่ ๕ ตำบลน้ำอ้อม	ศูนย์เรียนรู้ด้านหม่อนไหม	๕	น้ำอ้อม	น.ส.จิระปภาภรณ์ หล้าแหล่ง	-
๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านบากน้อย	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าว ชุมชน	๘	น้ำอ้อม	นายคำดี ประสารทอง	๐๘๕๕๘๕๓๔๐๘
๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านด วน ตำบลน้ำอ้อม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๗	น้ำอ้อม	นายอิทธิเดช รินทร	๐๙๙๒๕๘๔๒๕๖
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงกระบือ บ้านดวน หมู่ ๗	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๗	น้ำอ้อม	นายอิทธิเดช รินทร	๐๙๙๒๕๘๔๒๕๖
๑๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงกระบือ บ้านบากน้อย	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๘	น้ำอ้อม	นายคำดี ประสารทอง	๐๘๕๕๘๕๓๔๐๘
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้ เพาะเลี้ยงกบกลุ่มน้ำอ้อม	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๑๐	น้ำอ้อม	นายวงศ์เรศ มณีบุรณ์	๐๖๑๘๗๒๐๖๙๔
๑๒	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ตำบลค้อวัง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๘	ค้อวัง	นายยอด รัตนวงศ์	๐๙๔๒๗๐๓๖๐๔
๑๓	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้าน ดงมะหรี	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๑๐	ค้อวัง	นายคำโพธิ์ ย่อมจันแดง	๐๘๒-๕๕๗๑๙๓๖
๑๔	วิสาหกิจชุมชนผลิตและจำหน่าย กล้าไม้ทั่วไป	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๕	ค้อวัง	นายอิทธิพล สุกใส	๐๘๘๐๘๕๖๑๐๑
๑๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านเหล่า น้อย	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๘	ค้อวัง	นายเฉลิม ศรีสอน	๐๘๑๗๑๘๖๑๒๗
๑๖	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนชุมชนฯ แปลงใหญ่ผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ บ้านดวน	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าว ชุมชน	๗	น้ำอ้อม	นายอิทธิเดช รินทร	๐๙๙๒๕๘๔๒๕๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

- (๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอค้อวัง มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๘ กลุ่ม ได้แก่
- ๑.แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๑ ต.ฟ้าห่วน
 - ๒.แปลงใหญ่หอมแดง หมู่ ๔ ต.ฟ้าห่วน
 - ๓.แปลงใหญ่ถั่วลิสง หมู่ ๒ ต.ฟ้าห่วน
 - ๔.แปลงใหญ่ข้าวหมู่ ๘ ต.ค้อวัง
 - ๕.แปลงใหญ่ถั่วลิสง หมู่ ๗,๑๓ ต.กุดน้ำใส
 - ๖.แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์หมู่ ๑๑ ต.กุดน้ำใส
 - ๗.แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์หมู่ ๗ ต.น้ำอ้อม
 - ๘.แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ หมู่ ๑๐ ต.น้ำอ้อม

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าวหมู่ที่ ๘ ตำบลค้อวัง
ที่อยู่ บ้านเหล่าน้อย หมู่ ๘ ต.ค้อวัง อ.ค้อวัง จ.ยโสธร
กิจกรรม ผลิตข้าวอินทรีย์/แปรรูปข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๕๑๕ บาท/ไร่ เป็น ๓,๐๐๐ บาท (๑๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๔๘/ไร่ เป็น ๕๐๐/ไร่ (๑๒%)
- เป้าหมายรายได้ ๖,๗๒๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๓,๕๑๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนการผลิต โดยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ผลิตพันธุ์ข้าวใช้เอง ทำน้ำหมักชีวภาพใช้เอง
๒. ผลิตข้าวให้ได้มาตรฐาน มีกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย
แปรรูปผลผลิต หาช่องทางการจำหน่ายทั้งออนไลน์และออฟไลน์

ตารางที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวหมู่ที่ ๘ ตำบลค้อวัง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ปรับปรุงบำรุงดิน/ไถกลบ ตอซังข้าว	←	→													
เพาะปลูก					←	→									
เก็บเกี่ยว/การปฏิบัติหลัง การเก็บเกี่ยว											←	→			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	ฟ้าห่วน	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๑	ข้าว	๒๔๐	๑,๓๗๐	นายสมจิตร ทองอินทร์	๐๙๓-๐๖๓๖๒๐๘
๒	ฟ้าห่วน	แปลงใหญ่หอมแดง หมู่ ๔	หอมแดง	๒๖๕	๑,๕๐๐	นายทวีศักดิ์ ทินแก้ว	๐๘๗-๒๔๙๔๓๓๓
๓	ฟ้าห่วน	แปลงใหญ่ถั่วลิสง หมู่ ๒	ถั่วลิสง	๑๒๙	๓๔๐	นายอารีย์ โสภี	๐๘๕-๐๒๖๒๓๕๑
๔	ค้อวัง	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๘	ข้าว	๑๕๐	๑,๐๘๙	นายยอด รัตนวงศ์	๐๘๔-๒๑๕๕๗๐๑
๕	กุดน้ำใส	แปลงใหญ่ถั่วลิสง หมู่ ๗,๑๓	ถั่วลิสง	๕๐	๔๐๐.๒๕	นายหวัน อ่อนวรรณนา	๐๙๔-๓๑๘๗๒๔๗
๖	กุดน้ำใส	แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ หมู่ ๑๑	ข้าวอินทรีย์	๗๓	๕๒๘.๕๐	นายบรรหาร ประจำหลัก	๐๘๙-๒๑๓๘๓๗๓
๗	น้ำอ้อม	แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์หมู่ ๗	ข้าวอินทรีย์	๙๘	๑,๓๑๐	นายอิทธิเดช อินทร	๐๘๒-๙๒๐๘๔๖๒
๘	น้ำอ้อม	แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ หมู่ ๑๐	ข้าวอินทรีย์	๕๖๐	๑๑,๐๑๖	นายสุวรรณ สิมมา	๐๖๕-๒๙๓๙๓๕๑

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

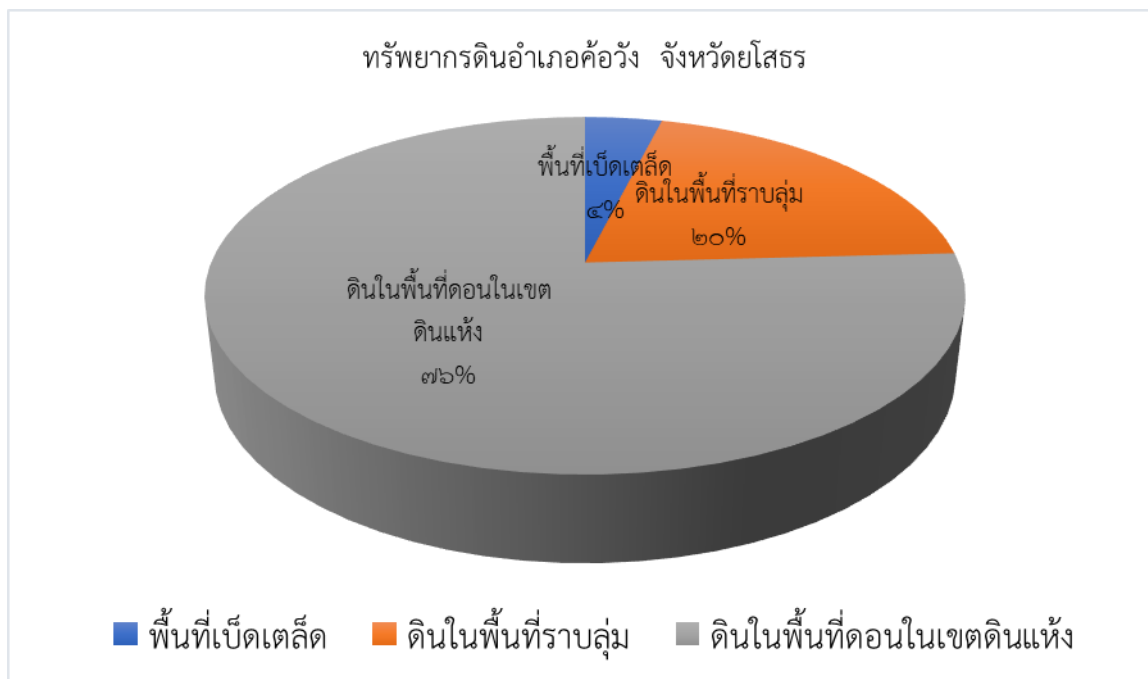
ดินในพื้นที่อำเภอค้อวัง ส่วนใหญ่เป็นดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดในพื้นที่อำเภอค้อวัง จำนวน ๙๑,๑๘๘ ไร่ รองลงมาคือ ดินในพื้นที่ราบลุ่ม จำนวน ๒๔,๓๑๐ ไร่ และดินพื้นที่เบ็ดเตล็ด จำนวน ๔,๖๙๖ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๐ แสดงทรัพยากรดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	๐
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๙๑,๑๘๘	๗๕.๘๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔,๖๙๖	๓.๙๑
กลุ่มชุดดินผสม	-	๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๔,๓๑๐	๒๐.๒๒

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> ,พ.ศ. ๒๕๖๕)

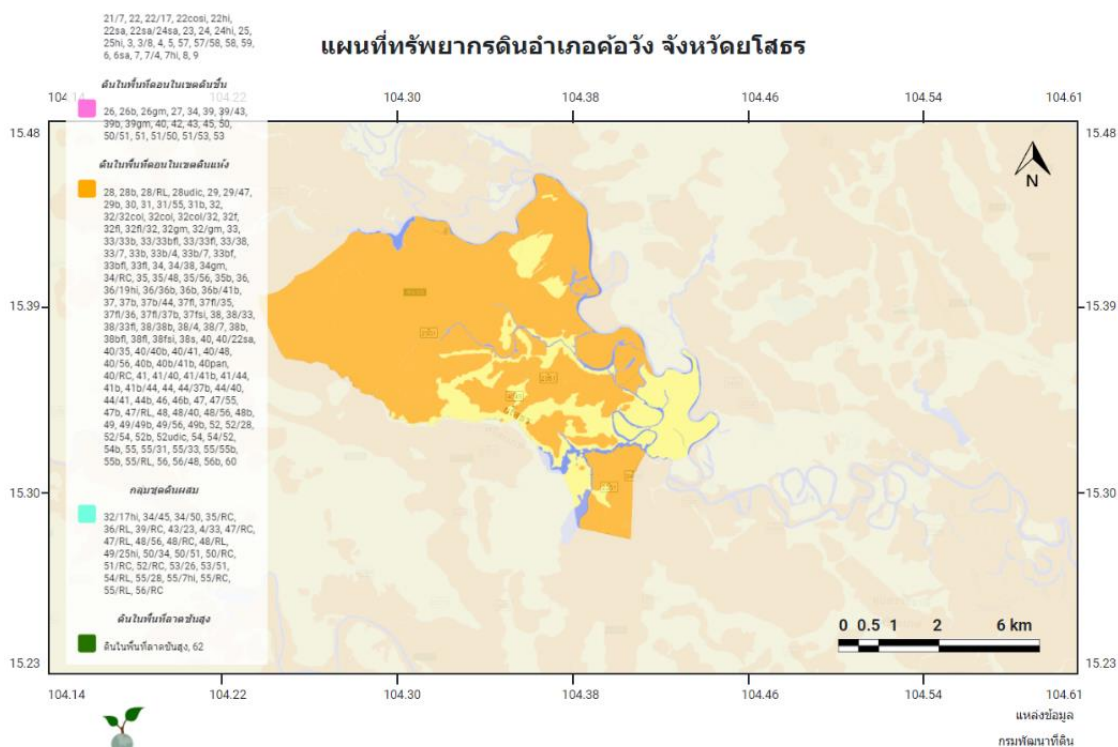
กราฟวงกลมแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> ,พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนที่แสดงทรัพยากรดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> ,พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ทรัพยากรน้ำ

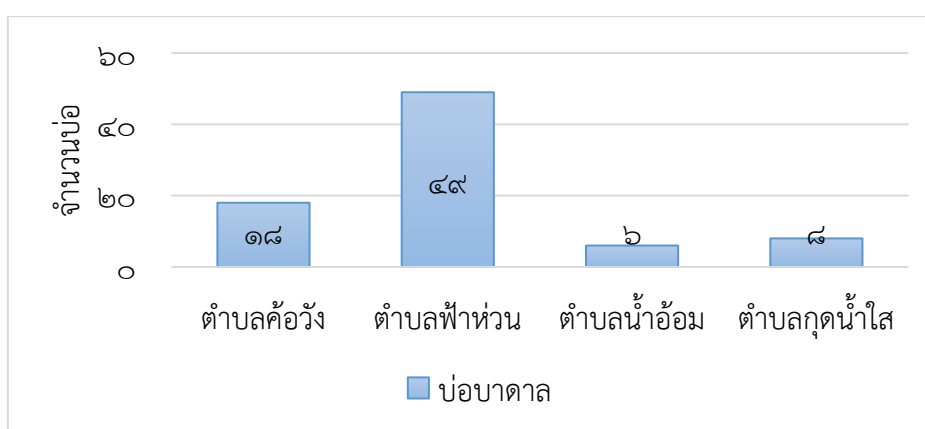
อำเภอค้อวัง เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร รวมทั้งสิ้น ๘๑ บ่อ แยกรายตำบลได้

ดังนี้

ตำบลค้อวัง	จำนวน ๑๘ บ่อ
ตำบลฟ้าห่วน	จำนวน ๔๙ บ่อ
ตำบลน้ำอ้อม	จำนวน ๖ บ่อ
ตำบลกุดน้ำใส	จำนวน ๘ บ่อ

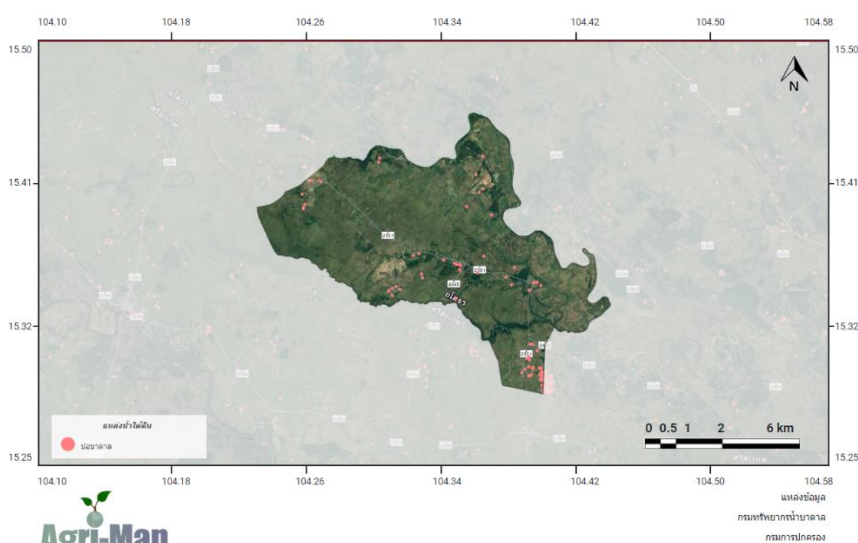
กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

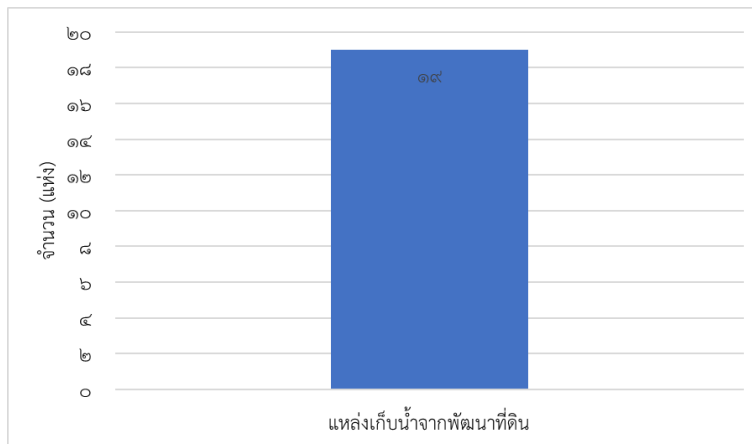

ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕)

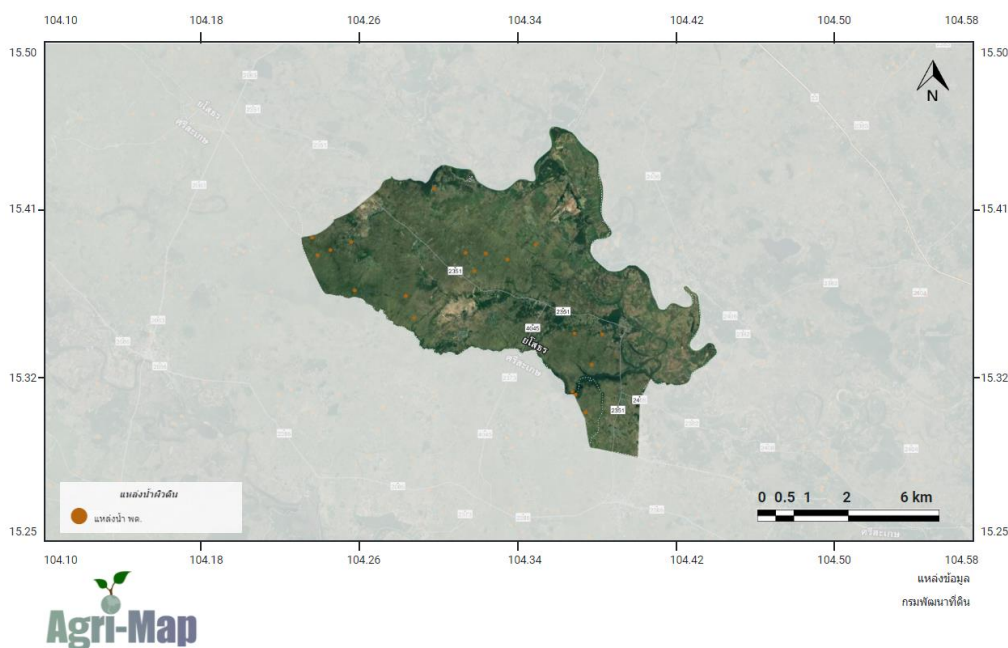
- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน อำเภอค้อวัง มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑๙ แห่ง

กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นทุ่งใหญ่ของภาคอีสาน มีพื้นที่อยู่ในเขต ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ และสุรินทร์ จำนวนพื้นที่ ๒,๑๐๗,๖๙๐ ไร่ เดิมมีชื่อว่า ทุ่งมหาหลง หรือ ทุ่งปู่ปาลาน ที่ได้ชื่อว่า “ทุ่งกุลาร้องไห้” นั้น ตำนานกล่าวว่ามีพ่อค้าชาวกุลาดินเร่ขายสินค้าผ่านเข้ามาในทุ่งกว้างแห่งนี้จนเมื่อยลำไม้พันทุ่งกว้างแห่งนี้สักที ทุ่งนี้จึงมีชื่อว่า ทุ่งกุลาร้องไห้

การเพาะปลูกข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ คาดว่าเริ่มมีการเข้ามาปลูก หลังจากทางราชการมีการปรับปรุงพันธุ์ข้าวมะลิและรับรองพันธุ์ในปี ๒๕๐๒ ในชื่อพันธุ์ “ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕” ได้เริ่มดำเนินการอย่างกว้างขวางในปี ๒๕๒๔ โดยโครงการแลกเปลี่ยนพันธุ์ข้าว เน้นการเปลี่ยนพันธุ์ปลูกจากข้าวเหนียวเป็นข้าวเจ้า จึงทำให้ข้าวหอมมะลิมีการปลูกอย่างแพร่หลาย มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวโดยส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนพันธุ์ปลูกทุก ๓ ปี เพื่อให้พันธุ์ข้าวมีความบริสุทธิ์

สภาพการปลูกข้าวหอมมะลิที่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ทำให้ปลูกได้เพียงปีละ ๑ ครั้ง เก็บเกี่ยวในช่วงฤดูหนาวที่มีอากาศหนาวเย็นและปราศจากฝน ประกอบกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เชื่อว่าพื้นที่มีน้ำ จะต้องระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวข้าวประมาณ ๑๐ วัน จะทำให้ผลผลิตข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ มีคุณภาพดี ข้าวสารมีเมล็ดใส และแครง ข้าวสุกมีความหอมและนุ่ม รวมทั้งขบวนการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน จึงทำให้ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ มีคุณภาพที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากข้าวหอมมะลิที่ผลิตจากแหล่งอื่นๆ จนเป็นที่ยอมรับของรับของผู้ค้าและผู้บริโภคภายในประเทศและต่างประเทศ

ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ (Thung Kula Rong-Hai Thai Hom Mali Rice : TKR) หมายถึง ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวขาว ที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกพันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อช่วงแสง คือ พันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ และพันธุ์ กข ๑๕ ซึ่งปลูกใน พื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ในฤดูนาปี และมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ ข้าวเปลือกมีสีฟาง เมล็ดข้าว ยาว เรียว และเมล็ดไม่มีหางข้าว เมล็ดข้าวที่ผ่านการสีแล้ว จะมีความเลื่อมมัน งามข้าวเล็ก เมื่อหุงแล้วจะมีกลิ่นหอมและนุ่ม มีความยาวมากกว่า ๗.๐ มิลลิเมตร สัดส่วนความยาวต่อความกว้าง มากกว่า ๓.๒ มีท้องไข่ น้อยกว่าร้อยละ ๖

จำนวนพื้นที่ที่ปลูกข้าวทุ่งกุลาร้องไห้ในอำเภอค้อวัง มีพื้นที่ปลูกอยู่ทั้งหมด ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำอ้อม ตำบลค้อวัง และตำบลฟ้าห่วน มีพื้นที่จำนวน ๔๗,๖๓๐ ไร่ ปริมาณของผลผลิตเฉลี่ยปีละ ๔๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ช่องทางการจำหน่ายราคากิโลกรัมละ ๕๕ บาท ขณะที่ข้าวหอมมะลิทั่วไปขายในราคากิโลกรัมละ ๖๕ บาท

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

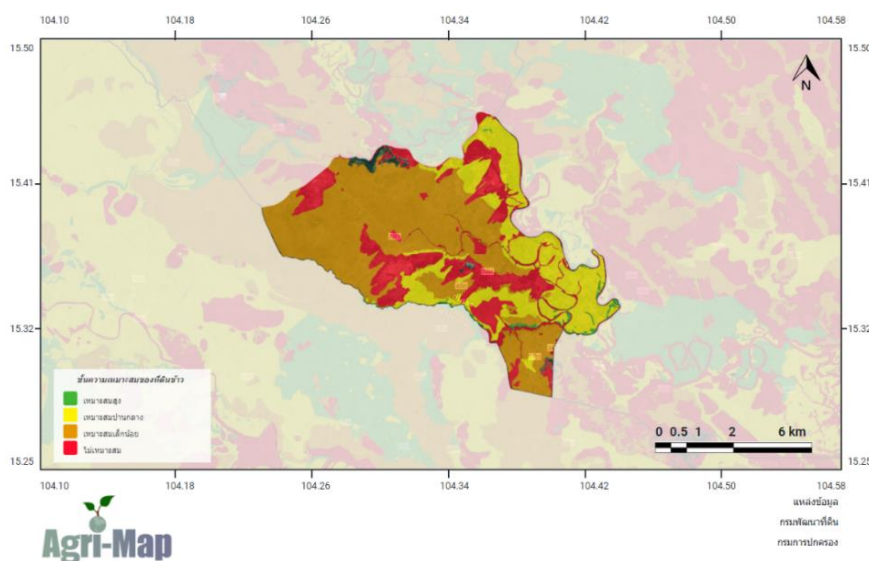
อำเภอค้อวัง มีพื้นที่ที่ปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๑๑๘,๓๘๙.๕๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑,๖๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๐,๔๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๙,๓๑๖.๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๗,๐๓๑.๗๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๓

ตารางที่ ๓๑ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว จำนวน ๑๑๘,๓๘๙.๕๕ (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	
ค้อวัง	๒๙๒.๕๖	๕,๐๑๕.๓๓	๘,๗๑๖.๕๕	๘,๙๙๓.๖๐	๒๓,๐๑๘.๐๔
ฟ้าห่วน	๑,๒๗๗	๑๕,๘๙๔	๘,๘๖๑	๗,๒๔๗	๓๓,๒๗๙.๙๐
กุดน้ำใส	๕๓.๐๙	๙,๕๑๐	๑๔,๒๖๙	๗,๐๘๒	๓๐,๙๑๔.๒๙
น้ำอ้อม	-	-	๒๗,๔๖๙	๓,๗๐๙	๓๑,๑๗๘.๓๒

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

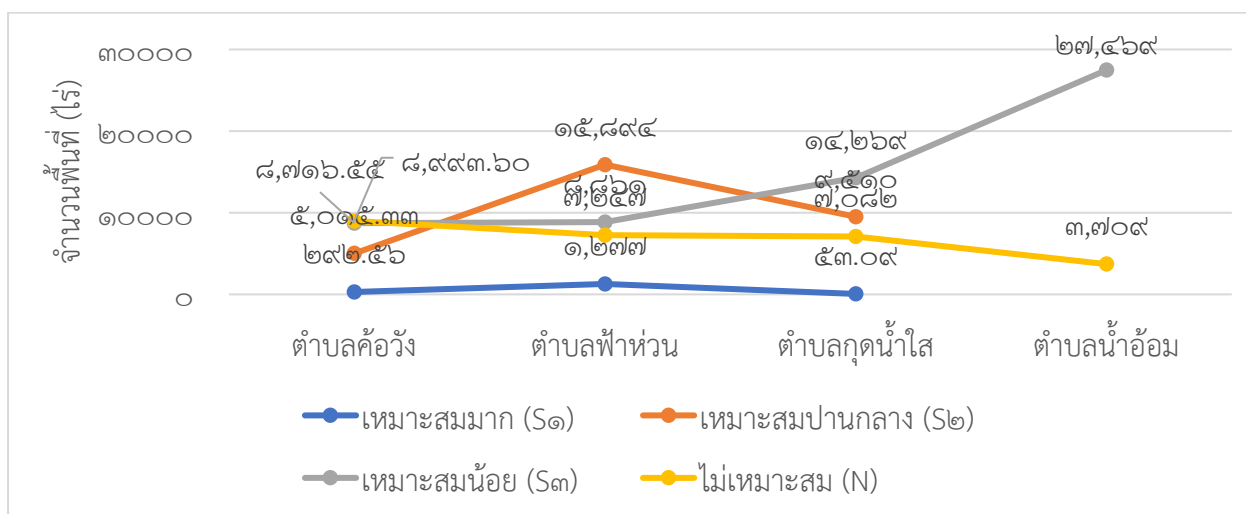
แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

กราฟเส้นแสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๙๓,๗๕๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลกุดน้ำใส จำนวน ๒๖,๑๒๐ ไร่ รองลงมาคือตำบลฟ้าหวน จำนวน ๒๕,๒๔๘ ไร่ และตำบลน้ำอ้อม จำนวน ๒๓,๑๒๓ ไร่ และปลูกข้าวน้อยที่สุดคือตำบลค้อวัง จำนวน ๑๙,๒๕๙ ไร่ ตามลำดับ

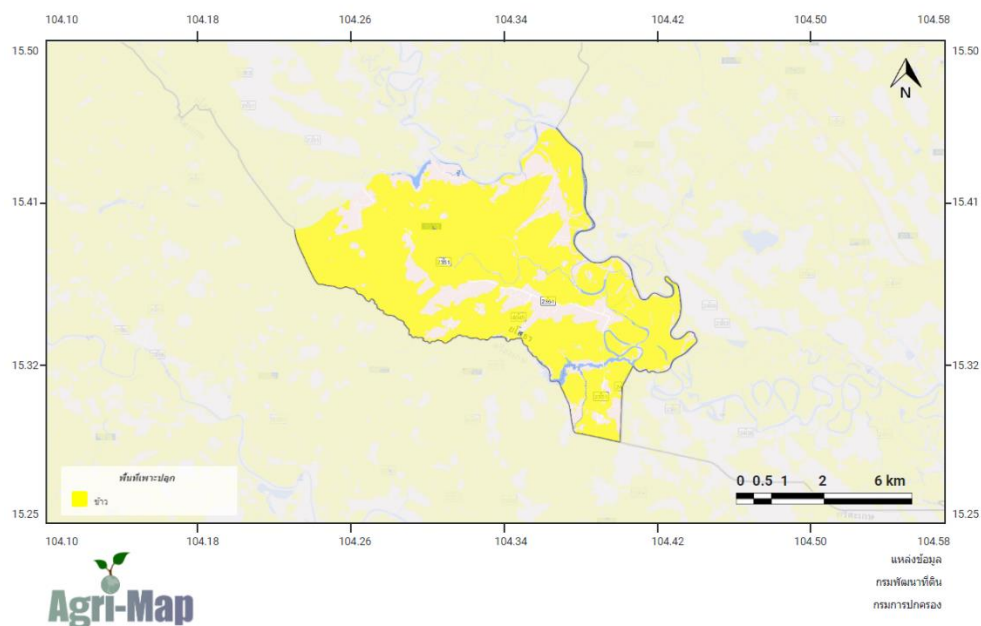
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	ค้อวัง	๑๙,๒๕๙
๒	ฟ้าหวน	๒๕,๒๔๘
๓	กุดน้ำใส	๒๖,๑๒๐
๔	น้ำอ้อม	๒๓,๑๒๓
รวม		๙๓,๗๕๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ. ๒๕๖๔)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอค้อวัง มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๓๒,๐๔๑.๔๒

ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑,๖๒๒.๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๖

พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒,๑๔๑.๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน

๒๘,๒๗๗.๑๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๕

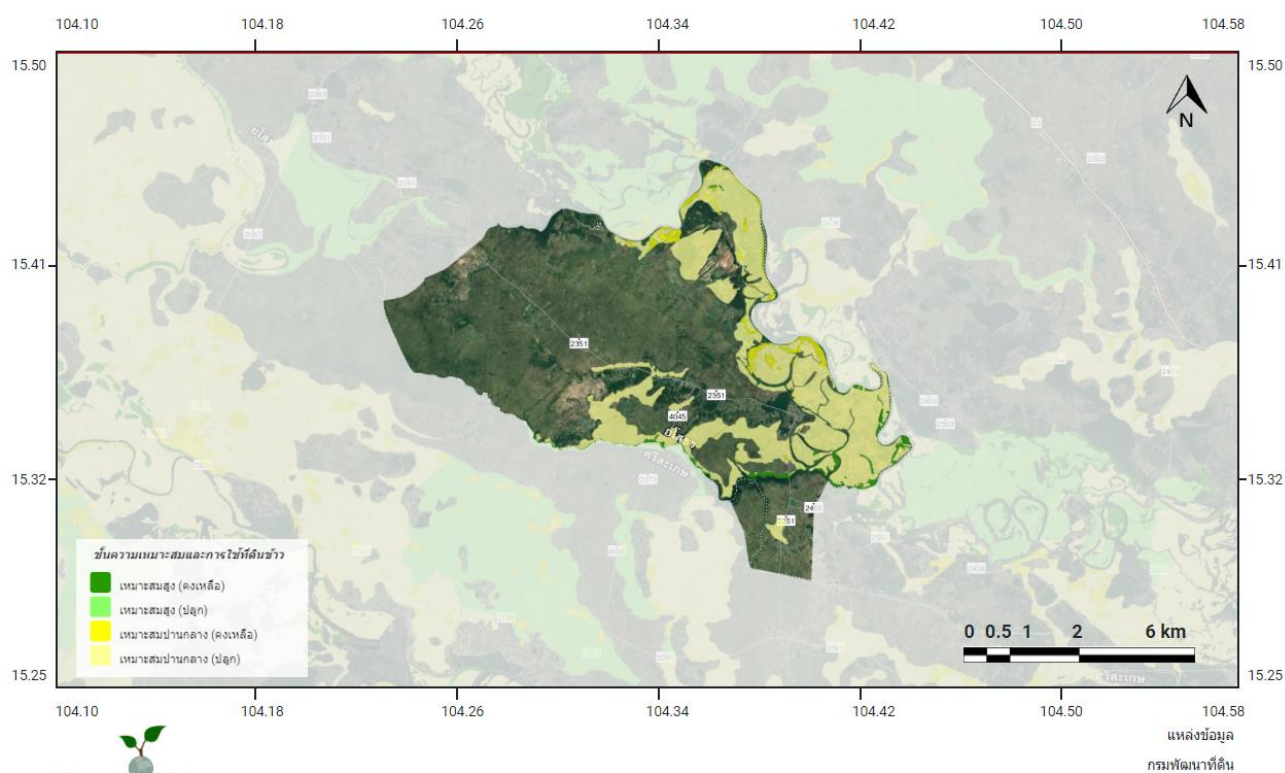
ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว จำนวน ๓๒,๐๔๑.๔๒ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ค้อวัง	๒๙๓	๓๒.๓	๔,๙๘๓.๐๓	-	๕,๓๐๗.๙๖
ฟ้าห่วน	๑,๒๗๖.๘๐	๘๖๔.๒๒	๑๕,๑๗๐.๙๒	-	๑๗,๑๑๑.๙๔
น้ำอ้อม	-	-	-	-	-
กุดน้ำใส	๕๓.๐๙	๑,๒๔๕	๘,๒๖๔	-	๙,๕๖๒.๖๑
รวม	๑,๖๒๒.๙๕	๒,๑๔๑.๘๒	๒๘,๒๑๗.๙๕	-	๓๒,๐๔๑.๗๒

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

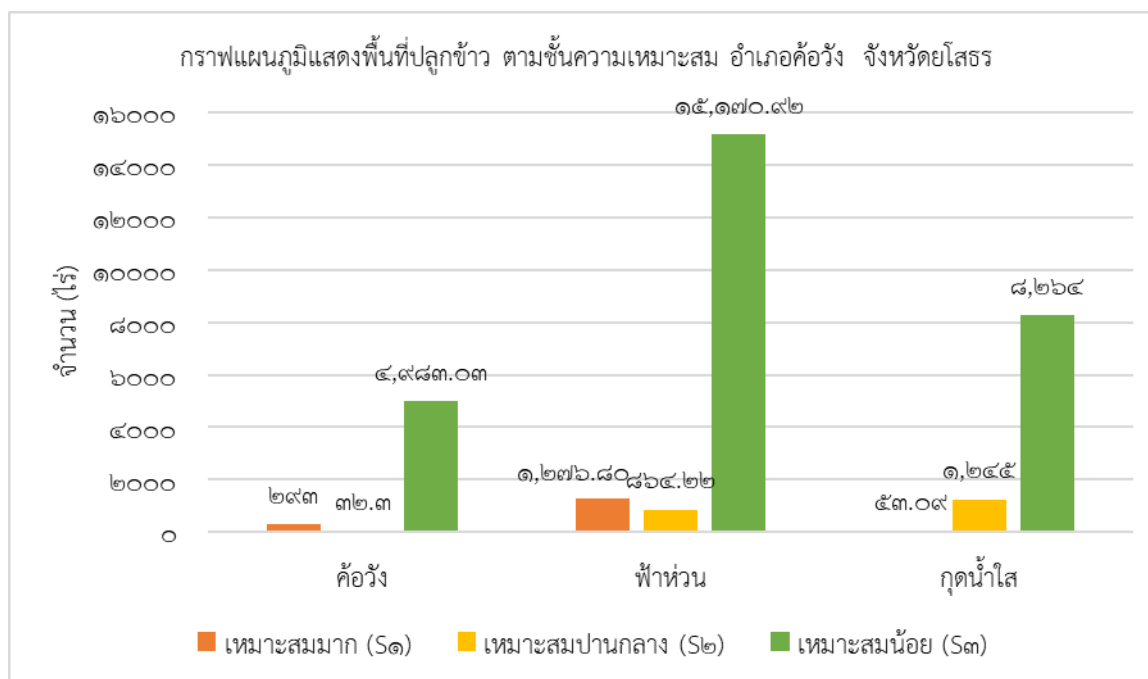
แผนที่ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับนาข้าวอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

Agri-Map

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ปริมาณการผลิต

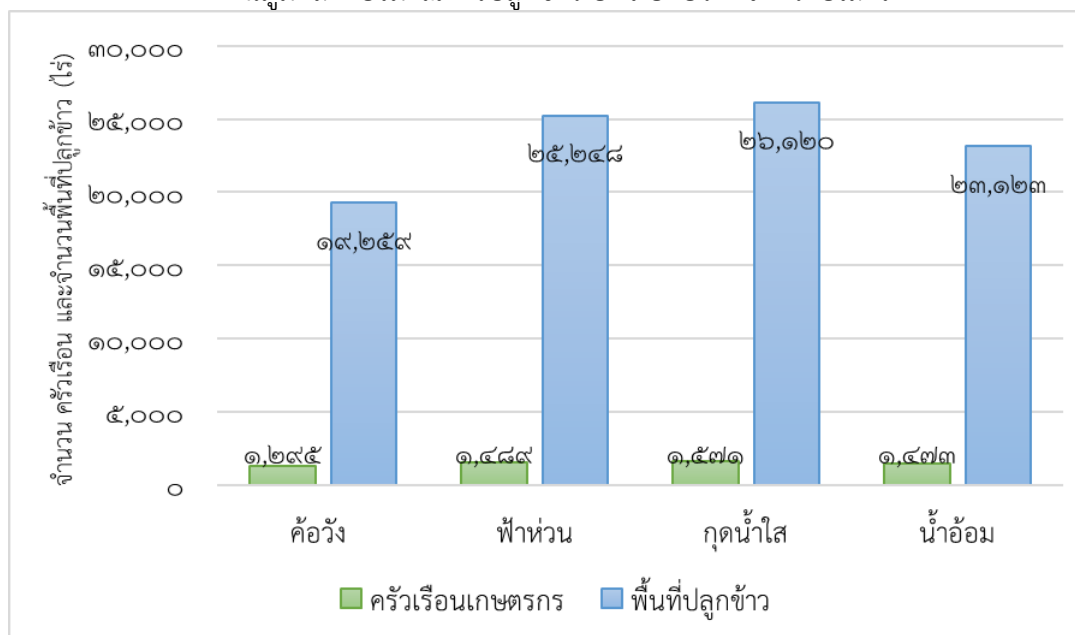
อำเภอค้อวัง มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๙๓,๗๕๐ ไร่ จำนวน ๕,๘๒๘ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลกุดน้ำใส จำนวน ๒๖,๑๒๐ ไร่ จำนวน ๑,๕๗๑ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลฟ้าห่วน จำนวน ๒๕,๒๔๘ ไร่ ๑,๔๘๙ ครัวเรือน และตำบลน้ำอ้อม จำนวน ๒๓,๑๒๓ ไร่ ๑,๔๒๘ ครัวเรือน และสุดท้ายตำบลค้อวัง จำนวน ๑๙,๒๕๙ ไร่ ๑,๒๙๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๔ แสดงปริมาณการข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ค้อวัง	๑,๒๙๕	๑๙,๒๕๙	๑๙,๒๕๙	๙,๖๘๔	๔๕๐
ฟ้าห่วน	๑,๔๘๙	๒๕,๒๔๘	๒๕,๒๔๘	๗,๕๑๙	๔๕๐
กุดน้ำใส	๑,๕๗๑	๒๖,๑๒๐	๒๖,๑๒๐	๑๐,๐๐๓	๔๕๐
น้ำอ้อม	๑,๔๒๘	๒๓,๑๒๓	๒๓,๑๒๓	๑๐,๒๓๓	๔๕๐
รวม	๕,๘๒๘	๙๓,๗๕๐	๙๓,๗๕๐	๓๗,๔๓๙	๔๕๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ. ๒๕๖๕)

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี เพื่อลดต้นทุนการผลิต

-เมล็ดพันธุ์ข้าว

-เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงพันธุ์ดี

-พันธุ์หอมแดง พันธุ์ดี

(๒) การเตรียมดิน

-การเตรียมดินเพื่อการเพาะปลูก โดยการไถเตรียมดินกำจัดวัชพืช

-การไถกลบตอซังข้าว

-การไถกลบพืชปุ๋ยสด

(๓) การปลูก

-ปลูกตามฤดูกาล เช่น ข้าว ช่วงเดือน พ.ค.- มิ.ย. (ข้าวนาหว่าน) ก.ค.- ส.ค. (ข้าวนาดำ)

-หอมแดง ต.ค. - พ.ย.

(๔) ระบบการให้น้ำ

-อาศัยน้ำฝน

-จุดสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

-สูบน้ำบาดาล

(๕) การดูแลรักษา

-การกำจัดวัชพืช โรคและแมลงศัตรูพืช

-การใส่ปุ๋ย/ฮอร์โมน ในช่วงเวลาที่พืชต้องการ

(๖) การใส่ปุ๋ย

-ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี/ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ

(๗) การเก็บเกี่ยว

- เก็บเกี่ยวในช่วงเวลาที่เหมาะสม
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
- บรรจุในสถานที่บรรจุเหมาะสม
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู
- ใช้การป้องกันกำจัดโรคศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM)
- ๔) ปฏิทินการเพาะปลูก
- เกษตรกรในอำเภออ่าววัง มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว					←△→						←▽→	

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด

 ←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว อำเภออ่าววัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภออ่าววัง, พ.ศ.๒๕๖๔)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภออ่าววังมีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน...-... เป็นเงิน ...-..... บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๓,๒๐๕ บาท

ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๔ อำเภออ่าววัง จังหวัดยโสธร

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
ไถตะ (ตัวอย่างกิจกรรม)	-	-	ไถกำจัดวัชพืช,ไถกลบตอซังข้าว,ไถกลบปุ๋ยพืชสด	250 บาท/ไร่		
ไถแปร	-	-	ไถหว่าน	350 บาท/ไร่		
พันธุ์ข้าว	-	-	ข้าวดอกมะลิ 105, กข 6	757 บาท/ไร่		
ปลูก (จ้างหว่าน)	-	-	หว่าน/ปักดำ	200 บาท/ไร่		
ปุ๋ย	-	-	ปุ๋ยรองพื้น,ปุ๋ยแต่งหน้า,ปุ๋ยคอก	900,300บาท/ไร่		
ค่าแรงใส่ปุ๋ย/พ่นสารเคมี	-	-	-	125 บาท/ไร่		
ค่ายา/สารชีวภัณฑ์/เคมี	-	-	-	200 บาท/ไร่		
ค่าจ้างป้องกันและกำจัดวัชพืช	-	-	-	300 บาท/ไร่		
เก็บเกี่ยว	-	-	-	550บาท/ไร่		
ค่าขนส่ง	-	-	-	30 บาท/ไร่		
รวม				3,205 บาท/ไร่		

(ที่มา : รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภออ่าววัง, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

- เกษตรกรจำหน่ายในท้องถิ่น
- เก็บไว้บริโภคในครัวเรือน
- เก็บไว้สำหรับทำเมล็ดพันธุ์
- แปรรูปจากข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร

(๑) วิธีการตลาด

จำหน่ายที่ลานรับซื้อ ผลผลิตในพื้นที่อำเภอค้อวัง
แปรรูปจำหน่ายสินค้าเอง

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิถีการตลาดของข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง , พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป
อำเภอค้อวัง มีจุดรับซื้อข้าวเปลือก จำนวน ๔ แห่ง

ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง , พ.ศ. ๒๕๖๔)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอค้อวัง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน จำนวน ๔ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๔ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. ทำการเกษตรด้วยการเกษตรแบบผสมผสาน

๒. ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลิตให้มีคุณภาพ

๓. ป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน

ตารางที่ ๓๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นางสาวธนิญจิตรา มั่นคง	๒	ค้อวัง	ค้อวัง	๒๕๖๒	เกษตร
๒	นายพลเกษม เกษหอม	๕	กุดน้ำใส	ค้อวัง	๒๕๖๓	ปศุสัตว์
๓	นางสาวอรรวรรณ ทองแสง	๑	ฟ้าห่วน	ค้อวัง	๒๕๖๓	เกษตร
๔	นางสาวจิระนันท์ บุตรคำ	๑	น้ำอ้อม	ค้อวัง	๒๕๖๓	แปรรูปผลผลิต

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าถั่วลิสง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอค้อวัง มีพื้นที่ที่ปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๑๑๘,๓๘๙.๕๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑,๖๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๐,๔๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๙,๓๑๖.๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๗,๐๓๑.๗๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๓

(๒) พื้นที่ปลูกถั่วลิสง

อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธรมีพื้นที่ปลูกถั่วลิสง จำนวน ๗๒๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลฟ้าห่วน จำนวน ๔๐๕ ไร่ รองลงมา คือ ตำบลกุดน้ำใส จำนวน ๓๐๐ ไร่ และตำบลค้อวัง จำนวน ๒๐ ไร่

ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก ถั่วลิสง (ไร่)
๑	กุดน้ำใส	๓๐๐
๒	ค้อวัง	๒๐
๓	ฟ้าห่วน	๔๐๕
	รวม	๗๒๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๔)

ภาพที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกถั่วลิสง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอค้อวัง (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๔)

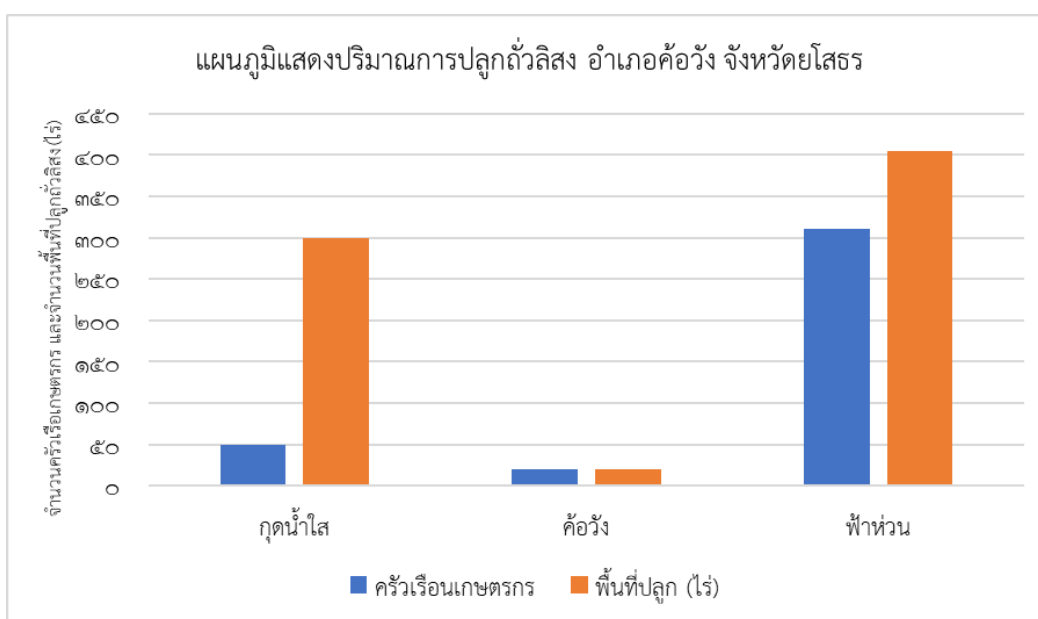
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอค้อวัง มีพื้นที่การปลูกถั่วลิสง จำนวน ๗๒๕ ไร่ ๓๖๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลฟ้าห่วน จำนวน ๔๐๕ ไร่ ๓๑๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลกุดน้ำใส จำนวน ๓๐๐ ไร่ ๕๐ ครัวเรือน และตำบลค้อวัง จำนวน ๒๐ ไร่ ๒๐ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
กุดน้ำใส	๕๐	๓๐๐	๓๐๐	๘๔.๒	๐.๒๘
ค้อวัง	๒๐	๒๐	๒๐	๕.๖	๐.๒๘
ฟ้าห่วน	๓๑๐	๔๐๕	๔๐๕	๑๒๑.๕	๐.๒๘
รวม	๓๖๐	๕๑๒	๕๑๒	๒๑๑.๓	๐.๘๔

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๔)

ภาพที่ ๔๑ แสดงปริมาณการปลูกถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภออ่าววัง ,พ.ศ. ๒๕๖๔)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรกรเก็บเมล็ดพันธุ์เอง
- (๒) การเตรียมดิน ไถเตรียมดิน ๒ ครั้ง ยกร่อง ปล่อยน้ำเข้าแปลง สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
- (๓) การปลูก ใช้เครื่องหยอดเมล็ด
- (๔) ระบบการให้น้ำ ปล่อยน้ำเข้าแปลงตามช่วงเวลาการเจริญเติบโต
- (๕) การดูแลรักษา สำรวจแปลงสม่ำเสมอ ใช้กับตัดแสงไฟเพื่อลดแมลง
- (๖) การใส่ปุ๋ย ใส่ปุ๋ยสม่ำเสมอ
- (๗) การเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวตามช่วงอายุของถั่วลิสง
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ลดความชื้นของเมล็ดแล้วเก็บเข้าโรงเก็บเมล็ด
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู ใช้วิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธี

ผสมผสาน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภออ่าววัง มีการปลูกถั่วลิสง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ถั่วลิสง			←→ ▽									←→ △

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกถั่วลิสง ในอำเภออ่าววัง จังหวัดยโสธร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภออ่าววัง , พ.ศ.๒๕๖๔)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภออ่าววัง มีต้นทุนการผลิตถั่วลิสง เป็นเงิน ๓,๑๕๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตถั่วลิสง ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ อำเภออ่าววัง จังหวัดยโสธร

รายการ	บาท
ไถตะ	๒๐๐
ไถแปร	๒๕๐
พรวนดิน ยกร่อง	๒๕๐
ค่าพันธุ์	๑,๐๕๐
ค่าแรงปลูก	๓๐๐
ปุ๋ยเคมี	๕๐๐
ค่าขนส่ง/เก็บเกี่ยว	๖๐๐
เก็บเกี่ยวเหมา (รถชุด+บรรทุก)	
ค่าเช่า	
รวม	๓,๑๕๐

ผลผลิตเฉลี่ย ๐.๒๘ ตัน/ไร่
 ราคาปัจจุบันตันละ ๓๐,๐๐๐ บาท
 เป็นเงิน ๘,๔๐๐ บาท
 หักต้นทุน ๓,๑๕๐ บาท
 กำไร ๕,๒๕๐ บาท
 (ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๔)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

- รวมกลุ่มจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง
- จำหน่ายให้กลุ่มแม่บ้านเพื่อการแปรรูป

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

- เกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง จะจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลางและกลุ่มแม่บ้านฯ ในพื้นที่

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร มีจุดรับซื้อถั่วลิสง จำนวน ๒ แห่ง โดยตั้งอยู่ตำบลฟ้าห่วน

๑ แห่ง และตำบลกุดน้ำใส ๑ แห่ง

ภาพที่ ๔๔ แสดงแหล่งรับซื้อถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๔)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอค้อวัง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านการแปรรูปถั่วลิสง จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer จำนวน ๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้
 แปรรูปถั่วลิสง เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ถั่วคั่วทราย ถั่วตัด ถั่วกรอบแก้ว

ตารางที่ ๔๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นางรุ่งอรุณ จันทร์อุ้นสีบ	๗	กุดน้ำใส	ค้อวัง	๒๕๖๐	เกษตร
๒	นายอารีย์ โสภี	๒	ฟ้าห่วน	ค้อวัง	๒๕๕๘	เกษตร

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๔)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า หอมแดง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอค้อวัง มีพื้นที่ที่ปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๑๑๘,๓๘๙.๕๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑,๖๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๐,๔๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๙,๓๑๖.๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๗,๐๓๑.๗๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๓

(๒) พื้นที่ปลูกหอมแดง

อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ปลูกหอมแดง จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลฟ้าห่วน จำนวน ๑,๔๕๐ ไร่ รองลงมา คือ ตำบลค้อวัง จำนวน ๕๐ ไร่

ตารางที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ปลูกถั่วลิสง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก หอมแดง (ไร่)
๑	ค้อวัง	๕๐
๒	ฟ้าห่วน	๑,๔๕๐
	รวม	๑,๕๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๔)

ภาพที่ ๔๐ แสดงพื้นที่ปลูกหอมแดง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอค้อวัง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ปลูกหอมแดง จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลฟ้าห่วน จำนวน ๑,๔๕๐ ไร่ รองลงมา คือ ตำบลค้อวัง จำนวน ๕๐ ไร่

ตารางที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกหอมแดง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
ฟ้าห่วน	๖๕๐	๑,๔๕๐	๑,๔๕๐	๔,๖๐๐	๔,๐๐๐
ค้อวัง	๒๕	๕๐	๕๐	๒๐๐	๔,๐๐๐
รวม	๖๗๕	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๔,๘๐๐	๔,๐๐๐

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๔)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- เกษตรกรใช้พันธุ์ของตนเองที่ปลูกในช่วงฤดูแล้ง
- ใช้วิธีป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน
- เก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่เหมาะสม

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอค้อวัง มีการปลูกหอมแดง ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม ปลูกสูงสุดในเดือนพฤศจิกายน การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนมกราคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกหอมแดง ในอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
หอมแดง	◁-----▷ ▽									←-----→ △		

สัญลักษณ์ ←-----→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←-----▷ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกหอมแดง ในอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๔)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอค้อวัง มีต้นทุนการผลิตหอมแดง เป็นเงิน ๒๕,๗๐๐ บาท ต่อไร่

ตารางที่ ๔๔ แสดงต้นทุนการผลิตหอมแดง ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

รายการ	บาท
พันธุ์(๓๐๐ ก.ก.ๆ ละ ๓๓ บาท)	๙,๙๐๐
ไถดะ	๒๐๐
ไถแปร	๒๕๐
พรวนดิน	๒๕๐
ค่าจ้างปลูก	๒,๒๕๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๔,๔๐๐
ค่าปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยอินทรีย์	๒,๐๐๐
ค่าสารเคมี/ชีวภัณฑ์	๒,๕๐๐
ค่าแรงงานพญา/หว่านปุ๋ย	๓๐๐
ค่าไฟฟ้า	๑๕๐
ค่าจ้างเก็บเกี่ยว	๒,๒๕๐
ค่าขนส่ง	๕๐๐
รวม	๒๕,๗๐๐

ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๐๐๐ กก./ไร่ ณ ความชื้น ..๑๕.. %
 ราคาผลผลิต กก.ละ ๒๐ บาท

เป็นเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท
 หักต้นทุน ๕๔,๓๐๐ บาท
 กำไร ๕๔,๓๐๐ บาท/ไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, ๒๕๖๔)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

- จำหน่ายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อในชุมชน

(๑) วิธีการตลาดหอมแดง เกษตรกรจะขายผลผลิตโดยมีขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

- มีพ่อค้าคนกลาง มาซื้อหอมสดที่หน้าแปลงหอมแดง

ตลาดที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดกลางหอมแดง-กระเทียม บ้านท่าเรือ จังหวัดศรีสะเกษ

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร มีจุดรับซื้อหอมแดง จำนวน ๑ แห่ง

ภาพที่ ๔๖ แสดงแหล่งรับซื้อหอมแดง อำเภอค้อวัง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง , ๒๕๖๔)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอค้อวัง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านหอมแดง จำนวน ๒ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตหอมแดง จำนวน ๒ ราย

องค์ความรู้ที่ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑) การผลิตพันธุ์หอมแดง

๒) การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

ตารางที่ ๔๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสมศักดิ์ ไชยปัญญา	๗	ฟ้าห่วน	ค้อวัง	๒๕๖๑	การผลิตพืชสวน (หอมแดง)
๒	นางอนงค์ ผาสุกจิตร	๗	ฟ้าห่วน	ค้อวัง	๒๕๖๑	การผลิตพืชสวน (หอมแดง)

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ,พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑.ราคาผลผลิตตกต่ำ ๒.มีข้อจำกัดในเรื่องสถานที่จำหน่าย	๑.ผลิตเกษตรกรออกมาพร้อม ๆ กัน ทำให้ราคาตกต่ำ	วางแผนการผลิตให้ผลผลิตของเกษตรกรไม่ออกมาพร้อมกัน	ทุกหมู่บ้าน ทุกชุมชน	
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑.ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ๒.ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร/องค์กร	เกษตรกรยังมีการผลิตที่ขาดการรวมกลุ่มการผลิต การสร้างเครือข่ายการผลิต และส่วนใหญ่เกษตรกรอยู่ในวัยชรา การผลิตยังเป็นการผลิตสมัยเก่า ขาดองค์ความรู้และการใช้เทคโนโลยีที่สมัยใหม่	ควรมีการรวมกลุ่มการผลิต การสร้างเครือข่ายการผลิต เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการผลิต การตลาด การแปรรูปและส่งเสริมสนับสนุนให้มีเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อสืบสานต่อยอดกิจกรรมการเกษตรของครอบครัวเกษตรกร	ทุกหมู่บ้าน ทุกชุมชน	
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑.วัตถุดิบขาดแคลนในบางฤดูกาล เช่น ถั่วลิสง	ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้ส่วนใหญ่จะจำหน่ายในรูปผลผลิตสด ไม่ได้แปรรูป เช่น ข้าวเปลือก หอมแดง ถั่วลิสง บางส่วน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความรู้ในเรื่องการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและลดความเสี่ยงในเรื่องราคาผลผลิตตกต่ำ	ทุกหมู่บ้าน ทุกชุมชน	

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ตารางที่ ๔๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) -เกษตรกรมีความเข้มแข็ง พร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลง	จุดอ่อน (W) -เกษตรกรยังมีแนวคิดที่จะทำการเกษตรเชิงเดี่ยวด้วยระบบเคมี
โอกาส (O) -มีแหล่งเงินทุน/สถาบันการเงินที่เกษตรกรเข้าถึงได้ -รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการเกษตร หน่วยงานราชการสนับสนุนความรู้/ปัจจัยการผลิต	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) -เกษตรกรต้องมีการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายการผลิตอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อมีอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง -เกษตรกรวางแผนการผลิต แผนการผลิตรายบุคคล แผนธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) -ลดต้นทุนการผลิตในด้านปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์/พันธุ์ -ผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ให้ได้มาตรฐาน -ระบบการผลิตด้วยกระบวนการผลิตแบบอินทรีย์
ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) -หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความรู้แก่เกษตรกรในการวางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการ	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) -การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า ลดความเสี่ยงในเรื่องความผันผวนของราคา

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ เกษตรกรต้องมีการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายการผลิตอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อมีอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง

๑.๒ เกษตรกรวางแผนการผลิต แผนการผลิตรายบุคคล แผนธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ ลดต้นทุนการผลิตในด้านปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์/เมล็ดพันธุ์

๒.๒ ผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ให้ได้มาตรฐาน

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรในการวางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

๔.๒ บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

๔.๓ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า ลดความเสี่ยงในเรื่องความผันผวนของราคา

บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ พืช

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ได้รับความรู้และมีความเข้าใจในเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง
 - มีศูนย์เมล็ดพันธุ์ถั่วชุมชน ไว้บริการให้สมาชิกและเกษตรกรที่สนใจ ได้รับความรู้เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงคุณภาพดีไปปลูกในพื้นที่
 - ชุมชนมีปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อใช้ในการเกษตรอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรลงได้
 - มีการรวมกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่เข้มแข็งและดำเนินกิจกรรมการผลิตอย่างต่อเนื่อง
 - เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้โดยใช้แทนแต่ใช้ควบคุมวัชพืชในนาข้าว ลดปริมาณการใช้แทนเคมีกำจัดวัชพืช
 - เกษตรกรและชุมชนได้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันก่อนการระบาดของศัตรูพืชในข้าวครอบคลุมพื้นที่ ๑๖,๕๐๐ ไร่
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมถ่ายทอดความรู้ จัดเวทีเรียนรู้แก่สมาชิกศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน การวิเคราะห์ชุมชน วิเคราะห์กลุ่ม การวางแผนการผลิต การจัดทำแปลงเรียนรู้

โครงการที่ ๑ โครงการจัดเวทีถ่ายทอดความรู้ ตามโครงการส่งเสริมการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร กิจกรรม พัฒนาเกษตรกรศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

โครงการที่ ๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ข้าวชุมชนและเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ อบรมถ่ายทอดการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ อบรมถ่ายทอดการใช้แทนแต่ใช้ควบคุมวัชพืชในนาข้าว ลดปริมาณการใช้แทนเคมีกำจัดวัชพืช จัดทำแปลงสาธิต แปลงเรียนรู้ เพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแทนแต่

กลกลยุทธ์ที่ ๔ กลยุทธ์ อบรมและฝึกปฏิบัติและนำไปใช้ในการเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ปีงบประมาณ

๑.๑.๒ ปศุสัตว์

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีอาหารโปรตีนไว้สำหรับบริโภคในครัวเรือนเพิ่มขึ้น มีรายได้เพิ่มจากการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ลดปัญหาความยากจนของเกษตรกรและมีการใช้ประโยชน์จากมูลไก่เพื่อการเกษตร เกษตรกรมีการเลี้ยงดู มีการเจริญเติบโต และสุขภาพแข็งแรงสามารถให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเพื่อให้ได้มีความรู้ความเข้าใจนำไปปฏิบัติ
โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก

๑.๑.๓ ประมง

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และมีชนิดอาหารเพิ่มขึ้นจากการแปรรูปผลผลิต สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในช่วงฤดูแล้ง

- มีโอกาสได้เรียนรู้ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิต เพิ่มทักษะในการผลิตทางการเกษตรและได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร
โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาตก

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ YSF

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เกษตรกร ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรตามแผนพัฒนาเกษตรกร สู Smart Farmer รายบุคคล ได้รับการถ่ายทอดความรู้ มีความรู้มีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพสู่ความเป็น Smart Farmer ต้นแบบ

- เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ มีความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกรของตนเอง/มีทัศนคติในการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม/มีความรู้และทักษะในการฝึกการเป็นวิทยากรเกษตรกร/เกษตรกรต้นแบบ

- การพัฒนาสารสนเทศในการพัฒนาเกษตรกร/รู้จักการบริหารจัดการผลผลิตการตลาด/การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน รู้จักการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมถ่ายทอดความรู้ ทักษะในการฝึกการเป็นวิทยากรเกษตรกร
โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer)

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อการแข่งขัน บริหารจัดการผลผลิตการตลาด/การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)

๑.๒.๒ วิชาทกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- สมาชิกวิชาทกิจชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาและริเริ่มดำเนินการพัฒนาด้วยตนเอง

- วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมตามแผนและศักยภาพสอดคล้องกับบทบาทและภารกิจของแต่ละหน่วยงานภาคี

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมถ่ายทอดพัฒนาการเรียนรู้วิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๓ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ธุรกิจ SMEs สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรในชุมชน มีสถานที่จำหน่ายสินค้า อันเป็นการเพิ่มรายได้

- ประชาชนในพื้นที่หรือชุมชนใกล้เคียง ได้ทราบถึงการมีอยู่ของตลาดชุมชน ซึ่งเพิ่มโอกาสและทางเลือกในการจับจ่ายสินค้า อันเป็นการช่วยลดภาระรายจ่ายของประชาชนในชุมชน

- เศรษฐกิจชุมชนเกิดการหมุนเวียน ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนและระบบเศรษฐกิจของประเทศ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ จัดกิจกรรมตลาดสีเขียว

โครงการที่ ๑ โครงการตลาดสีเขียวชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ อบรมถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อในไปต่อยอดในกิจกรรมของ

ตนเอง

โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมการทำขนมจากกล้วย ตำบลฟ้าห่วน

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพแปรรูปอาหาร

๑.๒.๔ แปลงใหญ่

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่พัฒนาสินค้าของกลุ่มตนเองให้มีขีดความสามารถเข้าสู่ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมให้ความรู้กับกลุ่มแปลงใหญ่ พัฒนาด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้า รวมทั้งให้ความรู้ด้านการตลาด

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน

๑.๒.๕ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เกษตรกรสมาชิกของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมีการร่วมกลุ่มกันเพื่อผลิตสินค้า แปรรูป และจำหน่ายสินค้า รวมทั้งเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่เกษตรกรที่สนใจได้

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมให้ความรู้ ให้เทคนิค วิธีการ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวทฤษฎีใหม่ ด้านการปลูกพืชอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๑.๒.๖ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่ายได้รับความรู้ในด้านการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช การวินิจฉัย และการจำแนกชนิดศัตรูพืช การควบคุมและเลือกวิธีการจัดการศัตรูพืชที่เหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติในไร่นาของตนเองได้อย่างถูกต้อง

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมถ่ายทอดความรู้ ฝึกปฏิบัติ

โครงการที่ ๑ จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแก่สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่าย

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- พื้นฟูป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์ ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากไม้ที่ปลูกได้
- เกษตรกรรู้จักคุณค่าประโยชน์ของการไถกลบตอซังมากยิ่งขึ้น และสามารถเข้าใจวิธีการไถกลบตอ ซังที่ถูกต้องและเหมาะสม สามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเองได้

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกปฏิบัติ

โครงการที่ ๑ โครงการปลูกป่าชุมชน

โครงการที่ ๒ โครงการไถกลบตอซังข้าว

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- สนองแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในการรณรงค์การใช้หญ้าในการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม

- สามารถป้องกันการพังทลายของดินมีแนวโน้มที่จะเกิดการเคลื่อนตัวของดิน การชะล้างและการพังทลายของดินได้และปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น

- ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์อบรมถ่ายทอดความรู้ และปฏิบัติ

โครงการที่ ๑ โครงการปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ผืนดินและน้ำ ประจำปีงบประมาณ

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ	
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕			
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.		
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. โครงการ ผลิตข้าวอินทรีย์	ลดต้นทุนการผลิต - ปรับปรุงบำรุงดินด้วย อินทรีย์วัตถุ	ลดต้นทุนการผลิต ผู้บริโภค/ผู้ผลิตปลอดภัย	ทุกตำบลในอำเภอคือ วัง เกษตรกรจำนวน ๓๐๐ ราย	- จัดตั้งกลุ่มผู้สมัครใจ - ดำเนินการในรูปกองทุน - อบรมให้ความรู้การป้องกัน ศัตรูพืชแบบผสมผสาน (การปลูก-การเก็บเกี่ยว) - การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ	๓๐๐	๔๕๐,๐๐ ๐	๓๐๐	๔๕๐,๐๐ ๐	๓๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๓๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๓๐๐	๔๕๐,๐๐๐	- คณะกรรม การ บริหารศูนย์บริการ ฯ ตำบล - อปท. - สถานีพัฒนาที่ดิน - สนง.เกษตรอำเภอ คือวัง	
	๒. โครงการผลิต พืชตระกูลถั่ว เพื่อความมั่นคง ด้านอาหาร	เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่ เกษตรกรสมาชิกศูนย์ฯ ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ พืชตระกูลถั่วให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานไว้บริการให้ สมาชิกและชุมชนปลูก เพื่อสร้างความมั่นคงด้าน อาหาร	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐ ราย มีความรู้ด้านการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงและการ บริหารจัดการกลุ่ม รวมถึงมีศูนย์ ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วชุมชน	เกษตรกรตำบลคือวัง ๒๐ ราย ตำบลฟ้าห่วน ๒๐ ราย ตำบลลูกน้ำ ใส ๒๐ ราย	จัดเวทีเรียนรู้แก่สมาชิกศูนย์ ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว ชุมชน การวิเคราะห์ชุมชน วิเคราะห์กลุ่ม การวางแผนการ ผลิต การจัดทำแปลงเรียนรู้ วางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการกลุ่ม การ บริหารกองทุน แนวทางพัฒนา กลุ่มให้มีความเข้มแข็งและ ยั่งยืน การสร้างเครือข่ายการ ผลิตและการตลาด	๖๐	๑๒,๐๐๐	๖๐	๑๒,๐๐๐	๖๐	๑๒,๐๐๐	๖๐	๑๒,๐๐๐	๖๐	๑๒,๐๐๐	- คณะกรรม การ บริหารศูนย์บริการ ฯ ตำบล - สนง.เกษตร อำเภอคือวัง	
	๓. โครงการ ส่งเสริมการผลิ สินค้าเกษตรอิน ทรีย์ จังหวัดยโสธร	เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้ เกษตรกรได้รับการพัฒนา และปรับเปลี่ยนระบบ การผลิตสินค้าเกษตร อินทรีย์เพื่อให้เกิดความรู้ และมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์ เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตร อินทรีย์ให้สามารถ ตอบสนองความต้องการ ของผู้บริโภคได้อย่าง ต่อเนื่องและเพียงพอ เพื่อให้เกิดการ ปรับเปลี่ยนวิถีการผลิต สินค้าเกษตร โดยการลด การใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมี และยาปราบศัตรูพืช	เกษตรกรได้รับการพัฒนาและ ปรับปรุงสู่ระบบการผลิตสินค้า เกษตรอินทรีย์ พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรของ เกษตรกรได้รับการพัฒนาที่ดิน อย่างยั่งยืน ลดต้นทุนการผลิต และ ผลผลิตที่ได้มีความปลอดภัยต่อ ผู้บริโภค สามารถแข่งขันได้ เกษตรกรมีรายได้ และมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้น มีแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานด้าน การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์	เกษตรกรผู้ปลูกพืช และเกษตรกรผู้เลี้ยง ปศุสัตว์ ในพื้นที่ตำบล กุดน้ำใส อำเภอคือวัง จังหวัดยโสธร	กิจกรรมที่ ๑ เตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ ๑.๑ อบรมถ่ายทอดความรู้การ พัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ แก่ เกษตรกร ๑ ครั้ง ๑๒๐ ราย กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมการผลิต มะม่วงอินทรีย์ในระยะ ปรับเปลี่ยน ๒.๑ ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมัก คุณภาพ เพื่อปรับเปลี่ยนสู่ ระบบอินทรีย์ ๒.๒ จัดทำแปลงสาธิตการผลิต มะม่วงอินทรีย์ จำนวน ๔ แปลง ฯ ไร่ กิจกรรมที่ ๓ ติดตาม/ ประเมินผลการดำเนินโครงการ ๓.๑ ติดตามผลการดำเนินงาน ในพื้นที่ กิจกรรมที่ ๔ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ย อินทรีย์คุณภาพสูงแก่ผู้ผลิตข้าว และผักอินทรีย์ กิจกรรมที่ ๖ การจัดสร้าง โรงเรียนทาสถักต้นแบบ	๔๐๐	๙๕๐,๐๐ ๐	๔๐๐	๙๕๐,๐๐ ๐	๔๐๐	๙๕๐,๐๐๐	๔๐๐	๙๕๐,๐๐๐	๔๐๐	๙๕๐,๐๐๐	๔๐๐	๙๕๐,๐๐๐

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
					๖.๑ ดำเนินการจัดสร้าง โรงเรียนพลาสติกต้นแบบ จำนวน ๑ โรงเรียน กิจกรรมที่ ๗ ส่งเสริมและผลิต สินค้าปศุสัตว์อินทรีย์ ๗.๑ อบรมถ่ายทอดความรู้และ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ เกษตรกรอินทรีย์ แก่เกษตรกร ๕๐ ราย											
	๔. โครงการ โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ ศูนย์ข้าวชุมชน และเครือข่าย	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว คุณภาพดีในชุมชน มุ่ง สู่เกษตรกรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ของศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อลดต้นทุนการผลิต ในด้านปัจจัยการผลิต และเพิ่มรายได้ให้แก่ เกษตรกร	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนมีแปลง ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของตนเอง เพื่อลดต้นทุนการผลิต สมาชิก ศูนย์ข้าวชุมชนมีความรู้ทักษะ ในการผลิต การวางแผนการ ผลิต การสร้างเครือข่ายทาง การตลาด สมาชิกศูนย์ข้าว ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืน	ศูนย์ข้าวชุมชน ทุก ตำบลในอำเภอคือ วัง	คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนการจัดการจัดเวที/ ประชุมชี้แจงหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ขออนุมัติโครงการ ดำเนินการตามแผน	๕๐	๑๐,๐๐๐	๕๐	๑๐,๐๐ ๐	๕๐	๑๐,๐๐๐	๕๐	๑๐,๐๐๐	๕๐	๑๐,๐๐๐	-กรมการข้าว -สำนักงานเกษตร อำเภอคือวัง
	๕. โครงการ พัฒนาคุณภาพ สินค้าเกษตรสู่ มาตรฐาน	เพื่อให้เกษตรกร เกษตรกรสมาชิกกลุ่ม แปลงใหญ่ มีความรู้ ด้านการผลิตและ จัดการสินค้าเกษตร ที่ ได้มาตรฐานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึง ปลายน้ำ เพื่อให้เกษตรกร เกษตรกรสมาชิกกลุ่ม แปลงใหญ่ ผู้ผลิตสินค้า เกษตรได้รับการรับรอง มาตรฐาน เกษตร GAP เพิ่มมากขึ้น	เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลง ใหญ่ มีความรู้ด้านการผลิตและ จัดการสินค้าเกษตร ที่ได้ มาตรฐานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึง ปลายน้ำ เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลง ใหญ่ ผู้ผลิตสินค้าเกษตรได้รับ การรับรองมาตรฐาน เกษตร GAP เพิ่มมากขึ้น	เกษตรกรกลุ่มแปลง ใหญ่ จำนวน ๙ แปลง ของอำเภอคือ วัง จังหวัดยโสธร	-จัดอบรมให้ความรู้แก่ เกษตรกรเกษตรกรสมาชิก กลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๒๐๐ ราย โดยเกษตรกร สมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๙ แปลงในอำเภอคือ วัง - เชิญวิทยากรหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องให้ความรู้ ในเรื่อง การตลาด การแปรรูป การเกษตรที่เหมาะสม - สรุปรายงานผล	๒๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐	๔๐,๐๐๐	-สำนักงานเกษตร อำเภอคือวัง
	๖. โครงการ ส่งเสริมพัฒนา ศูนย์เรียนรู้การ เพิ่ม	เพื่อให้เกษตรกรมี ความรู้ ความเข้าใจใน การดำรงชีวิตตามหลัก	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมี ความรู้ ความเข้าใจในการ ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียงเกษตรกรที่เข้าร่วม	- สมาชิกศูนย์เรียนรู้ การเพิ่ม ประสิทธิภาพ ผลผลิตสินค้าเกษตร	ประชุมชี้แจงขั้นตอนการ ดำเนินงาน จัดทำแผนการผลิต จัดซื้อปัจจัยการผลิต	๔๕๐	๒,๒๙๕, ๐๐๐	๔๕๐	๒,๒๙๕, ๐๐๐	๔๕๐	๒,๒๙๕,๐๐ ๐	๔๕๐	๒,๒๙๕,๐๐ ๐	๔๕๐	๒,๒๙๕,๐๐ ๐	สำนักงานเกษตร อำเภอคือวัง

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ	
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕			
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.		
	ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวทฤษฎีใหม่ด้านการปลูกพืชอำเภอคือวัง จังหวัดยโสธร	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรได้อย่างเหมาะสม - เพื่อน้อมนำแนวพระราชดำริ “เกษตรทฤษฎีใหม่” มาเป็นแนวทางในการลดผลกระทบจากวิกฤติภัยแล้ง และเป็นแนวทางในการผลิตทางการเกษตร	โครงการมีความรู้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรได้อย่างเหมาะสม-เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการน้อมนำแนวพระราชดำริ “เกษตรทฤษฎีใหม่” มาเป็นแนวทางในการลดผลกระทบจากวิกฤติภัยแล้ง และเป็นแนวทางในการผลิตทางการเกษตร - เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีผลผลิตด้านพืชไว้บริโภคและจำหน่ายเป็นรายได้	และศูนย์เครือข่ายจำนวนทั้งสิ้น ๑๘ ศูนย์	เบิก-จ่ายเงินค่าปัจจัยการผลิตและค่าแรงงานดำเนินการผลิตจัดทำบัญชีและรายงานผล												
	โครงการแปรรูปข้าวหอมมะลิคุณภาพ (ข้าวกล้องงอก)	พัฒนาและเพิ่มมูลค่าและคุณค่าข้าวหอมมะลิคุณภาพเกษตรกรมีรายได้	เพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มจากการจ้างแรงงานและจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์	ดำเนินการในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดวน หมู่๗ ตำบลน้ำอ้อม อำเภอคือวัง จังหวัดยโสธร	จ้างพิมพ์บรรจุภัณฑ์ จัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์การผลิตข้าวกล้องงอก การบริหารจัดการและใช้ประโยชน์	๕๐	๕๐,๐๐๐	๕๐	๕๐,๐๐๐	๕๐	๕๐,๐๐๐	๕๐	๕๐,๐๐๐	๕๐	๕๐,๐๐๐		-สำนักงานเกษตรอำเภอคือวัง -องค์การบริหารส่วนตำบล
พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการพัฒนาองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน.	เพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้สามารถกำหนดแนวทางและจัดทำแผนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้ เพื่อการค้าหาวิสาหกิจชุมชนที่ดีเด่นที่สามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาและเป็นแหล่งเรียนรู้	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาและริเริ่มดำเนินการพัฒนาด้วยตนเอง มีการบูรณาการงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านกลไกของคณะกรรมการ/อนุกรรมการ	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่มในอำเภอคือวัง	- รับสมัครกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สนใจ - จัดประชุมวางแผนการถ่ายทอดความรู้ - ถ่ายทอดความรู้ในด้านต่างๆให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๕๐	๒๐,๐๐๐	๕๐	๒๐,๐๐๐	๕๐	๒๐,๐๐๐	๕๐	๒๐,๐๐๐	๕๐	๒๐,๐๐๐		-สำนักงานเกษตรอำเภอคือวัง -องค์การบริหารส่วนตำบล
	๒. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อการแข่งขัน รู้จักการวางแผนบริหารจัดการผลผลิตและการตลาด,	มีการพัฒนาสารสนเทศในการพัฒนาเกษตรกร/รู้จักการบริหารจัดการผลผลิต การตลาด/การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้	คัดเลือกเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) จำนวน ๔๐ คน	จัดทำแผนการจัดเวที ขออนุมัติโครงการและงบประมาณ/จัดซื้อ/จัดจ้างประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง	๔๐	๑๐,๐๐๐	๔๕	๑๐,๐๐๐	๔๕	๑๐,๐๐๐	๔๕	๑๐,๐๐๐	๔๕	๑๐,๐๐๐		-สำนักงานเกษตรอำเภอคือวัง -องค์การบริหารส่วนตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ	
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕			
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.		
	(Smart Farmer)	การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน,การผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	มาตรฐาน,รู้จักการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		แบ่งหน้าที่ให้ช่วยบรรยายให้เจ้าหน้าที่เป็นวิทยากร/เตรียมวัสดุอุปกรณ์) ดำเนินการจัดเวทีตามแผน												-ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล
	๓. โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)	เพื่อพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Young Smart Farmer) ฝึกการเป็นวิทยากร/เทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้, สาระสนเทศในการพัฒนาเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน	เกษตรกรที่เป็น Young Smart Farmer ต้นแบบ มีความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกรของตนเอง/มีทัศนคติในการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม/มีความรู้และทักษะในการฝึกการเป็นวิทยากรเกษตรกร/เกษตรกรต้นแบบ	เกษตรกรที่เป็น Young Smart จำนวน ๔๐ คน	จัดทำแผนการจัดเวที ขออนุมัติโครงการและงบประมาณ/จัดซื้อ/จัดจ้าง ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง แบ่งหน้าที่ให้ช่วยบรรยายให้เจ้าหน้าที่เป็นวิทยากร/เตรียมวัสดุอุปกรณ์) ดำเนินการจัดเวทีตามแผน	๔๕	๑๐,๐๐๐	๔๕	๑๐,๐๐๐	๔๕	๑๐,๐๐๐	๔๕	๑๐,๐๐๐	๔๕	๑๐,๐๐๐		สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง -องค์การบริหารส่วนตำบล -ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล
	๔. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ข้าวชุมชนและเครือข่าย	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีในชุมชน มุ่งสู่เกษตรกรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อลดต้นทุนการผลิตในด้านปัจจัยการผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนมีแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของตนเอง เพื่อลดต้นทุนการผลิต สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนมีความรู้ทักษะในการผลิต การวางแผนการผลิต การสร้างเครือข่ายทางการตลาด	ศูนย์ข้าวชุมชนทุกศูนย์ในอำเภอค้อวัง	ประชุมชี้แจง การเตรียมพื้นที่/เกษตรกร ดำเนินการตามแผน	๖๐	๒๐,๐๐๐	๖๐	๒๐,๐๐๐	๖๐	๒๐,๐๐๐	๖๐	๒๐,๐๐๐	๖๐	๒๐,๐๐๐		- กรมการข้าว - สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง -องค์การบริหารส่วนตำบล
	๕. โครงการ .โครงการตลาดสีเขียวชุมชน.	เพิ่มช่องทางจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตร สินค้า OTOP และสินค้าของชุมชน ให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ธุรกิจ SMEs สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน	ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ธุรกิจ SMEs สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกรในชุมชน มีสถานที่จำหน่ายสินค้า อันเป็นการเพิ่มรายได้	ผู้ผลิตสินค้า ได้แก่ ประชาชนผู้มีรายได้น้อย วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร และ ผู้บริโภคภายในพื้นที่ และชุมชนใกล้เคียง	- ออกแบบ และปรับปรุงภูมิทัศน์ตลาด รวมทั้งพื้นที่ตลาดบริเวณโดยรอบให้มีความเป็นระเบียบ สวยงาม -จัดพิธีเปิดงานตลาดสีเขียวชุมชน โดยต้องออกแบบ วางผังการจัดงาน และ ดำเนินการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดพิธีเปิดงาน พร้อมทั้งจัดทำเวทีหรือขุ้ม	๑๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐,๐๐๐		-ที่ว่าการอำเภอค้อวัง -สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง -เทศบาลอำเภอค้อวัง -องค์การบริหารส่วนตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕				
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.			
		เกษตรกร และกลุ่ม เกษตรกรในชุมชน			ทางเข้าที่มีชื่อตลาด โลโก้ ตลาดสีเขียว สัญลักษณ์ กรมการค้าภายใน -๑จัดกิจกรรมส่งเสริมการ ขายสินค้าอุปโภคบริโภคที่ จำเป็น โดยบริหารจัดการ จัดหาและจำหน่ายสินค้าใน ราคาพิเศษตามชนิดและ ปริมาณ -ประชาสัมพันธ์พิธีเปิดและ สร้างการรับรู้การเป็นตลาดสีเขียวผ่านสื่อต่างๆ อาทิ ป้าย ชื่อตลาด ป้ายประชาสัมพันธ์ การจัดงาน ป้ายบอกทาง รถ แห่ เลี้ยงตามสาย													
	๖.โครงการจัด กระบวนการ เรียนรู้ด้านการ จัดการศัตรูพืช แก่สมาชิกศูนย์ จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.) เครือข่าย อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร	-เพื่อพัฒนาสมาชิก ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.) เครือข่าย ให้มีความรู้ เรื่องการบริหารจัดการ ศัตรูพืช -เพื่อพัฒนาสมาชิก ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.) เครือข่าย ให้มีความรู้ เรื่องการสำรวจติดตาม สถานการณ์ศัตรูพืช การวินิจฉัยและการ จำแนกชนิดศัตรูพืช การควบคุมและเลือก วิธีการจัดการศัตรูพืชที่ เหมาะสม	สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.) เครือข่าย ได้รับความรู้และประสบการณ์การ บริหารจัดการศัตรูพืชด้วยวิธี ผสมผสาน และสามารถเพิ่ม จำนวนสมาชิกและถ่ายทอด ความรู้ สู่เกษตรกรในพื้นที่ให้มีความรู้ เรื่องการจัดการศัตรูพืชชุมชน ได้	จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ เรียนรู้ให้แก่สมาชิก ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.) เครือข่าย หมู่ ๘ ตำบลค้อวัง อำเภอ ค้อวัง จังหวัดยโสธร	-จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.) เครือข่าย จำนวน ๑๕ คน เรื่อง การ จัดการศัตรูพืชด้วยวิธี ผสมผสาน (IPM) ซึ่ง ศจช. เป็นพื้นที่มีการเพาะปลูกพืช เศรษฐกิจหลักและมีปัญหา เรื่องการจัดการศัตรูพืช โดย บูรณาการกับการดำเนินงาน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรและการส่งเสริม การเกษตรในรูปแบบแปลง ใหญ่ -จัดทำแปลงสำรวจติดตาม สถานการณ์ศัตรูพืช และทำ การสำรวจสถานการณ์ ศัตรูพืช ทุกสัปดาห์ นำข้อมูลที่สำรวจ ได้มาวิเคราะห์สถานการณ์ การระบาดเพื่อแจ้งเตือนภัย ในพื้นที่	๖๐	๑๐,๐๐๐	๖๐	๑๐,๐๐๐	๖๐	๑๐,๐๐๐	๖๐	๑๐,๐๐๐	๖๐	๑๐,๐๐๐	๖๐	๑๐,๐๐๐	-สำนักงานเกษตร อำเภอค้อวัง -องค์การบริหาร ส่วนตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการ โครงการปลูก ป่าชุมชน.	เพื่อร่วมกันฟื้นฟูป่าไม้ ให้อุดมสมบูรณ์ ประชาชนสามารถใช้ ประโยชน์จากไม้ที่ปลูก ได้ เพื่อสร้างความชุ่มชื้น เพิ่มออกซิเจนใน อากาศ และลดสภาวะ โลกร้อน เพื่อสร้างระบบนิเวศน์ เกิดความสมดุล ธรรมชาติ และให้ ประชาชนตระหนักใน การรักษา สิ่งแวดล้อม	-ฟื้นฟูป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์ ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ จากไม้ที่ปลูกได้ -ทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์มี แหล่งน้ำเพิ่มขึ้น -สร้างระบบนิเวศน์เกิดความ สมดุลธรรมชาติ	ณ พื้นที่สาธารณะ อำเภอค้อวัง	สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง จัดทำโครงการและแผนงาน เพื่อดำเนินการ มุ่งเน้นให้บุคลากรในสังกัด ผู้นำชุมชน และประชาชน ในพื้นที่ ร่วมกันปลูกและ ดูแลรักษาต้นไม้ ซึ่งให้เกิด การมีส่วนร่วม -สำนักงานเกษตรอำเภอค้อ วังประสานผู้ที่เกี่ยวข้อง เตรียมการจัดงาน -ปลูกต้นไม้ตามโครงการฯ -รายงานผลการดำเนินการ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบ	๑๐๐	๕,๐๐๐	๑๐๐	๕,๐๐๐	๑๐๐	๕,๐๐๐	๑๐๐	๕,๐๐๐	๑๐๐	๕,๐๐๐	-สำนักงานเกษตร อำเภอค้อวัง -องค์การบริหาร ส่วนตำบล
	๒. โครงการโกลบ ดอชั่งข้าว	-เพื่อเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์ให้ เกษตรกรได้รู้ถึงประโยชน์ จากการโกลบต่อ ซึ่ง -เป็นการสาธิตวิธีการ โกลบต่อซึ่งที่ถูกต้อง และเหมาะสมให้แก่ เกษตรกร	-เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุและ ปรับปรุงโครงสร้างและรักษา ระดับความเป็นกรดเป็นด่าง ของดินให้ เหมาะสมต่อการ เจริญเติบโตของพืช นอกจากนี้ ยังทำให้ดินมีความโปร่งร่วนซุย อุ้มน้ำได้ดียิ่งขึ้น -การโกลบต่อซึ่งเป็นกรนำ ธาตุอาหารจากชั้นล่างสุดดิน เพิ่ม ธาตุไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพ แตสเซียม คิดเป็นมูลค่าไร่ละ ๔๐๐ บาท ทำให้เกษตรกรลดค าใช้จ่ายการใช้ปุ๋ยเคมีได้	เป้าหมายดำเนินการ ๑,๒๐๐ ไร่	-คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายเพื่อ กำหนดเป็นจุดสาธิตการ เรียนรู้การโกลบต่อซึ่ง พื้นที่นี้ต้องไม่เข้าชอนกับ แปลงโกลบต่อซึ่ง อาจเป นพื้นที่ที่ติดต่อกันได้แปลง ละอย่างน้อย ๒๐ ไร่และจัด งาน รมรงค์โดยนำเกษตรกร เข้าร่วมอย่างน้อย ๑๐๐ คน/ แปลง -กำหนดวันรณรงค์เพื่อการ โกลบต่อซึ่งโดยมีการเชิญ ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เช่น ผู้นำท้องถิ่น เกษตรกร สื่อมวลชน ข้าราชการใน พื้นที่ และแขกผู้มีเกียรติ ต่างๆ เพื่อเป็นการรณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบ ถึงประโยชน์ในการโกลบ ต่อซึ่ง ทั้งโดยทางตรงและ ทางอ้อมต่างๆ และเพื่อเป ให้มีคำตอบเนื่องในการ ดำเนินงาน โดยสนับสนุน	๑๕๐	๒๕,๐๐๐	๑๕๐	๒๕,๐๐๐	๑๕๐	๒๕,๐๐๐	๑๕๐	๒๕,๐๐๐	๑๕๐	๒๕,๐๐๐	สำนักงานพัฒนา ที่ดินยโสธร -สำนักงานเกษตร อำเภอค้อวัง -องค์การบริหาร ส่วนตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบอบหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
					สารเร่ง พด.๒ ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมงาน รมรดกในพื้นที่ โดยเกษตรกร ๑ ราย นำสารเร่ง พด.๒ ไปดำเนินกิจกรรมเฝ้าติดตามอย่างต่อเนื่องที่ ๒๐ ไร่											
๓. โครงการปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ผืนดินและน้ำ	-เพื่อป้องกันบริเวณที่มีแนวโน้มที่จะเกิดการเคลื่อนตัวของดิน การชะล้าง และการพังทลายของดินได้สูง -เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำและสิ่งแวดล้อม	-สามารถป้องกันการพังทลายของดินมีแนวโน้มที่จะเกิดการเคลื่อนตัวของดิน การชะล้าง และการพังทลายของดินได้และปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น -ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	บริเวณลำห้วยทุกตำบลในพื้นที่อำเภอค้อวัง	-ประสานงานกับสถานีพัฒนาที่ดินยโสธร เพื่อขอรับการสนับสนุนกล้าหญ้าแฝก -ประชาสัมพันธ์ และประสานงานกับหน่วยงานราชการ กลุ่มพลังมวลชน ในพื้นที่อำเภอค้อวัง -เตรียมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์เพื่อปลูกหญ้าแฝก	๑๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๐,๐๐๐	-สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร -สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง -องค์การบริหารส่วนตำบล	

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
การแปรรูป ผลผลิต และพัฒนา ผลิตภัณฑ์	๑. โครงการ โครงการ ส่งเสริม กลุ่ม อาชีพ แปรรูป อาหาร	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ได้มีความรู้ทักษะ กระบวนการจัดการผลิต และแปรรูปอาหารเพิ่ม มากขึ้น เพื่อสร้างรายได้ ลด รายจ่ายในครัวเรือนและ ต่อยอดเป็นอาชีพเสริมได้ เพื่อต้องการให้ประชาชน มีการรวมตัวกันในการทำ กิจกรรมร่วมกัน เสริมสร้างความสามัคคี ภายในชุมชน	ที่เข้าร่วมโครงการมี ความรู้ทักษะ กระบวนการจัดการ ผลิตและแปรรูป อาหาร ผู้ที่เข้าร่วม โครงการรู้จักการ ประหยัดและ สามารถลด รายจ่าย ในครัวเรือน ผู้ที่เข้า ร่วมโครงการมีการ รวมตัวกัน สร้าง ความสามัคคีใน ชุมชน ผู้เข้าร่วม โครงการนำความรู้ ไปใช้ในการประกอบ อาชีพ เพื่อสร้าง รายได้ และเป็น อาชีพเสริม	ประชาชน ทั่วไปในพื้นที่ ตำบลฟ้าหวน จำนวน ๓๐ คน	ขั้นตอนการเตรียมการ / การวางแผนกิจกรรม จัด ประชุมคณะทำงานและผู้ ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อหา แนวทางในการจัด โครงการเชิญวิทยากรที่มี ความสามารถเป็นผู้ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์โครงการ รับสมัครประชาชนทั่วไป เข้าร่วมโครงการ ดำเนินงานตามโครงการที่ กำหนด ติดตามและรายงานผล การดำเนินงาน	๓๐	๑๕,๐๐๐	๓๐	๑๕,๐๐๐	๓๐	๑๕,๐๐๐	๓๐	๑๕,๐๐๐	๓๐	๑๕,๐๐๐	-องค์การบริหารส่วน ตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ ค้อวัง
	๒. โครงการ โครงการ ฝึกอบรม การทำ ขนมจาก กล้วย ตำบล ฟ้าหวน	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ทั่วไปรู้จักวิธี และขั้นตอน ในการทำขนมจากกล้วย ไปทำบริโภคในครัวเรือน ได้ และจำหน่ายได้ เพื่อสร้างรายได้ ลด รายจ่ายในครัวเรือนและ ต่อยอดเป็นอาชีพเสริมได้ เพื่อต้องการให้ประชาชน มีการรวมตัวกันในการทำ กิจกรรมร่วมกัน เสริมสร้างความสามัคคี ภายในชุมชน	ผู้ที่เข้าร่วมโครงการ ทำขนมจากกล้วย บริโภคในครัวเรือน ได้ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการ รู้จักการประหยัด และ สามารถลด รายจ่ายในครัวเรือน ผู้เข้าร่วมโครงการ นำความรู้ไปใช้ใน การประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ และเป็นอาชีพเสริม	ประชาชน ทั่วไปในพื้นที่ อำเภอค้อวัง จำนวน ๓๐ คน	ขั้นตอนการเตรียมการ / การวางแผนกิจกรรม จัด ประชุมคณะทำงานและผู้ ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อหา แนวทางในการจัด โครงการเชิญวิทยากรที่มี ความสามารถเป็นผู้ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์โครงการ รับสมัครประชาชนทั่วไป เข้าร่วมโครงการ ดำเนินงานตามโครงการที่ กำหนด ติดตามและรายงานผล การดำเนินงาน	๓๐	๑๕,๐๐๐	๓๐	๑๕,๐๐๐	๓๐	๑๕,๐๐๐	๓๐	๑๕,๐๐๐	๓๐	๑๕,๐๐๐	องค์การบริหารส่วนตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ ค้อวัง

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร , ๒๕๓๕ แนวทางพัฒนาเกษตรระดับตำบล ตำบลลุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร โครงการปรับปรุงแผนและพัฒนาเกษตรกร (โรเนียวเย็บเล่ม)
- กรมส่งเสริมการเกษตร , กองฝึกอบรม , ๒๕๔๕ การพัฒนางานบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล เพื่อเป็นกลไกดำเนินงานโครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ , (โรเนียวเย็บเล่ม)
- คณะกรรมการวางแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเองตำบลลุดน้ำใส เครือข่ายภูมิปัญญาไทย จังหวัดยโสธร, ๒๕๔๕, แผนแม่บทชุมชนพึ่งพาตนเอง ตำบลลุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร . (โรเนียวเย็บเล่ม)
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยโสธร , ๒๕๔๕ . ข่าวสารตลาด . (แผ่นปลิว)
- สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง , ๒๕๔๙ ข. สถิติข้อมูลด้านการเกษตรอำเภอค้อวัง ปี ๒๕๔๙ (โรเนียวเย็บเล่ม)
- , ๒๕๔๙ ค. สถิติน้ำฝน และจำนวนวันที่ฝนตก ๑๐ ปี (๒๕๓๘ – ๒๕๔๙) อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (โรเนียวเย็บเล่ม)
- สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง , ๒๕๔๘ ก. รายงานผลดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร ประจำปี ๒๕๔๘ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (โรเนียวเย็บเล่ม)
- , ๒๕๔๙ ค. สรุปรายงานการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (โรเนียวเย็บเล่ม)
- , ๒๕๔๔ ง. สรุปผลการประเมินผลผลิตข้าวนาปี ๒๕๔๙/๒๕๕๐ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร (โรเนียวเย็บเล่ม)
- สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง , ๒๕๔๕ . เอกสารเสนอต่อคณะกรรมการประกอบการประกวดศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร . (โรเนียวเย็บเล่ม)
- องค์การบริหารส่วนตำบลลุดน้ำใส , ๒๕๔๘ . แผนพัฒนาสามปี . (โรเนียวเย็บเล่ม)
- องค์การบริหารส่วนตำบลลุดน้ำใส , ๒๕๔๙ . แผนพัฒนาสามปี . (โรเนียวเย็บเล่ม)
- กรมอุตุวิทยามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๖๕
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอค้อวัง, ๒๕๖๕
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอค้อวัง, ๒๕๖๕
- สำนักงานประมงอำเภอค้อวัง, ๒๕๖๕
- <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาคผนวก

**โครงการจัดเวทีถ่ายทอดความรู้
ตามโครงการส่งเสริมการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร
กิจกรรม พัฒนาเกษตรกรศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน
อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร**

๑. หลักการและเหตุผล

พืชตระกูลถั่วมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งด้าน การบริโภคโดยตรงและการใช้ เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันมีพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลือง ๑๘๙,๒๒๕ ไร่ ถั่วเขียว ๘๔๘,๗๒๔ ไร่ และถั่วลิสง ๑๔๗,๑๘๔ ไร่ ในประเทศ ผลผลิต ถั่วเหลือง ๗๕,๗๙๑ ตัน ถั่วเขียว ๙๙,๓๐๑ ตัน และถั่วลิสง ๓๘,๖๑๙ ตัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ๒๕๕๗) โดยแนวโน้มของผลผลิตมีไม่เพียงพอ ต้องนำเข้าจาก ต่างประเทศ ทำให้สูญเสียเงินตราปีละหลายหมื่นล้านบาท ส่วนปัญหาที่พบในพืชตระกูลถั่วของเกษตรกร คือ การขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี เนื่องจากปัจจุบันภาครัฐไม่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วในปริมาณที่เพียงพอ ต่อความต้องการของเกษตรกร ประกอบกับภาคเอกชนก็ไม่ทำการผลิตพืชดังกล่าว เนื่องจากไม่คุ้มค่ากับการ ลงทุน อีกทั้งเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว มีประมานน้ำมันในเมล็ดสูง ทำให้ความงอกลดลงอย่างรวดเร็ว เกษตรกร ไม่สามารถเก็บไว้ทำพันธุ์ข้าวฤดูการผลิตได้ ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ เกษตรกร รวมตัวกันจัดตั้งเป็นศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน โดยได้ดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๕

ในปัจจุบันการผลิตเมล็ดพันธุ์ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วฤดูแล้ง ประกอบกับรัฐบาลได้มีนโยบายให้เกษตรกรปรับลดกิจกรรมการผลิตจากปลูกข้าวมาปลูกพืชตระกูลถั่วเพิ่ม มากขึ้น อย่างไรก็ตามเกษตรกรยังขาดความรู้ และความเข้าใจในเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้ผลผลิตต่ำและต้นทุนสูง ในการนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ การเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิต การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร และการลดผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน ตลอดจนเพื่อ ลดการนำเข้าผลผลิต กรมส่งเสริมการเกษตร จึงมอบให้สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร โดยสำนักงานเกษตร อำเภอค้อวัง ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร กิจกรรม พัฒนา เกษตรกรศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรสมาชิกศูนย์ฯด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วให้มีคุณภาพได้ มาตรฐานไว้บริการให้สมาชิกและชุมชนปลูกเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

๒.๒ เพื่อจัดตั้งและพัฒนาศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชนให้มีการบริการจัดการที่เข้มแข็ง

๓. เป้าหมายและสถานที่ดำเนินงาน

๓.๒ ถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกศูนย์ฯด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วและการบริหารจัดการ จำนวน ๓ ศูนย์ ๆ ละ ๑ ครั้ง รวม ๖๐ ราย ในเดือน ธันวาคม ๒๕๖๕

- เกษตรกรตำบลฟ้าห่วน จำนวน ๒๐ ราย
- เกษตรกรตำบลค้อวัง จำนวน ๒๐ ราย
- เกษตรกรตำบลกุดน้ำใส จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

๔.๑.๑ จัดเวทีเรียนรู้แก่สมาชิกศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน (ถั่วลันเตาปี ๒๕๖๑) ณ บ้านเหล่าน้อย หมู่ ๘ ตำบลค้อวัง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร เป้าหมายเกษตรกร ๒๐ ราย ๆ ละ ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

๔.๑.๒ จัดเวทีถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกศูนย์ที่จัดตั้งในปี ๒๕๖๐ ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วและการบริหารจัดการให้มีความเข้มแข็ง ณ บ้านฟ้าห่วน หมู่ ๒ ตำบลฟ้าห่วน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร เกษตรกรเป้าหมาย ๔๐ ราย ๆ ละ ๑ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

๕. วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๕.๑ กิจกรรม จัดตั้งและพัฒนาศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน ศูนย์เดิม

จัดเวทีเรียนรู้แก่สมาชิกศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน การวิเคราะห์ชุมชน วิเคราะห์กลุ่ม การวางแผนการผลิต การจัดทำแปลงเรียนรู้

๕.๒ กิจกรรม จัดเวทีถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกศูนย์ที่จัดตั้งในปี ๒๕๖๐

๑. สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของศูนย์และกลุ่มเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชตระกูลถั่ว

๒. วางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการกลุ่ม การบริหารกองทุน แนวทางพัฒนา กลุ่มให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน การสร้างเครือข่ายการผลิตและการตลาด

๓. ติดตามผล/รายงานผล

๖. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จากองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน

๑) ค่าอาหารกลางวันเกษตรกร จำนวน ๖๐ รายๆ ละ ๑ มื้อๆละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จำนวน ๖๐ รายๆละ๒ มื้อๆละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๓)ค่าวัสดุในการฝึกอบรม ๓,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒,๐๐๐ บาท

๗. หน่วยงานดำเนินการ

-สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖๐ ราย มีความรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลันเตาและการบริหารจัดการกลุ่ม รวมถึงมีศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วชุมชน

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ได้รับความรู้และมีความเข้าใจในเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลันเตา

๙.๒ มีศูนย์เมล็ดพันธุ์ถั่วชุมชน ไว้บริการให้สมาชิกและเกษตรกรที่สนใจ ได้รับเมล็ดพันธุ์ถั่วลันเตาคุณภาพดีไปปลูกในพื้นที่

โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

๑. หลักการและเหตุผล

ตำบลฟ้าห่วน แบ่งการปกครองออกเป็น ๙ หมู่บ้าน มีประชากรทั้งหมด ๕,๗๕๒ คน จำนวนครัวเรือน ๑,๓๐๐ ครัวเรือน มีครัวเรือนเกษตรกร ๑,๑๕๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๔๖ ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน ๒๕,๓๒๘ ไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว พื้นที่ปลูก ๒๒,๒๒๙ ไร่ มันสำปะหลัง พื้นที่ปลูก ๒๖๗ ไร่ ยางพารา พื้นที่ปลูก ๒๐ ไร่ หอมแดงพื้นที่ปลูก ๑๕๐๐ ไร่ ฯลฯ โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่เกษตรกรเพาะปลูกมากที่สุด มีพื้นที่ปลูก ๒๑๔๔๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๙๙๐๘ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔๖๒ กิโลกรัม/ไร่

สภาพการทำนาของเกษตรกรในปัจจุบันพบว่า เกษตรกรมีความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าวเพิ่มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากเกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดินอย่างต่อเนื่อง ทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำลงส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรต่ำลงไปด้วย เกษตรกรจึงต้องมีการเพิ่มปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตหรือคงปริมาณของผลผลิตไว้ ทำให้มีต้นทุนในการทำนาสูงขึ้น ความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่มากเกินไปจะนำความสูญเสียทางเศรษฐกิจมาสู่ชุมชนโดยรวม

ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในชุมชน เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินให้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนในการทำนาได้ โดยให้เกษตรกรในชุมชนรวมกันผลิตและใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในชุมชนในช่วงฤดูแล้ง
- ๓.๒ เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้ในชุมชน เพื่อลดต้นทุนการผลิตในภาคการเกษตร
- ๓.๓ เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในชุมชน

๔. เป้าหมาย

- ๔.๑ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านฟ้าห่วน หมู่ที่ ๑ ตำบลฟ้าห่วน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมิถุนายน – ธันวาคม ๒๕๖๔

๖. กิจกรรมและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
- ๖.๒ จัดทำแผนการจัดเวที/ประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๓ ขออนุมัติโครงการ
- ๖.๔ ดำเนินการตามแผน

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๗.๑ เกษตรกรในชุมชน จำนวน ๑๒๘ ครัวเรือน มีความรู้ทักษะการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์
- ๗.๒ ชุมชนมีปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อใช้ในการเกษตรอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรลงได้
- ๗.๓ มีการรวมกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่เข้มแข็งและดำเนินกิจกรรมการผลิตอย่างต่อเนื่อง

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแหนแดง

๑. หลักการและเหตุผล

แหนแดงเป็นพืชน้ำมีกระจัดกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย เป็นทรัพยากรที่ใช้ไม่หมดสิ้น และแหนแดงมีโปรตีนสูง เน่าสลายปลดปล่อยธาตุอาหารออกมาได้อย่างรวดเร็ว และสามารถขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย มีประโยชน์ดังต่อไปนี้ใช้เป็นปุ๋ยพืชสดในนาข้าวทดแทนปุ๋ยเคมีในโตรเจน โดยที่ไนโตรเจนในแหนแดง สามารถดึงเอาไนโตรเจนจากอากาศมาใช้สำหรับการเจริญเติบโตและขยายพันธุ์ แहनแดงมีอัตราส่วนระหว่างคาร์บอนต่อไนโตรเจน (C : N) อยู่ระหว่าง ๘ - ๑๓ หลังถูกไถกลบ จะย่อยสลายและปลดปล่อยธาตุอาหารออกมาในระยะเวลาที่สั้นประมาณ ๘ สัปดาห์ ทำให้พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เร็วขึ้น ลดปริมาณวัชพืชนาในข้าว แहनแดงจะคลุมผิวน้ำป้องกันไม่ให้แสงแดดส่องลงไปใต้น้ำ ทำให้วัชพืชน้ำเจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่แหนแดงสามารถเลี้ยงได้ในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแหนแดงในนาข้าวร่วมกับการเลี้ยงปลาพบว่า มีประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตข้าวใกล้เคียงกับการเลี้ยงปลาในนาข้าวโดยใช้ปุ๋ยเคมีตามปกติ และยังให้ผลผลิตสูงกว่าการใช้ปุ๋ยเคมีในโตรเจนเพียงอย่างเดียวแหนแดงมีพรางขนาดเล็กที่เป็นที่อาศัยของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน *Anabana azollae* ที่สามารถตรึงไนโตรเจนจากอากาศได้ ด้วยภายในเซลล์จะมีเอนไซม์ nitrogenase ซึ่งใช้เหล็ก และโมลิตินัมสำหรับเป็น cofactors ในปฏิกิริยา พร้อมทั้งบริดิวซ์ก๊าซไนโตรเจนให้เป็นแอมโมเนีย และเก็บไว้ในเซลล์ และไนโตรเจนที่ตรึงได้นี้กลายเป็นธาตุอาหารสำคัญในการเติบโตของแหนแดง ทำให้แหนแดงมีคุณสมบัติเป็นปุ๋ยพืชสดได้เหมือนกับพืชตระกูลถั่วอื่นๆ แहनแดงที่อยู่ในสภาพที่เหมาะสม แหล่งอาศัยมีธาตุอาหารสูงจะสามารถเพิ่มจำนวนต้นได้รวดเร็ว โดยในเวลา ๓๐ วัน แहनแดงสามารถเพิ่มจำนวนและเติบโตจนได้ต้นสดได้มากถึง ๓ ต้น/ไร่ ซึ่งจะตรึงไนโตรเจนได้ประมาณ ๕-๑๐ กิโลกรัม/ไร่สำหรับนาดำ การใช้แหนแดงจะทำการหว่านแหนแดงก่อนการไถปักดำ ประมาณ ๑ เดือน อัตราการหว่านที่ ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งระยะนี้จำเป็นต้องมีน้ำขังในแปลงนาตลอด หลังจากนั้น แहनแดงจะเติบโต และขยายจำนวนจนเต็มแปลงนาก่อนทำการไถเพื่อปักดำต้นข้าว โดยสามารถให้ผลผลิตกว่า ๑-๓ ต้น/ไร่ หลังจากนั้น เมื่อต้นข้าวเติบโตจึงหว่านแหนแดงอีกรอบ ประมาณ ๑๐๐ กก./ไร่

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแหนแดง จึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูก และในด้านการเลี้ยงสัตว์เพื่อลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์และการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรการเพาะเลี้ยง เพื่อเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการเพาะเลี้ยงแหนแดง
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การทำเกษตรอินทรีย์โดยใช้แหนแดงเป็นปัจจัยการผลิต
- ๒.๓ เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรใช้แหนแดงทดแทนปุ๋ยเคมี

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรทั่วไปในตำบลฟ้าห่วน จำนวน ๕๐ ราย

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ ขั้นตอนการเตรียมการ / การวางแผนกิจกรรม จัดประชุมคณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อหาแนวทางในการจัดโครงการ

๔.๒ เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ

- ๔.๓ เชิญวิทยากรที่มีความสามารถเป็นผู้ฝึกอบรม
- ๔.๔ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๔.๕ รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๔.๖ ดำเนินงานตามโครงการที่กำหนด
- ๔.๗ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

๕.ระยะเวลาดำเนินการ

เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

๖.สถานที่ดำเนินการ

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน ตำบลฟ้าห่วน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๗.งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนแผนแดง จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยโสธร
ขอรับการสนับสนุนวิทยากรจาก ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยโสธร

๘.ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการเลี้ยงแผนแดง
- ๙.๒ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้โดยใช้แผนแดงใช้ควบคุมวัชพืชในนาข้าว ลดปริมาณการใช้แทนเคมีกำจัดวัชพืช
- ๙.๓ เกษตรกรมีแนวทาง/ทางเลือกในด้านการผลิตด้วยระบบอินทรีย์

โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๑. หลักการและเหตุผล

ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรม เหมาะสมสำหรับการทำนา ทำสวนและปศุสัตว์ สินค้าเกษตรดังกล่าว เป็นสินค้าเศรษฐกิจของอำเภอค้อวัง การปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าสู่ระบบอินทรีย์จะช่วยเพิ่มมูลค่าของสินค้า และสนองความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น ตลอดจนเป็นการใช้ทรัพยากรในกระบวนการผลิตให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดการผลิตในระบบการผลิตพืชอินทรีย์ภายในประเทศเป็นไปตามมาตรฐานสากล เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ และเพื่อให้เกิดความมั่นคงและความมั่นใจให้กับผู้บริโภค จึงควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อช่วยสร้างรายได้ของเกษตรกรให้เพิ่มขึ้น และส่งผลให้สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศดีขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาและปรับเปลี่ยนสู่ระบบการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อให้เกิดความรู้และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์

๒.๒ เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

๒.๓ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตสินค้าเกษตร โดยการลดการใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมีและยาปราบศัตรูพืช

๒.๔ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานของเกษตรกรผู้สนใจการทำเกษตรอินทรีย์

๒.๕ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

๒.๖ เพื่อให้เกิดผลผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกพืช และเกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์ ในพื้นที่ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๔. สถานที่ดำเนินการ

ณ หมู่ ๑ - หมู่ ๑๓ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๕. เป้าหมายในการดำเนินงาน/กิจกรรม

๑.เตรียมความพร้อมเกษตรกร เพื่อเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๔๐๐ ราย

๒.จัดทำแปลงสาธิตการผลิตมะม่วงอินทรีย์ ๔ แปลง ๒๐ ไร่

๓.ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงแก่ผู้ผลิตข้าวและพืชผักอินทรีย์ ๓ กลุ่ม ๖๐ ราย

๔.เพิ่มศักยภาพการผลิตผักและผลไม้อินทรีย์ แก่เกษตรกร ๓๐ ราย และจัดสร้างโรงเรือนพลาสติกต้นแบบ จำนวน ๑ โรงเรือน

๕.ส่งเสริมและผลิตสินค้าปศุสัตว์ แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์ ๕๐ ราย

๖.วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๑ เตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์

๑.๑ อบรมถ่ายทอดความรู้การพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ แก่เกษตรกร ๑ ครั้ง ๑๒๐ ราย

กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตมะม่วงอินทรีย์ในระยะปรับเปลี่ยน

๒.๑ ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักคุณภาพ เพื่อปรับเปลี่ยนสู่ระบบอินทรีย์

๒.๒ จัดทำแปลงสาธิตการผลิตมะม่วงอินทรีย์ จำนวน ๔ แปลง ๕ ไร่

กิจกรรมที่ ๓ ติดตาม/ประเมินผลการดำเนินโครงการ

๓.๑ ติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่

กิจกรรมที่ ๔ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงแก่ผู้ผลิตข้าวและผักอินทรีย์

๔.๑ ส่งเสริมการผลิตและการใช้น้ำหมักชีวภาพแก่ผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ จำนวน ๓ กลุ่ม ๖๐ ราย ดำเนินการในพื้นที่ หมู่ ๓ , หมู่ ๑๑ และหมู่ ๙ ตำบลกุดน้ำใส

๔.๒ ติดตามการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๕ เพิ่มศักยภาพการผลิตผักและผลไม้อินทรีย์

๕.๑ อบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรอินทรีย์ และฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง แก่เกษตรกร ๓๐ ราย

กิจกรรมที่ ๖ การจัดสร้างโรงเรือนพลาสติกต้นแบบ

๖.๑ ดำเนินการจัดสร้างโรงเรือนพลาสติกต้นแบบ จำนวน ๑ โรงเรือน

กิจกรรมที่ ๗ ส่งเสริมและผลิตสินค้าปุศสัตว์อินทรีย์

๗.๑ อบรมถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้เกษตรกรอินทรีย์ แก่เกษตรกร ๕๐ ราย

๗.๑ สนับสนุนปัจจัยการผลิต(สัตว์ปีก)

๗.ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๘.งบประมาณ

๙๕๐,๐๐๐ บาท

๑๐. หน่วยงานดำเนินการ

- สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงสู่ระบบการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
๒. พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรได้รับการพัฒนาที่ดินอย่างยั่งยืน ลดต้นทุนการผลิต และผลผลิตที่ได้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สามารถแข่งขันได้
๓. เกษตรกรมีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๔. มีแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

โครงการเพิ่มศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

๒. หลักการและเหตุผล

ในสภาวะปัจจุบันการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าวซึ่งเป็นพืชสำคัญทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ปัจจุบันพบว่ามีผลกระทบของโรคและแมลงศัตรูพืชเป็นประจำ ทำให้ผลผลิตข้าวมีปริมาณลดลงและคุณภาพต่ำ เกษตรกรต้องหาหนทางและวิธีการต่างๆ เพื่อใช้ในการควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช ทั้งนี้การจัดการศัตรูพืชของเกษตรกรที่ผ่านมาพึ่งพาสารเคมีเป็นหลัก อาศัยประสบการณ์และความเคยชิน โดยขาดความรู้ด้านวิชาการ ทำให้ผลผลิตเสียหาย ไม่มีคุณภาพ สูญเสียเวลาและค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก และระบบนิเวศถูกทำลายอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกพืชในตำบลน้ำอ้อม มีการสะสมของโรคทำให้เกิดการระบาดของโรคข้าว เช่น โรคเมล็ดด่าง โรคไหม้และกาบใบแห้งในพื้นที่ปลูกข้าวตำบลน้ำอ้อมและหอมแดงเป็นโรคแอนแทรคโนส โดยโรคดังกล่าวมีสาเหตุมาจากเชื้อราทำให้มีเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับเกษตรกรให้สามารถรับมือ โดยการใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชเพื่อป้องกันความเสียหายทั้งปริมาณและคุณภาพของผลผลิตที่เกิดขึ้น โดยการใช้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเป็นหลักในการผลิตสารชีวภัณฑ์และเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของเกษตรกรในการควบคุมโรคพืชและแมลงศัตรูข้าว เป็นการป้องกันก่อนการระบาดของศัตรูพืช ลดต้นทุนในการปลูกพืชทำให้เกษตรกรมีความเข้มแข็งในอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ สร้างรายรายได้ให้แก่เกษตรกรในชุมชน
- ๓.๒ ผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อใช้ในการควบคุมและลดพื้นที่การระบาดของเชื้อราที่เกิดขึ้นในนาข้าว
- ๓.๓ เพื่อให้เกษตรกรได้เกิดการรวมกลุ่มในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

๔. เป้าหมายดำเนินการ

- ๔.๑ สถานที่ดำเนินการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนทุกตำบล อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๖

ขั้นตอนการดำเนินงาน	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
๑. จัดทำแผนการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา				
๒. ขอรับการสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์ในการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา	←→	←→		
๓. ทำการผลิตตามแผนการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา		←→	←→	
๕. จัดทำบัญชีและรายงานผล			←→	←→

๖. กิจกรรมและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
- ๖.๒ จัดทำแผนการจัดเวที/ประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๓ ขออนุมัติโครงการ
- ๖.๔ ดำเนินการตามแผน

๗. งบประมาณ

สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรและชุมชนเกษตรมีความรู้และทักษะในการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา

๘.๒ เกษตรกรและชุมชนได้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันก่อนการระบาดของศัตรูพืชในข้าวครอบคลุมพื้นที่ ๑๖,๕๐๐ ไร่

๘.๓ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อผลผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มาภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

โครงการฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๑. หลักการและเหตุผล

สัตว์ปีกพื้นเมืองเป็นสัตว์ประจำถิ่นของประเทศไทย เกษตรกรรายย่อยสามารถเลี้ยงได้ สัตว์ปีกพื้นเมืองสามารถปรับตัวหากินอาหารที่มีอยู่ตามธรรมชาติได้ มีเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ปีกพื้นเมืองอยู่ประมาณ ๑๑,๙๒๔ ราย มีสัตว์ปีกประมาณ ๕๘๕,๗๑๖ ตัว ซึ่งสัตว์ปีกเหล่านี้หากเกษตรกรสามารถเลี้ยงดูและจัดการได้ดีสามารถจำหน่ายได้กว่าตัวละ ๒๐๐ บาท/ตัว แต่ปัญหาก็คือสัตว์ปีกพื้นเมืองจะมีอัตราการอยู่รอดน้อย แม่พันธุ์สัตว์ปีกพื้นเมืองตัวหนึ่งสามารถให้ลูกปีละ ๖๐ ตัว ซึ่งสัตว์ปีกเหล่านี้หากเลี้ยงจนโตจะสามารถทำเงินให้เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๑๒,๐๐๐ บาท/แม่/ปี แต่เกษตรกรไม่สามารถเลี้ยงได้ทั้งหมดเนื่องจากมีการสูญเสียทั้งการตายและจากสัตว์กินเนื้อและสาเหตุอื่น ๆ การจัดการให้สัตว์ปีกเหล่านี้สามารถอยู่รอดได้จนกระทั่งจับขาย จึงจำเป็นต้องมีการดูแลสุขภาพ การสร้างโรงเรือน การป้องกันโรค การถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงการจัดการสุขภาพสัตว์ปีก เกษตรกรจำเป็นต้องมีความรู้เพิ่มเติมขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ปีกของเกษตรกรรายย่อย
- ๒.๒ เพื่อพัฒนาสายพันธุ์สัตว์ปีกของเกษตรกรรายย่อย
- ๒.๓ เพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกรรายย่อยและเพิ่มปุ๋ยคอกในการทำเกษตร
- ๒.๔ เพื่อให้เกษตรกรมีอาหารเสริมโปรตีนไปบริโภคในครัวเรือน

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรรายย่อยผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน ๓๐ ราย บ้านบกน้อย หมู่ ๖ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๔. สถานที่ดำเนินการ

ณ ศาลากลางบ้านบกน้อย หมู่ที่ ๖ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

- วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

๖. ตารางอบรม

เวลา	๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
	๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.	พิธีเปิดอบรม
	๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	การเลี้ยงสัตว์ปีก ไก่พื้นเมือง/เป็ดพันธุ์ กากีแคมเบล
	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	๑๓.๐๐ - ๑๕.๓๐ น.	โรคและการป้องกันโรค
	๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	ประเมินผลการอบรมและปิดการอบรม

หมายเหตุ : อาหารว่างและเครื่องดื่ม ภาคเช้าเวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.

ภาคบ่ายเวลา ๑๕.๐๐ - ๑๕.๑๕ น.

๗. งบประมาณดำเนินการ ๑๔,๔๑๐ บาท(เก้าหมื่นสี่พันบาทถ้วน) รายละเอียด ดังนี้

๑. ค่าอาหารกลางวันเกษตรกร จำนวน ๓๐ คนๆ ละ ๑๐๐.- บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐.- บาท
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕.- บาท
เป็นเงิน ๑,๕๐๐.-บาท
๓. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๔ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐.-บาท เป็นเงิน จำนวน ๒,๔๐๐.-บาท
๔. ค่าหนังสือสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๐ เล่มๆละ ๗๐ บาท จำนวน ๒,๑๐๐.-บาท
๕. ค่าปากกา จำนวน ๓๐ ด้าม ๆ ละ ๘ บาท เป็นเงิน ๒๔๐.- บาท
๖. ค่าป้ายไวเนล จำนวน ๗ ผืน ๆ ละ ๗๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๙๐๐.- บาท
๗. ค่าถ่ายเอกสาร เป็นเงิน ๒๗๐.- บาท

๘. หน่วยงานดำเนินการ

- สำนักงานเกษตรอำเภออ่าววัง จังหวัดยโสธร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีอาหารโปรตีนไว้สำหรับบริโภคในครัวเรือนเพิ่มขึ้น มีรายได้เพิ่มจากการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ลดปัญหาความยากจนของเกษตรกรและมีการใช้ประโยชน์จากมูลไก่เพื่อการเกษตร เกษตรกรมีการเลี้ยงดู มีการเจริญเติบโต และสุขภาพแข็งแรงสามารถให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาตก

๒. หลักการและเหตุผล

ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ทั้งหมดอยู่ในเขตพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ และอยู่ในเขตพื้นที่อาศัยน้ำฝน สภาพพื้นที่เป็นที่ราบ ๗๐% และอีก ๓๐% เป็นพื้นที่ดอน เกษตรกรส่วนมากปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก ปัญหาด้านการปลูกข้าวบริเวณที่ลุ่มใกล้กับแหล่งน้ำ ในฤดูฝนถ้าฝนตกหนัก น้ำจะท่วมนาข้าวเป็นประจำทุกปี (ข้าซาก) เกษตรกรที่มีพื้นที่นาอยู่ในแนวการส่งน้ำจากสถานีสูบน้ำซึ่งมีอยู่ ๗ สถานีจะมีการปลูกพืชครั้งที่สอง ดินที่ใช้ในการปลูกพืชยังขาดความอุดมสมบูรณ์และมีสภาพที่ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูก เนื่องจากดินส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๐ เป็นชุดดินร่อยเอ็ดและชุดดินอุบล แต่เกษตรกรไม่มีทางเลือกที่จะปลูกพืชอื่น นอกจากปลูกข้าวเป็นหลัก ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงบำรุงสภาพดินเพื่อการเพาะปลูกพืชดังกล่าวเป็นประจำต่อเนื่อง

เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร จึงได้เสนอโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาตก เพื่อลดปัญหาขาดแคลนน้ำที่ใช้ในการเกษตร ผลผลิตที่ได้จำหน่ายให้กับพ่อค้าทั่วไปและเกษตรกรในพื้นที่

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้และสร้างแหล่งอาหารในชุมชนเพื่อให้เกษตรกรสามารถดำรงชีพอยู่ได้ในช่วงฤดูแล้ง

๓.๒ เพื่อสร้างโอกาสในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิต

๓.๓ เพื่อให้เกษตรกรได้รับการดูแลและสร้างแรงจูงใจจากภาครัฐ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

๔. เป้าหมาย

๑. ดำเนินการเลี้ยงปลาตกในพื้นที่ ๔ หมู่บ้าน มีจำนวนปลาตกทั้งหมด ๔๑๑,๐๐๐ ตัว เกษตรกร ๔๑๑ ราย ดังนี้

บ้านตัว	หมู่ ๔ เกษตรกร	๑๘๖ ราย	จำนวนปลาตก	๑๘๖,๐๐๐ ตัว
บ้านบกน้อย	หมู่ ๖ เกษตรกร	๗๐ ราย	จำนวนปลาตก	๗๐,๐๐๐ ตัว
บ้านตัว	หมู่ ๘ เกษตรกร	๘๐ ราย	จำนวนปลาตก	๘๐,๐๐๐ ตัว
บ้านตุม	หมู่ ๑๐ เกษตรกร	๗๕ ราย	จำนวนปลาตก	๗๕,๐๐๐ ตัว

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

เดือนธันวาคม ๒๕๖๔ – เมษายน ๒๕๖๕

๖. กิจกรรมและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

๖.๑ กิจกรรมและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม	ขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑. สนับสนุนปัจจัยการผลิต	๑. ประชุมชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน	วิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านจวนน้อย หมู่ ๕
	๒. จัดทำแผนการผลิต	
	๓. จัดซื้อปัจจัยการผลิตและดำเนินการจ้างแรงงานในการผลิต	
	๔. เบิกจ่ายเงินค่าปัจจัยการผลิตและค่าแรงงาน	
	๕. จัดทำบัญชีและรายงานผล	

๖.๒ แผนการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์หลังสิ้นสุดโครงการ

๖.๒.๑ ตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการ การผลิตและการจำหน่ายผลิตผลที่ได้จากการเลี้ยงสัตว์

๖.๒.๒ จัดตั้งกองทุนพันธุ์สัตว์ เพื่อให้เกษตรกรในชุมชนมีกองทุนในการจัดหาพันธุ์สัตว์เพื่อใช้ในการเลี้ยงในฤดูต่อไป

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และมีชนิดอาหารเพิ่มขึ้นจากการแปรรูปผลผลิต สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในช่วงฤดูแล้ง

๘.๒มีโอกาสได้เรียนรู้ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิต เพิ่มทักษะในการผลิตทางการเกษตรและได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ

โครงการพัฒนาองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันจังหวัดยโสธรได้รับจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ๑,๑๑๘ แห่ง ซึ่งอำเภอค้อวัง มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนแล้ว จำนวน ๙๑ แห่ง ส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจชุมชนขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ โดยเริ่มจากการส่งเสริมสมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้มีกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เริ่มจากการศึกษาตนเอง ศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก และกำหนดแนวทางพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ยังจัดให้มีการประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ตั้งแต่ระดับจังหวัด ระดับเขต และระดับประเทศ เพื่อค้นหาวิสาหกิจชุมชนที่สามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาและเป็นแหล่งเรียนรู้แก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ, คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานต่างๆ ที่ได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเชิงบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการอนุกรรมการให้สามารถเป็นกลไกการขับเคลื่อนงานส่งเสริมและนโยบายวิสาหกิจชุมชน
๒. เพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้สามารถกำหนดแนวทางและจัดทำแผนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้
๓. เพื่อการค้นหาวิสาหกิจชุมชนที่ดีเด่นที่สามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาและเป็นแหล่งเรียนรู้

๓. บุคคลเป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่ม จำนวน ๕๐ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินการ/สถานที่ดำเนินการ

ประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนอำเภอที่ตั้งตั้งโดยคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด

- ครั้งที่ ๑ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖ ณ หอประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๕. งบประมาณกรมส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๖. หน่วยดำเนินการ

- สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ มีการกำหนดแผนงานมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนร่วมกันและเกิดการบูรณาการทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน

๗.๒ มีการบูรณาการงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านกลไกของคณะกรรมการ/อนุกรรมการ

๗.๓ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนา และริเริ่มดำเนินการพัฒนาด้วยตนเอง

๗.๔ วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมตามแผนและศักยภาพสอดคล้องกับบทบาทและภารกิจ ของแต่ละหน่วยงานภาคี

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

.....

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันเกษตรกรยังมีผลผลิตคุณภาพต่ำ บางส่วนมีรายได้ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของเกษตรกรทั่วประเทศส่วนหนึ่งเกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องที่ดำเนินการอยู่ และข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด เพื่อประกอบในการตัดสินใจสำหรับวางแผนการผลิต ตลอดจนยังขาดความรู้ในการรักษาคุณภาพ หรือพัฒนาผลผลิตให้เป็นสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาเกษตรกรไทยให้เป็น Smart Farmer คือมีความรู้ในเรื่องที่ทำอยู่ มีข้อมูลประกอบในการตัดสินใจ มีความตระหนักถึงคุณภาพสินค้าที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และมีความภูมิใจในความเป็นเกษตรกร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายปฏิรูปการเกษตรของประเทศไทย (ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๑) เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ โดยกำหนดโครงการที่เป็น flagship project จำนวน ๘ โครงการ เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เป็น ๑ ใน ๘ โครงการสำคัญ ที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในด้านการพัฒนาทั้งประโยชน์ในการบริหารจัดการด้านการเกษตรและประโยชน์เพื่อเกษตรกรที่จะได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เป็นเกษตรกรเป้าหมายที่ผ่านการคัดกรองแล้วอยู่ในกลุ่ม Developing Smart Farmer ในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer ให้มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ตระหนักถึงคุณภาพสินค้า และความปลอดภัยของผู้บริโภค มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกร และฝึกการเป็นวิทยากร/เทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้, สารสนเทศในการพัฒนาเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน

๒. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อการแข่งขัน รู้จักการวางแผนบริหารจัดการผลผลิตและการตลาด, การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน, การผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

๓.๑ กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer กิจกรรมย่อย จัดเวทีประเมิน วิเคราะห์ จัดทำแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล แผนพัฒนาการผลิตและค้นหา Smart Farmer - คัดเลือกเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer จำนวน ๔๕ คน

๔. สถานที่ดำเนินการ

ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๖. กิจกรรม และวิธีดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย ต้องเป็นผู้ลงทะเบียน ทบก. และเป็นเกษตรกรในกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรจำนวน ๔๕ ราย

๒. จัดทำแผนการจัดเวที

๒. ขออนุมัติโครงการและงบประมาณ/จัดซื้อ/จัดจ้าง

๓. ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

๔. แบ่งหน้าที่หัวข้อบรรยายให้เจ้าหน้าที่เป็นวิทยากร/เตรียมวัสดุอุปกรณ์)

๕.ดำเนินการจัดเวทีตามแผน

๖.สรุปรายงานผลส่งจังหวัด

๗.งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) กิจกรรมย่อยพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

จัดเวทีประเมิน วิเคราะห์ศักยภาพและจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

๑.ค่าอาหารกลางวันสำหรับเกษตรกร จำนวน ๔๕ คนๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท

๒.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๔๕ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท

๓.ค่าวัสดุฝึกอบรม จำนวน ๓,๒๕๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกร ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรตามแผนพัฒนาเกษตรกร สู Smart Farmer รายบุคคล ได้รับการถ่ายทอดความรู้ มีความรู้มีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพสู่ ความเป็น Smart Farmer ต้นแบบ

๒. มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ตระหนักถึงคุณภาพสินค้าเกษตร และความปลอดภัยของผู้บริโภค มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

๓.เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ มีความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกรของตนเอง/มีทัศนคติในการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม/มีความรู้และทักษะในการฝึกการเป็นวิทยากร เกษตรกร/เกษตรกรต้นแบบ

๔.มีการพัฒนาสารสนเทศในการพัฒนาเกษตรกร/รู้จักการบริหารจัดการการผลิตการตลาด/ การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน,รู้จักการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.รู้จักการเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อการแข่งขัน

๖.เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ได้รับความรู้และมีความชำนาญในการวินิจฉัยศัตรูพืช เศรษฐกิจที่สำคัญ/วินิจฉัยโรค-แมลง และรู้จักการผลิตสารชีวภัณฑ์ใช้เอง และเป็นตัวอย่างให้เกษตรกร ใกล้เคียง

โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)

.....

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันเกษตรกรยังมีผลผลิตคุณภาพต่ำ บางส่วนมีรายได้ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของเกษตรกรทั่วประเทศส่วนหนึ่งเกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องที่ดำเนินการอยู่ และข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด เพื่อประกอบในการตัดสินใจสำหรับวางแผนการผลิต และอายุเฉลี่ยของเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนยังขาดความรู้ในการรักษาคุณภาพ หรือพัฒนาผลผลิตให้เป็นสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาเกษตรกรไทยให้เป็น Young Smart Farmer คือเกษตรกรอายุน้อย มีความรู้ในเรื่องที่ทำอยู่ มีข้อมูลประกอบในการตัดสินใจ มีความตระหนักถึงคุณภาพสินค้าที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และมีความภูมิใจในความเป็นเกษตรกรและยังช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่ทันสมัยแก่เกษตรกรรุ่นเก่าเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรมากยิ่งขึ้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายปฏิรูปการเกษตรของประเทศไทย (ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๑) เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ โดยกำหนดโครงการที่เป็น flagship project จำนวน ๘ โครงการ เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Young Smart Farmer) เป็น ๑ ใน ๘ โครงการสำคัญ ที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในด้านการพัฒนาทั้งประโยชน์ในการบริหารจัดการด้านการเกษตรและประโยชน์เพื่อเกษตรกรที่จะได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Young Smart Farmer) เป็นเกษตรกรเป้าหมายที่ผ่านการคัดกรองแล้วอยู่ในกลุ่ม Developing Smart Farmer ในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer ให้มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ตระหนักถึงคุณภาพสินค้า และความปลอดภัยของผู้บริโภค มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกร และฝึกการเป็นวิทยากร/เทคนิคการถ่ายทอดองค์ความรู้, สารสนเทศในการพัฒนาเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน

๒. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อการแข่งขัน รู้จักการวางแผนบริหารจัดการผลผลิตและการตลาด, การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน, การผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

๓.๑ กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง Young Smart Farmer
กิจกรรมย่อยจัดเวทีประเมิน วิเคราะห์ จัดทำแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล แผนพัฒนาการผลิตและค้นหา Young Smart Farmer

-คัดเลือกเกษตรกร Young Smart Farmer จำนวน ๔๕ คน

๔. สถานที่ดำเนินการ

ณ สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

๖. กิจกรรม และวิธีดำเนินงาน

๑.คัดเลือกเกษตรกร Young Smart Farmer จำนวน ๔๕ คน

๒.จัดทำแผนการจัดเวที

๒. ขออนุมัติโครงการและงบประมาณ/จัดซื้อ/จัดจ้าง
๓. ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง
๔. แบ่งหน้าที่หวัข้อบรรยายให้เจ้าหน้าที่เป็นวิทยากร/เตรียมวัสดุอุปกรณ์)
๕. ดำเนินการจัดเวทีตามแผน
๖. สรุปรายงานผลส่งจังหวัด

๗. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Young Smart Farmer) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Young Smart Farmer) กิจกรรมย่อยพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

จัดเวทีประเมิน วิเคราะห์ศักยภาพและจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

๑. ค่าอาหารกลางวันสำหรับเกษตรกร จำนวน ๔๕ คนๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๑ บาท เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท

๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๔๕ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท

๓. ค่าวัสดุฝึกอบรม จำนวน ๓,๒๕๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกร ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรตามแผนพัฒนาเกษตรกร คู่ Young Smart Farmer รายบุคคล ได้รับการถ่ายทอดความรู้ มีความรู้มีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพสู่ความเป็น Young Smart Farmer ต้นแบบ

๒. มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ตระหนักถึงคุณภาพสินค้าเกษตร และความปลอดภัยของผู้บริโภค มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

๓. เกษตรกรที่เป็น Young Smart Farmer ต้นแบบ มีความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกรของตนเอง/มีทัศนคติในการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม/มีความรู้และทักษะในการฝึกการเป็นวิทยากรเกษตรกร/เกษตรกรต้นแบบ

๔. มีการพัฒนาสารสนเทศในการพัฒนาเกษตรกร/รู้จักการบริหารจัดการผลผลิตการตลาด/การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน, รู้จักการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕. รู้จักการเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อการแข่งขัน

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ข้าวชุมชนและเครือข่าย

๑. หลักการและเหตุผล

ข้าว เป็นทั้งพืชเศรษฐกิจและเป็นอาหารหลักของคนไทย แม้ว่าจังหวัดหนองคายจะมีพืชเศรษฐกิจหลาย ชนิด แต่ข้าว ยังเป็นพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ ๕๖๖,๘๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖ จากพื้นที่การเกษตร ทั้งหมดของจังหวัด ๑,๒๑๔,๕๐๐ ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวเหนียว ประมาณร้อยละ ๖๐ ข้าวเจ้าร้อยละ ๖๐ ในปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยจะเปิดการค้าเสรีอาเซียน ประเทศผู้ผลิตสินค้าเดียวกันต้องมีการปรับตัวใน การเพิ่มผลผลิต และทำให้สินค้ามีต้นทุนการผลิตต่ำถึงจะอยู่รอดได้ ซึ่งในปัจจุบันประสิทธิภาพการผลิตข้าว ไทยยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านมาก โดยมีผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ยนอกเขตพื้นที่ชลประทาน ๓๕๕ กิโลกรัมต่อ ไร่ และในเขตชลประทาน ๔๕๑ กิโลกรัมต่อไร่ โดยมีต้นทุนการผลิตนอกเขตชลประทาน ๓,๑๐๐ บาทต่อไร่ ในเขตชลประทาน ๕,๓๑๕ บาทต่อไร่ หากไม่รีบปรับตัวจะไม่สามารถแข่งขันได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เห็นควรจัดทำโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ข้าวชุมชนและเครือข่าย การผลิตข้าวพันธุ์ดี โดยบูรณาการพื้นที่กับ โดยมุ่งเน้นไปที่ข้าวหอมมะลิ ซึ่งมีความต้องการของ ต่างประเทศสูง และข้าวสีที่มีศักยภาพ เช่น ข้าวไรท์เบอร์รี่ และข้าวเหนียวดำ ข้าวหอมมะลิแดง และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเป็นการลดต้นทุนในเรื่องปัจจัยการผลิตของเกษตรกร และยังสามารถจำหน่ายเพิ่มมูลค่าจากการผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่ายได้

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีในชุมชน มุ่งสู่เกษตรกรอินทรีย์
- ๒.๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน
- ๒.๓ เพื่อลดต้นทุนการผลิตในด้านปัจจัยการผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

๓. เป้าหมายดำเนินการ

ศูนย์ข้าวชุมชนทุกศูนย์ในอำเภอค้อวัง อ.ค้อวัง จ.ยโสธร

๔. ระยะเวลาการดำเนินการ

พฤษภาคม ๒๕๖๔-ธันวาคม ๒๕๖๖

ขั้นตอนการดำเนินงาน	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ประชุมชี้แจง	↔							
การเตรียมพื้นที่/เกษตรกร	↔							
ดำเนินการตามแผน		←						→
จัดทำบัญชีและรายงานผล							←	→

๕. กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๕.๑ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
- ๕.๒ จัดทำแผนการจัดเวที/ประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๕.๓ ขออนุมัติโครงการ
- ๕.๔ ดำเนินการตามแผน

๖. งบประมาณ

,ศูนย์วิจัยข้าวร้อยเอ็ด กรมการข้าว สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๗.๑ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนมีแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของตนเองเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๗.๒ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนมีความรู้ทักษะในการผลิต การวางแผนการผลิต การสร้างเครือข่ายทางการตลาด
- ๗.๓ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

โครงการตลาดสีเขียวชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เพื่อแก้ปัญหาปากท้องของประชาชน และช่วยเหลือธุรกิจSMEs สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน สถาบันเกษตรกร และประชาชนผู้มีรายได้น้อยผ่านตลาดชุมชน โดยใช้กลไกตลาดชุมชน เป็นช่องทางให้กับเกษตรกร และกลุ่มเป้าหมาย ควบคู่กับการพัฒนาสินค้า OTOP และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy) อันเป็นการวางฐานรากของประเทศในอนาคต โดยใช้ตลาดชุมชนเป็นกลไกในการขยายช่องทางการตลาดให้แก่เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และผู้ประกอบการ SMEs เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตร สร้างรายได้ให้กับชุมชน และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่การกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้การบริโภคภายในประเทศ และเศรษฐกิจท้องถิ่นเป็นตัวขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของรัฐบาล ควบคู่ไปกับการสร้างความเป็นธรรมทางการค้า การจัดโครงการตลาดสีเขียวชุมชน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนสินค้าการเกษตร สินค้าอุปโภคบริโภค เป็นแบบอย่างให้ตลาดอื่นๆ ในการดำเนินการพัฒนาในตลาดชุมชนให้เป็นที่ไปตามเอกลักษณ์พาณิชย์และอัตลักษณ์ชุมชนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพิ่มช่องทางการจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตร สินค้าหัตถกรรม สินค้า OTOP และสินค้าของชุมชน ให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ธุรกิจSMEs สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรในชุมชน

๒.๒ เชื่อมโยงการจำหน่ายสินค้าของชุมชน โดยไม่ผ่านพ่อค้ากลาง ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคได้สินค้าในราคาที่เป็นธรรม

๒.๓ กระตุ้นระบบเศรษฐกิจของชุมชน โดยใช้การบริโภคภายในพื้นที่และชุมชนใกล้เคียงเป็นตัวขับเคลื่อน และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ควบคู่กับการสืบสานเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของชุมชน

๒.๔ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการเป็นตลาดชุมชนในวงกว้าง เพื่อประชาสัมพันธ์และจูงใจให้เกิดการซื้อขายและเข้ามาใช้ประโยชน์จากตลาดชุมชน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ผลิตสินค้า ได้แก่ ประชาชนผู้มีรายได้น้อย วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร และผู้บริโภคภายในพื้นที่และชุมชนใกล้เคียง

๔. สถานที่ดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนพฤษภาคม-ธันวาคม ๒๕๖๖

๖. วิธีการดำเนินงาน

ดำเนินการจัดพิธีเปิดงานตลาดสีเขียวและกิจกรรมอื่นๆ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๖.๑ ออกแบบ และปรับปรุงภูมิทัศน์ตลาด รวมทั้งพื้นที่ตลาดบริเวณโดยรอบให้มีความเป็นระเบียบสวยงาม และเหมาะสมกับการเป็นสีเขียว โดยมีการจัดพื้นที่จำหน่ายสินค้าและพื้นที่ทานอาหารอย่างเป็นสัดส่วน พร้อมทั้งจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการซื้อขายให้มีสุขอนามัยที่ดีและเกิดความเป็นธรรมในการซื้อขาย ได้แก่ เครื่องชั่งกลาง หรือถังชั่ง และสกรีนข้อความและโลโก้ตลาดสีเขียว

๖.๒ จัดพิธีเปิดงานตลาดสีเขียวชุมชน โดยต้องออกแบบ วางผังการจัดงาน และดำเนินการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดพิธีเปิดงาน พร้อมทั้งจัดทำเวทีหรือซุ้มทางเข้าที่มีชื่อตลาด โลโก้ตลาดสีเขียว สัญลักษณ์กรมการค้าภายใน จัดหาซุ้มหรือโต๊ะสำหรับลงทะเบียน วางอาหารว่างและเครื่องดื่ม จัดหาเก้าอี้

สำหรับผู้เข้าร่วมงาน จำนวนตามความเหมาะสมของผู้เข้าร่วมงานในแต่ละตลาด

๖.๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น โดยบริหารจัดการจัดหาและจำหน่ายสินค้าในราคาพิเศษตามชนิดและปริมาณ รวมทั้งเชื่อมโยงการซื้อขายสินค้าเกษตร สินค้าหัตถกรรม สินค้า OTOP ของชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงมาจำหน่าย

๖.๔ ประชาสัมพันธ์พิธีเปิดและสร้างการรับรู้การเป็นตลาดสีเขียวผ่านสื่อต่างๆ อาทิ ป้ายชื่อตลาด ป้ายประชาสัมพันธ์การจัดงาน ป้ายบอกทาง รถแห่ เสียงตามสาย เขียนบทความหรือข่าวประชาสัมพันธ์ตลาด ต้องชม พร้อมทั้งเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ และสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ธุรกิจ SMEs สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรในชุมชน มีสถานที่จำหน่ายสินค้า อันเป็นการเพิ่มรายได้

๗.๒ ประชาชนในพื้นที่หรือชุมชนใกล้เคียง ได้ทราบถึงการมีอยู่ของตลาดชุมชน ซึ่งเพิ่มโอกาสและทางเลือกในการจับจ่ายสินค้า อันเป็นการช่วยลดภาระรายจ่ายของประชาชนในชุมชน

๗.๓ เศรษฐกิจชุมชนเกิดการหมุนเวียน ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนและระบบเศรษฐกิจของประเทศ

โครงการฝึกอบรมการทำขนมจากกล้วย ตำบลฟ้าห่วน

๑. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๒ การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง (๖) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ และตามแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต พันธกิจพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มสู่ความเข้มแข็ง เป้าประสงค์ ๑. เศรษฐกิจชุมชนยั่งยืน ประชาชนพึ่งตนเองได้ ลดปัญหาความยากจน ๒. ประชาชนดำรงตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ ๑. การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน

ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านผลิตภัณฑ์การทำขนมจากกล้วย เป็นโครงการหนึ่งที่นำเสนอสนับสนุนและฝึกอาชีพให้กับกลุ่มสตรี และประชาชนทั่วไปในตำบลฟ้าห่วน เป็นการส่งเสริมพัฒนาระดับคุณภาพมาตรฐานการทำขนมจากกล้วยไว้บริโภคในครัวเรือน และให้ประชาชนรู้จักหารายได้พิเศษ มีอาชีพเสริมที่สามารถทำที่บ้าน เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ในครัวเรือน และประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตตามสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครัวเรือน ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐบาล ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน จึงเป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน จะได้ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาให้กับกลุ่มประชาชนในตำบลฟ้าห่วน เป็นการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็ง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ส่งเสริมให้ครัวเรือนได้มีการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และลดรายจ่ายในครัวเรือน จึงมีโครงการฝึกอบรมการทำขนมจากกล้วย หมู่ที่ ๕ ให้กับกลุ่มสตรี และประชาชนทั่วไปในตำบลฟ้าห่วน เพื่อให้กลุ่มสตรี และประชาชนทั่วไปในชุมชนสามารถทำขนมจากกล้วยรับประทานในครัวเรือนได้ และจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

ดังนั้นสำนักงานเกษตรอำเภอคือวังร่วมกับ กองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมการทำขนมจากกล้วย หมู่ที่ ๕

เพื่อให้ประชาชนได้นำเอาความรู้ในการทำขนมจากกล้วยไปทำบริโภคในครัวเรือนได้ และเป็นแนวทางส่งเสริมการมีรายได้เพิ่ม เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชน ช่วยแก้ไขปัญหาการว่างงานสร้างอาชีพเพิ่มรายได้และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนตามนโยบายของภาครัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนา

๒.วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปรู้จักวิถี และขั้นตอนในการทำขนมจากกล้วยไปทำบริโภคในครัวเรือนได้ และจำหน่ายได้
- ๒.๓ เพื่อสร้างรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือนและต่อยอดเป็นอาชีพเสริมได้
- ๒.๔ เพื่อต้องการให้ประชาชนมีการรวมตัวกันในการทำกิจกรรมร่วมกัน เสริมสร้างความสามัคคีภายในชุมชน

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ
 - ประชาชนทั่วไปในพื้นที่ตำบลฟ้าห่วน หมู่ที่ ๕ จำนวน ๒๐ คน
- ๓.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ
 - ผู้เข้าร่วมโครงการรู้จักขั้นตอนวิธีการผลิตการทำขนมจากกล้วยที่ถูกต้อง และนำไปปฏิบัติได้จริงในครัวเรือน และจำหน่าย
 - ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และสร้างรายได้

๔. วิธีดำเนินการ

- ๔.๑ ขั้นตอนการเตรียมการ / การวางแผนกิจกรรม จัดประชุมคณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อหาแนวทางในการจัดโครงการ
- ๔.๒ เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ
- ๔.๓ เชิญวิทยากรที่มีความสามารถเป็นผู้ฝึกอบรม
- ๔.๔ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๔.๕ รับสมัครประชาชนทั่วไปเข้าร่วมโครงการ
- ๔.๖ ดำเนินงานตามโครงการที่กำหนด
- ๔.๗ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

๕.ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๒๑ - ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.สถานที่ดำเนินการ

ณ ศาลากลางบ้าน หมู่ที่ ๕ บ้านฟ้าห่วน ตำบลฟ้าห่วน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ๒๕๖4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน งานส่งเสริมและสนับสนุนความเข้มแข็งชุมชน งบดำเนินงาน ค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการฝึกอบรมการทำขนมจากกล้วย หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท (-หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน-) รายละเอียดค่าใช้จ่ายแนบท้ายโครงการนี้

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง กองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการทำขนมจากกล้วยบริโภคในครัวเรือนได้
- ๙.๒ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการรู้จักการประหยัดและ สามารถลด รายจ่ายในครัวเรือน
- ๙.๓ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีการรวมตัวกัน สร้างความสามัคคีในชุมชน
- ๙.๔ ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ และเป็นอาชีพเสริม

โครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพแปรรูปอาหาร

๑. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๒ การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง (๖) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ และตามแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต พันธกิจ พัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มสู่ความเข้มแข็ง เป้าประสงค์ ๑. เศรษฐกิจชุมชนยั่งยืน ประชาชนพึ่งตนเองได้ ลดปัญหาความยากจน ๒. ประชาชนดำรงตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ ๑. การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน

ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านผลิตภัณฑ์การแปรรูปอาหารจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เป็นโครงการหนึ่งที่นำสนับสนุนและฝึกอาชีพให้กับกลุ่มสตรี และประชาชนทั่วไปในตำบลฟ้าห่วน เป็นการส่งเสริมพัฒนาระดับคุณภาพมาตรฐานการแปรรูปอาหารให้มีคุณภาพมาตรฐานสากล และให้ประชาชนรู้จักหารายได้พิเศษ มีอาชีพเสริมที่สามารถทำที่บ้าน เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ในครัวเรือน และประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตตามสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครัวเรือน ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐบาล ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน จึงเป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน จะได้ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาให้กับกลุ่มประชาชนในตำบลฟ้าห่วน เป็นการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็ง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ส่งเสริมให้ครัวเรือนได้มีการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และลดรายจ่ายในครัวเรือน จึงมีโครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพแปรรูปอาหาร หมู่ที่ ๒ ให้กับกลุ่มสตรี และประชาชนทั่วไปในตำบลฟ้าห่วน เพื่อให้กลุ่มสตรี และประชาชนทั่วไป ในชุมชนสามารถแปรรูปอาหารรับประทานในครัวเรือนได้ และจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

ดังนั้น สำนักงานสำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ร่วมกับกองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพแปรรูปอาหาร หมู่ที่ ๒ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ทักษะกระบวนการจัดการผลิตและแปรรูปอาหารเพิ่มมากขึ้น และเป็นแนวทางส่งเสริมการมีรายได้เพิ่ม เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชน ช่วยแก้ไขปัญหาค่าครองชีพสร้างอาชีพเพิ่มรายได้และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนตามนโยบายของภาครัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนา

๒.วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ทักษะกระบวนการจัดการผลิตและแปรรูปอาหารเพิ่มมากขึ้น
- ๒.๓ เพื่อสร้างรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือนและต่อยอดเป็นอาชีพเสริมได้
- ๒.๔ เพื่อต้องการให้ประชาชนมีการรวมตัวกันในการทำกิจกรรมร่วมกัน เสริมสร้างความสามัคคี ภายในชุมชน

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ
 - ประชาชนทั่วไปในพื้นที่ตำบลฟ้าห่วน หมู่ที่ ๒ จำนวน ๒๐ คน
- ๓.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ
 - ผู้เข้าร่วมโครงการรู้จักขั้นตอนวิธีการผลิตการทำขนมจากกล้วยที่ถูกต้อง และนำไปปฏิบัติได้จริงในครัวเรือน และจำหน่าย
 - ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และสร้างรายได้

๔. วิธีดำเนินการ

- ๔.๑ ขั้นตอนการเตรียมการ / การวางแผนกิจกรรม จัดประชุมคณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อหาแนวทางในการจัดโครงการ
- ๔.๒ เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ
- ๔.๓ เชิญวิทยากรที่มีความสามารถเป็นผู้ฝึกอบรม
- ๔.๔ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๔.๕ รับสมัครประชาชนทั่วไปเข้าร่วมโครงการ
- ๔.๖ ดำเนินงานตามโครงการที่กำหนด
- ๔.๗ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

๕.ระยะเวลาดำเนินการ วันที่ ๒๖ - ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๖.สถานที่ดำเนินการ

ณ ศาลาอเนกประสงค์ หมู่ที่ ๒ บ้านฟ้าห่วน ตำบลฟ้าห่วน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ๒๕๖๕ แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน งานส่งเสริมและสนับสนุนความเข้มแข็งชุมชน งบดำเนินงาน ค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพแปรรูปอาหาร หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท (-หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน-) รายละเอียดค่าใช้จ่ายแนบท้ายโครงการนี้

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ทักษะกระบวนการจัดการผลิตและแปรรูปอาหาร
- ๙.๒ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการรู้จักการประหยัดและ สามารถลด รายจ่ายในครัวเรือน
- ๙.๓ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีการรวมตัวกัน สร้างความสามัคคีในชุมชน
- ๙.๔ ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ และเป็นอาชีพเสริม

โครงการแปรรูปข้าวหอมมะลิคุณภาพ (ข้าวกล้องงอก)

๒. หลักการและเหตุผล

บ้านดวน หมู่๗ ตำบลน้ำอ้อม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร มีพื้นที่อยู่ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ซึ่งเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี เกษตรกรในชุมชนมีอาชีพทำนาเป็นหลักทั้งนาปีและนาปรัง ในฤดูนาปีจะปลูกข้าวหอมมะลิ๑๐๕ ประมาณร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่เพื่อจำหน่าย พื้นที่อีกร้อยละ ๑๐ ปลูกข้าวเหนียวไว้เพื่อบริโภค แต่เกษตรกรก็ยังประสบปัญหาาราคาข้าวตกต่ำเมื่อเทียบกับต้นทุนการผลิตทำให้ไม่มีรายได้ไม่พอค่าใช้จ่าย

จากปัญหาดังกล่าว กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดวนจึงรวมกลุ่มเพื่อรับความรู้เรื่องการผลิตข้าวกล้องงอกจากข้าวเปลือกแบบสารกาบาสูง จากหน่วยงานสำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร เมื่อปี ๒๕๕๗ เพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่า พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวหอมมะลิคุณภาพให้มีความหลากหลาย โดยกลุ่มมีการดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องสมาชิกมีความรู้ความสามารถในการผลิตข้าวกล้องงอกเป็นอย่างดีและจากการที่กลุ่มได้รับพิจารณาให้ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการสร้างรายได้และพัฒนาการเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง นอกจากจะทำให้คนในชุมชนตำบลน้ำอ้อมมีรายได้จากโครงการแล้วยังได้รับความรู้ในเรื่องการผลิตข้าวกล้องงอกจากข้าวหอมมะลิด้วย สามารถนำความรู้ที่รับไปพัฒนาให้มีทักษะ สร้างอาชีพใหม่ สร้างเครือข่ายการตลาดเพิ่มรายได้กับครอบครัวและชุมชนในระยะยาวต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาและเพิ่มมูลค่าและคุณค่าข้าวหอมมะลิคุณภาพ
๒. เกษตรกรมีรายได้

๔. เป้าหมาย

ดำเนินการในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดวน หมู่๗ ตำบลน้ำอ้อม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

มีนาคม – มิถุนายน ๒๕๖๕

๖. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม	ขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน
๑. จ้างพิมพ์บรรจุภัณฑ์	๑. วางแผนเพื่อกำหนดปริมาณ ๒. ประสานและติดต่อผู้รับจ้าง ๓. ดำเนินการจ้าง
๒. จัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์	๑. วางแผนเพื่อกำหนดชนิดและปริมาณ ๒. ติดต่อแหล่งจำหน่าย ๓. ดำเนินการจัดซื้อ
๓. การผลิตข้าวกล้องงอก	๑. วางแผนเพื่อกำหนดปริมาณการผลิต แรงงานการผลิต ระยะเวลาและสถานที่ ๒. ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง ๓. ดำเนินการผลิต ๔. สรุป/รายงานผลการใช้เงินโครงการ
๔. การบริหารจัดการและใช้ประโยชน์	๑. จัดตั้งกองทุนกลุ่มผู้ผลิตข้าวกล้องงอก ๒. กำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบกองทุน ๓. ประชุมผู้เกี่ยวข้อง ๔. ดำเนินการ

๖. ระยะเวลาดำเนินการ (มีนาคม ๒๕๕๘ – มิถุนายน ๒๕๕๘)

ขั้นตอนการดำเนินงาน	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
๑.จัดทำโครงการและประชุมวางแผนการดำเนินงาน	←→			
๒.ประสานหน่วยงานผู้เกี่ยวข้อง	←→			
๓.ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	←→			
๔.ดำเนินการผลิตข้าวกล้องงอก	←→	→		
๕.สรุปผลและรายงานผล			←→	→

๘.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิ

๘.๒ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มจากการจ้างแรงงานและจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

๘.๓ มีผลิตภัณฑ์ข้าวกล้องงอกจำหน่ายในชุมชน

๙.ผู้รับผิดชอบโครงการ

๙.๑ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลน้ำอ้อม

๙.๒ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดวน

โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญ แต่ที่ผ่านมาผลผลิตสินค้าเกษตรและอาหารยังไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคเท่าที่ควร เนื่องจากมีสารเคมีตกค้าง มีศัตรูพืชและจุลินทรีย์ปนเปื้อน ทำให้ คุณภาพและความปลอดภัยของผลผลิตไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและมาตรฐานของประเทศผู้นำเข้า ดังนั้น ควรส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ตามระบบการจัดการคุณภาพ หลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ซึ่งเป็นระบบที่ป้องกันหรือลดความเสี่ยงของอันตรายที่เกิดขึ้นในสินค้า เกษตรและอาหาร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(Good Agricultural Practices: GAP) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(Good Agricultural Practices: GAP) หมายถึง แนวทางในการทำการเกษตร เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีและปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด โดยขบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมีไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมมีการใช้ ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุน การผลิตตามมาตรฐาน GAP ก่อให้เกิดความยั่งยืน ทางการเกษตร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม มาตรฐาน GAP เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร ตั้งแต่ ปัจจัยการผลิต การผลิต การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งการผลิต

กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP เพิ่มขึ้น ด้วยการขับเคลื่อนส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตพืชในแปลงใหญ่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีความยั่งยืนในระบบการผลิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคของประเทศไทยต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑. เพื่อให้เกษตรกรเกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ มีความรู้ด้านการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร ที่ได้มาตรฐานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรเกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ ผู้ผลิตสินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐาน เกษตร GAP เพิ่มมากขึ้น

๓. เป้าหมายและสถานที่ดำเนินการ

เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๙ แปลง ของอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรจำนวน จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๑ วันเกษตรกรจำนวน ๒๐๐ ราย ในวันที่ ๒๐ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ หอประชุมอำเภอค้อวัง อ.ค้อวัง จ.ยโสธร

๕. วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๕.๑ จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๒๐๐ ราย โดยเกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๙ แปลงในอำเภอค้อวัง

๕.๒ เชิญวิทยากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความรู้ ในเรื่องการตลาด การแปรรูป การเกษตรดีที่เหมาะสม

๕.๓ สรุปรายงานผล

๖. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ กรมส่งเสริมการเกษตร แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน สนับสนุนการจัดการและพัฒนาผลิตผลสินค้าเกษตร GAP ในขั้นต้น จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท ดังนี้

๖.๑ ค่าอาหารกลางวันสำหรับเกษตรกร จำนวน ๒๐๐ ราย รายละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๒๐๐ ราย รายละ ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๖.๓ ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๖ ช.ม.ๆละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

๖.๓ ค่าวัสดุฝึกอบรม

๖.๓.๑ สมุดปกอ่อน เล่มละ ๑๐ บาทจำนวน ๒๐๐ เล่ม เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

๖.๓.๒ ปากกาลูกลื่น ด้ามละ ๑๐ บาท จำนวน ๒๐๐ ด้ามเป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน)

๗. หน่วยดำเนินการ

สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ เชิงปริมาณ เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ ที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๐๐ ราย ได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร

๘.๒ เชิงคุณภาพ เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ ที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ นำความรู้ เรื่อง การตลาด การแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ การเกษตรดีที่เหมาะสม ไปปฏิบัติในกิจกรรมการเพาะปลูกพืชของตนเองได้และสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรรายอื่นได้

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ มีความรู้ด้านการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร ที่ได้มาตรฐาน ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

๙.๒ เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ ผู้ผลิตสินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐาน เกษตร GAP เพิ่มมากขึ้น

โครงการส่งเสริมพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
ตามแนวทฤษฎีใหม่ ด้านการปลูกพืชอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่จังหวัดยโสธร มีนโยบายมุ่งเน้นสนับสนุนโครงการด้านการเกษตรและการส่งเสริมอาชีพ สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ได้เสนอโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรหันกลับมาทำการเกษตรโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียง ลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอกและทำให้เกษตรกรมีรายได้อย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การประกอบอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืนต่อไป

เศรษฐกิจพอเพียงความหมายกว้างกว่าทฤษฎีใหม่ โดยที่เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ขับเคลื่อนหลักการ และแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ ในขณะที่ แนวพระราชดำริที่เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาการเกษตรอย่างเป็นขั้นตอนนั้น เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรม เฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีอยู่ ๒ แบบ คือ แบบพื้นฐาน กับแบบก้าวหน้าได้ดังนี้ ความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว โดยเฉพาะเกษตรกรเป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรได้อย่างเหมาะสม

๒.๓ เพื่อน้อมนำแนวพระราชดำริ “เกษตรทฤษฎีใหม่” มาเป็นแนวทางในการลดผลกระทบจากวิกฤติภัยแล้ง และเป็นแนวทางในการผลิตทางการเกษตร

๓. เป้าหมาย

๓.๑ ดำเนินการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก ในพื้นที่ ๖ หมู่บ้านในตำบลกุดน้ำใส เกษตรกรจำนวน ๔๕๐ ราย ดังนี้

- สมาชิกศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และศูนย์เครือข่าย จำนวนทั้งสิ้น ๑๘ ศูนย์

๔. สถานที่ดำเนินการ

ณ สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๕. กิจกรรมขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม	ขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑.สนับสนุนปัจจัยการผลิต	๑.ประชุมชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง
	๒.จัดทำแผนการผลิต	
	๓.จัดซื้อปัจจัยการผลิต	
	๔.เบิก-จ่ายเงินค่าปัจจัยการผลิตและค่าแรงงาน	
	๕.ดำเนินการผลิต	
	๖.จัดทำบัญชีและรายงานผล	

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม – เดือนธันวาคม ๒๕๖๖

๗. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณโครงการส่งเสริมพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนว
ทฤษฎีใหม่ ด้านการปลูกพืชอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

หน่วย : บาท

กิจกรรมย่อย	รายการวัสดุอุปกรณ์	จำนวน	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	รวมจำนวน(บาท)	ปี ๒๕๖๕ (ใส่ตัวเลขงบประมาณเป็นรายเดือน)		
						ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑.จัดซื้อปัจจัยการผลิต								
๑.๑ปลูกพืชผักสวนครัว	๑. ขุดเมล็ดพันธุ์พืชผักสวนครัว							
(๓๓๕ ราย)	๑.๑ พริกขูปเปอร์ฮอต ของละ ๒ กรัม	๑,๓๔๐	ซอง	๒๕	๓๓,๕๐๐		๓๓,๕๐๐	
	๑.๒ ถั่วฝักยาว ของละ ๑๐ กรัม	๑,๓๔๐	ซอง	๒๕	๓๓,๕๐๐		๓๓,๕๐๐	
	๑.๓ คะน้า ของละ ๑๐ กรัม	๑,๓๔๐	ซอง	๒๕	๓๓,๕๐๐		๓๓,๕๐๐	
	๑.๔ มะเขือคางกบ ของละ ๒ กรัม	๑,๓๔๐	ซอง	๒๕	๓๓,๕๐๐		๓๓,๕๐๐	
	๑.๕ ผักกาดหอม ของละ ๓ กรัม	๖๗๐	ซอง	๒๕	๑๖,๗๕๐		๑๖,๗๕๐	
	๑.๖ ผักชีหอม ของละ ๑๐ กรัม	๖๗๐	ซอง	๒๕	๑๖,๗๕๐		๑๖,๗๕๐	
	๒. โดโลไมท์(กระสอบละ ๕๐ ก.ก.)	๖๗๐	กระสอบ	๑๕๐	๑๐๐,๕๐๐		๑๐๐,๕๐๐	
	๓.ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด(กระสอบละ ๕๐ ก.ก.)	๔,๖๙๐	กระสอบ	๓๐๐	๑,๔๐๗,๐๐๐		๑,๔๐๗,๐๐๐	
๑.๒ปลูกแตงโม	๑.เมล็ดแตงโม(พันธุ์กินรี)กระป๋องละ ๔๐ กรัม	๑๑๐	กระป๋อง	๒๕๐	๒๗,๕๐๐		๒๗,๕๐๐	
(๕๕ ราย)	๒. โดโลไมท์(กระสอบละ ๕๐ ก.ก.)	๑๑๐	กระสอบ	๑๕๐	๑๖,๕๐๐		๑๖,๕๐๐	
	๓. ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด(กระสอบละ ๕๐ ก.ก.)	๗๗๐	กระสอบ	๓๐๐	๒๓๑,๐๐๐		๒๓๑,๐๐๐	
๑.๓ปลูกถั่วลิสง	๑.เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง ไทนาน ๙	๖๐๐	กิโลกรัม	๕๐	๓๐,๐๐๐		๓๐,๐๐๐	
(๖๐ ราย)	๒. โดโลไมท์(กระสอบละ ๕๐ ก.ก.)	๑๒๐	กระสอบ	๑๕๐	๑๘,๐๐๐		๑๘,๐๐๐	
	๓. ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด(กระสอบละ ๕๐ ก.ก.)	๘๔๐	กระสอบ	๓๐๐	๒๕๒,๐๐๐		๒๕๒,๐๐๐	
รวมเงินทั้งสิ้น					๒,๒๙๕,๐๐๐		๒,๒๙๕,๐๐๐	

๘. หน่วยงานดำเนินการ

- สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรได้อย่างเหมาะสม
- ๓.เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการน้อมนำแนวพระราชดำริ “เกษตรทฤษฎีใหม่” มาเป็นแนวทางในการลดผลกระทบจากวิกฤติภัยแล้ง และเป็นแนวทางในการผลิตทางการเกษตร
- ๔.เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีผลผลิตด้านพืชไว้บริโภคและจำหน่ายเป็นรายได้

**จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแก่สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่าย
อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร**

๑. หลักการและเหตุผล

การระบาดของศัตรูพืชนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ ทั้งปัจจัยภายใน ได้แก่ ลักษณะการปลูกพืชที่เป็นพื้นที่กว้างติดต่อกันนาน การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชปริมาณมากทำให้ศัตรูธรรมชาติตาย และปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ศัตรูพืชขยายปริมาณมากขึ้น และเกิดการพัฒนากายพันธุ์ให้ต้านทานทำให้ชีวิตอยู่ได้ ทำให้ศัตรูพืชเกิดระบาดสร้างความเสียหายให้กับพืชผลทางการเกษตร ดังนั้นการเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรสามารถรับมือกับภัยพิบัติด้านศัตรูพืชนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างมาก สำหรับการผลิตทางการเกษตร ทั้งเพื่อการบริโภคในประเทศ และเพื่อการส่งออก ทั้งนี้ เพื่อลดความเสี่ยงด้านมาตรฐานและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หากไม่มีมาตรการกักกันศัตรูพืชที่เข้มงวด จะมีโอกาสในการแพร่กระจายของศัตรูพืชได้กว้างขวางและรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบต่อผลการผลิตตลอดจนการส่งออกผลผลิตเกษตรกรของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยต้องส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืชที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร ก็จำเป็นต้องมีมาตรการที่จะแก้ปัญหาหรือบรรเทาความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชน และการใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน รวมถึงการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เป็นศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร และชุมชน จากภัยศัตรูพืชที่ทำให้เกิดปัญหาทั้งเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศัตรูพืชของเกษตรกรที่ผ่านมาดำเนินการโดยพึ่งพาสารเคมีเป็นหลัก การควบคุมศัตรูพืชอาศัยประสบการณ์และความเคยชิน ขาดความรู้ด้านวิชาการอย่างมาก จึงทำให้การผลิตพืชไม่ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ และระบบนิเวศน์ถูกทำลายลงอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเน้นการพัฒนาเกษตรกร ชุมชนให้สามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างครบวงจร โดยเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ชุมชนและหน่วยงานราชการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพื่อให้เกษตรกรชุมชน มีความเข้มแข็งในอาชีพเกษตรกรมากยิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่าย ให้มีความรู้เรื่องการบริหารจัดการศัตรูพืช

๒.๒ เพื่อพัฒนาสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่าย ให้มีความรู้เรื่องการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช การวินิจฉัยและการจำแนกชนิดศัตรูพืช การควบคุมและเลือกวิธีการจัดการศัตรูพืชที่เหมาะสม

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตเชื้อจุลินทรีย์ใช้ควบคุมศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง

๓. เป้าหมายและสถานที่ดำเนินการ

- จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่าย หมู่ ๘ ตำบลค้อวัง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร จำนวน ๑๕ คน ๆ ละ ๑ ครั้ง ณ ศาลาประชาคม หมู่ ๘ ตำบลค้อวัง อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

๕. วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๕.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่าย จำนวน ๑๕ คน เรื่อง การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) ซึ่ง ศจช. เป็นพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก และมีปัญหาเรื่องการจัดการศัตรูพืช โดยบูรณาการกับการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่

๕.๒ จัดทำแปลงสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช และทำการสำรวจสถานการณ์ศัตรูพืช ทุกสัปดาห์ นำข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์สถานการณ์การระบาดเพื่อแจ้งเตือนภัยในพื้นที่

๕.๓ สรุปรายงานผล

๖. งบประมาณดำเนินการ

๑. ค่าอาหารกลางวันสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๕ คน ๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๑๐๐.- บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐.-บาท ดังนี้

ค่าอาหารกลางวันสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๕ คน ๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๐๐.- บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐.-บาท

๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๕ คนๆ ละ ๔ มื้อๆ ละ ๒๕.- บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐.-บาท ดังนี้

ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๕ คน ๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๒๕.- บาท เป็นเงิน ๗๕๐.-บาท

รวม ๒ รายการ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๒๕๐.-บาท (สองพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

๗. หน่วยดำเนินการ

สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ เชิงปริมาณ สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่ายจำนวน ๑๕ คน ได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM)

๘.๒ เชิงคุณภาพ สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่าย ที่ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ นำความรู้ ไปปฏิบัติในแปลงเพาะปลูกพืชของตนเองได้และสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรรายอื่นได้

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่ายจำนวน ๑๕ คน ได้รับความรู้และประสบการณ์การบริหารจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน และสามารถเพิ่มจำนวนสมาชิกและถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรในพื้นที่ให้มีความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชชุมชนได้

๙.๒ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เครือข่ายได้รับความรู้ในด้านการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช การวินิจฉัย และการจำแนกชนิดศัตรูพืช การควบคุมและเลือกวิธีการจัดการศัตรูพืชที่เหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติในไร่นาของตนเองได้อย่างถูกต้อง

โครงการปลูกป่าชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ครบ ๘๘ พรรษา ในจันทร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีความสามัคคีของประชาชนทุกหมู่เหล่าและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน จะได้ดำเนินการจัดโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในพฤษภาคมที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๕ ณ พื้นที่สาธารณะ หมู่ที่ ๘ ตำบลฟ้าห่วน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และเป็นการป้องกันรักษาทรัพยากรป่าไม้ที่เหลือให้คงอยู่ และการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ที่เสื่อมโทรมให้ฟื้นคืนความอุดมสมบูรณ์สร้างความชุ่มชื้น เพิ่มออกซิเจนในอากาศ และลดสภาวะโลกร้อน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการปลูกป่าถวายเป็นพระราชกุศล

๒.๓ เพื่อร่วมกันฟื้นฟูป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์ ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากไม้ที่ปลูกได้

๒.๔ เพื่อสร้างความชุ่มชื้น เพิ่มออกซิเจนในอากาศ และลดสภาวะโลกร้อน

๒.๕ เพื่อสร้างระบบนิเวศน์เกิดความสมดุลธรรมชาติ และให้ประชาชนตระหนักในการรักษา

สิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

ผู้นำชุมชน และประชาชน จำนวน ๕๐ คน ร่วมปลูกต้นไม้ในพื้นที่สาธารณะ หมู่ที่ ๘ จำนวน ๓๐๐ ต้น

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง จัดทำโครงการและแผนงานเพื่อดำเนินการ มุ่งเน้นให้บุคลากรในสังกัด ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ ซึ่งทำให้เกิดการมีส่วนร่วม

๔.๒ สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวังประสานผู้ที่เกี่ยวข้องเตรียมการจัดงาน

๔.๓ ปลูกต้นไม้ตามโครงการฯ

๔.๔ รายงานผลการดำเนินการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ในวันที่ ๘ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๖

๖. สถานที่ดำเนินการ

ณ พื้นที่สาธารณะ อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๗. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ แผนงานสังคมสงเคราะห์ งานบริหารทั่วไปเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์ งบดำเนินงาน ค่าใช้สอย รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริหาร ค่าโฆษณาและเผยแพร่ เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจ้างโฆษณาและเผยแพร่ข่าวสาร

ทางวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ แผ่นป้าย ป้ายไวเนล หนังสือ หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ ฯลฯ จำนวน ๕,๐๐๐.- บาท ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในโครงการนี้ จำนวน ๓๖๐ บาท รายละเอียดดังนี้

- ค่าป้ายโครงการฯ ขนาด ๑.๒ x ๒ เมตร เป็นเงิน ๓๖๐. บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๖๐ บาท
- ขอรับการสนับสนุนพันธกิจกล้าไม้จากสถานีเพาะชำกล้าไม้ บ้านฉิมพวน จำนวน ๓๐๐ ต้น

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ครบ ๙๐ พรรษา ในจันทร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

๘.๒ ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการปลูกป่าถวายเป็นพระราชกุศล

๘.๓ พื้นฟูป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์ ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากไม้ที่ปลูกได้

๘.๔ ทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์มีแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น

๘.๕ สร้างระบบนิเวศน์เกิดความสมดุลธรรมชาติ

๘.๖ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรักน้ำ รักป่า รักษาแผ่นดิน

โครงการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการเผาตอซังมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ก่อมลภาวะ ทำลายอินทรีย์วัตถุ ทำให้โครงสร้างของดินจับตัวแน่น แข็งกระด้าง จุลินทรีย์ในดินที่มีประโยชน์ต่อพืชถูกทำลาย สูญเสียธาตุอาหาร พืชและน้ำในดิน นอกจากนี้การเผาตอซังยังปล่อยก๊าซพิษสู่ชั้นบรรยากาศของโลกซึ่งก่อให้เกิดภาวะเรือนกระจก เพื่อช่วยลดปัญหาดังกล่าว จึงควรมีการรณรงค์ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการเผาตอซังมาเป็นการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เช่น ในพื้นที่ปลูกข้าว นอกจากนี้เพื่อลดผลกระทบจากการเผาตอซังหลังการเก็บเกี่ยวในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งมีผลต่อภาวะโลกร้อนแล้ว ยังเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน ให้สมบูรณ์เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ดีขึ้น พร้อมทั้งมีการฝึกอบรมเกษตรกร ให้รู้จักการใช้ประโยชน์จากตอซังพืชเพื่อสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วย

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้รู้ถึงประโยชน์จากการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
- ๒.๒ เป็น นวัตกรรมวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่ถูกต้อง และเหมาะสมให้แก่เกษตรกร
- ๒.๓ เพื่อเกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้
- ๒.๔ ลดการเกิดภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการเผาตอซังซึ่งทำให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น

๓. เป้าหมายของโครงการ

เป้าหมายดำเนินการ ๑,๒๐๐ ไร่

๔. การดำเนินงานของโครงการ

๔.๑ คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายเพื่อกำหนดเป็นจุดสาธิตการเรียนรู้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พื้นที่นี้ต้องไม่ซ้ำซ้อน กับแปลงไกล่เกลี่ยข้อพิพาท อาจเป็นพื้นที่ติดต่อกันได้แปลงละอย่างน้อย ๒๐ ไร่และจัดงาน รณรงค์โดยนำเกษตรกรเข้าร่วมอย่างน้อย ๑๐๐ คน/แปลง

๔.๒ ให้มีการจัดประชุมชี้แจงให้ความรู้เกษตรกรถึงวัตถุประสงค์การดำเนินงานการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน

๔.๓) กำหนดวันรณรงค์เพื่อการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยมีการเชิญผู้เกี่ยวข้องของทุกภาคส่วน เช่น ผู้นำท้องถิ่น เกษตรกร สื่อมวลชน ข้าราชการในพื้นที่ และแขกผู้มีเกียรติต่างๆ เพื่อเป็นการรณรงค์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงประโยชน์ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมต่างๆ และเพื่อเป็น ต้นแบบให้เกษตรกรหรือผู้เกี่ยวข้องของนารูปแบบไปขยายผลให้เกิดแพร่หลายมากขึ้น

๔.๔ ให้มีความต่อเนื่องในการดำเนินงาน โดยสนับสนุนสารเร่ง พด.๒ ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมงาน รณรงค์ในพื้นที่ โดยเกษตรกร ๑ ราย นำสารเร่ง พด.๒ ไปดำเนินกิจกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เนื้อที่ ๒๐ ไร่

๔.๕ หลังจากการรณรงค์การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแล้ว ให้ติดตามความต่อเนื่องโดยการส่งเสริมขยายผลการใช้ สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร และสามารถนำมาเป็นเป้าหมายของการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตที่เป็นเกษตรลดใช้สารเคมีทางการเกษตร

๖.๖ ติดตามผลการดำเนินงาน จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์สรุปผลการเปลี่ยนแปลง และให้เกษตรกรมีการทำอย่างต่อเนื่องด้วยตนเองต่อไป

๕. งบประมาณ

สำนักงานพัฒนาที่ดินยโสธรบูรณาการร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าห่วน มีค่าใช้จ่ายต่อไร่ ดังนี้

- ๑) ค่าไถ ๒ ครั้ง ๑,๐๐๐ บาท
- ๒) ค่าเมล็ดพันธุ์พรอมหวาน ๓๐๐ บาท

- ๓) ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (เชิงบปกติของสถานี)
- ๔) ค่าทำปายแปลงสาธิตพร้อมจัดรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ๕๐๐ บาท
- ๕) ค่าอำนวยความสะดวก ๒๐๐ บาท
- ๖. พื้นที่ดำเนินงาน

พื้นที่แปลงนาของเกษตรกรสาธิต จำนวน ๕ไร่ บ้านโพนเมือง หมู่ ๓ ต.ฟ้าห่วน อ.ค้อวัง จ.ยโสธร

๖. กิจกรรมและวิธีดำเนินงาน

- ๖.๑ คัดเลือกแปลง /เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๖.๒ ขออนุมัติโครงการฯ
- ๖.๓ ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง
- ๖.๔ ดำเนินการตามแผน

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ผลผลิต/ผลลัพท์)

- ๗.๑ เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุและปรับปรุงโครงสร้างและรักษาระดับความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช นอกจากนี้ยังทำให้ดินมีความโปร่งร่วนซุย อุดมน้ำได้ดียิ่งขึ้น
- ๗.๒ การไถกลบตอซังเป็นการนำธาตุอาหารจากซังลงสู่ดิน เพิ่มธาตุไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม คิดเป็นมูลค่าไร่ละ ๙๐๐ บาท ทำให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายการใส่ปุ๋ยเคมีได้
- ๗.๓ เกษตรกรรู้จักคุณประโยชน์ของการไถกลบตอซังมากยิ่งขึ้น และสามารถเข้าใจวิธีการไถกลบตอ ซังที่ถูกตอและเหมาะสม สามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเองได้
- ๗.๔ ป้องกันและบรรเทาการเกิดภาวะเรือนกระจกหรือโลกร้อนได้โดยการไถกลบตอซังขำน้ำหมักแห้ง ๑.๖ ตัน/ไร่จะสามารถเพิ่มอินทรีย์คาร์บอนในดินได้ประมาณ ๘๐๐ กิโลกรัม-คาร์บอนต่อไร่ซึ่งหาก ดำเนินการรณรงค์ส่งเสริมให้มีการไถกลบตอซังขำเพิ่มมากขึ้น จะช่วยลดซีมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในดินได้เป็นจำนวนมาก

โครงการ ปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ผืนดินและน้ำ

๒. หลักการและเหตุผล

การชะล้างพังทลายของดินเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการที่ผิวดินถูกกัดเซาะจากฝนที่ตกลงมาและน้ำที่ไหลบ่า ทำให้สูญเสียดินที่อุดมสมบูรณ์ มีผลต่อความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงให้มีการนำ “หญ้าแฝก” พืชที่ทนทาน มาใช้ในการอนุรักษ์ป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและปรับปรุงสภาพแวดล้อม เนื่องจากหญ้าแฝก เป็นพืชที่มีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ รากหญ้าแฝกลึกและยาวสานกันเป็นกำแพงธรรมชาติ อันแข็งแกร่ง แผ่กระจายลงไปในดินตรง ๆ ช่วยกรองตะกอน ลดความแรงของน้ำที่ไหลบ่า รักษาหน้าดิน และง่ายต่อการดูแลรักษา

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการพังทลายของดิน จึงได้จัดทำโครงการปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ผืนดินและน้ำ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ขึ้น

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อสนองแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในการรณรงค์การใช้หญ้าแฝกในการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม

๓.๒ เพื่อป้องกันบริเวณที่มีแนวโน้มที่จะเกิดการเคลื่อนตัวของดิน การชะล้าง และการพังทลายของดินได้สูง

๓.๓ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำและสิ่งแวดล้อม

๔. เป้าหมาย

เกษตรกรในอำเภอควีนร่วมกันปลูกหญ้าแฝก

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

วันที่ ๒๕ เดือนกันยายน ๒๕๖๔

๖. สถานที่ดำเนินโครงการ

บริเวณลำห้วยทุกห้วย อำเภอควีน จังหวัดยโสธร

๗. กิจกรรมและขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

๗.๑ เขียนโครงการเพื่อเสนออนุมัติ

๗.๒ ประสานงานกับสถานีพัฒนาที่ดินยโสธร เพื่อขอรับการสนับสนุนกล้าหญ้าแฝก

๗.๓ ประชาสัมพันธ์ และประสานงานกับหน่วยงานราชการ กลุ่มพลังมวลชน ในพื้นที่ตำบลกุดน้ำใส

๗.๔ เตรียมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อปลูกหญ้าแฝก

๗.๕ ดำเนินการปลูกหญ้าแฝกบริเวณลำห้วยกุดโกตอนล่าง บ้านตัว ตำบลกุดน้ำใส

๗.๖ ดูแลรักษาและติดตามผลโดยสำนักงานเกษตรอำเภอควีน

๘. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ สนองแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในการรณรงค์การใช้หญ้าในการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม

๙.๒ สามารถป้องกันการพังทลายของดินมีแนวโน้มที่จะเกิดการเคลื่อนตัวของดิน การชะล้าง และการพังทลายของดินได้และปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น

๙.๓ ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๑. หลักการและเหตุผล

การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในประเทศไทยส่วนใหญ่จะทำกันมากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นับว่ามีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับตั้งแต่ทางราชการได้สนับสนุนให้หลายโครงการ และพยายามเปลี่ยนทัศนคติของเกษตรกรให้หันเหจากการเลี้ยงไหม ที่ทำในลักษณะอาชีพเสริม ซึ่งเลี้ยงกันในครัวเรือน มาเป็นอาชีพรองหรืออาชีพหลัก เนื่องจากอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมสามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรเป็นอย่างดี และทำให้เกษตรกรมีงานทำตลอดทั้งปีเป็นการยกระดับการครองชีพของเกษตรกรให้ดีขึ้น สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง จึงได้เสนอโครงการส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรในรูปแบบต่างๆ เช่น การฝึกอบรม การจัดนิทรรศการ และการจัดทำฟาร์มตัวอย่าง เป็นต้น ทำให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปปรับปรุงเลี้ยงไหมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ด้านการปลูกหม่อน การปฏิบัติดูแลรักษา การเก็บผลผลิตและการนำผลผลิตที่ได้ไปแปรรูปเป็นอาหาร

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเรียนรู้ด้านการเลี้ยงและดูแลหนอนไหม และนำผลผลิตที่ได้ไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

๒.๓ เพื่อฝึกปฏิบัติการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อน ได้แก่ ซาไบหม่อน แยมลูกหม่อน น้ำลูกหม่อน การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากโปรตีนรังไหม ได้แก่ สบู่โปรตีนไหม โลชั่นบำรุงผิวโปรตีนไหม

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จำนวน ๕๐ ราย ในพื้นที่ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๔. สถานที่ดำเนินการ

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลกุดน้ำใส หมู่ที่ ๖ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

- วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๖. ตารางการอบรม

เวลา	๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
	๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.	พิธีเปิดอบรม
	๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	การปลูกหม่อนและเลี้ยงไหม การปฏิบัติและดูแลรักษา
	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	๑๓.๐๐ - ๑๕.๓๐ น.	การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อนและรังไหม
	๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	ประเมินผลการอบรมและปิดการอบรม

หมายเหตุ : อาหารว่างและเครื่องดื่ม ภาคเช้าเวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.

ภาคบ่ายเวลา ๑๕.๐๐ - ๑๕.๑๕ น.

**๗. งบประมาณดำเนินการ ๑๘,๙๗๐ บาท(เก้าหมื่นแปดพันเก้าร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน)
รายละเอียด ดังนี้**

๑. ค่าอาหารกลางวันเกษตรกร จำนวน ๕๐ คนๆ ละ ๑๐๐.- บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐.- บาท
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จำนวน ๕๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕.- บาท
เป็นเงิน ๒,๕๐๐.-บาท
๓. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๔ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐.-บาท เป็นเงิน จำนวน ๒,๔๐๐.-บาท
๔. ค่าหนังสือสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ เล่มๆละ ๗๐ บาท จำนวน ๓,๕๐๐.-บาท
๕. ค่าปากกา จำนวน ๕๐ ด้าม ๆ ละ ๘ บาท เป็นเงิน ๔๐๐.- บาท
๖. ค่าป้ายไวเนล จำนวน ๗ ผืน ๆ ละ ๗๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๙๐๐.- บาท
๗. ค่าถ่ายเอกสาร เป็นเงิน ๒๗๐.- บาท

๘. หน่วยงานดำเนินการ

- สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ เกษตรกรได้ฝึกทักษะอาชีพจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อนและรังไหม
- ๙.๒ เกษตรกรได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการเรียนรู้และการดำรงชีวิต